
Školní vzdělávací program

**Matičnické gymnázium, Ostrava,
příspěvková organizace**

Školní vzdělávací program pro gymnáziální vzdělávání

Tradice, kvalita, budoucnost

Verze 1 (pracovní verze) z 01. 09. 2009

Platnost 1.9.2009 Č.j. 910/2009/Za

Obsah

1	Identifikační údaje	5
2	Charakteristika školy a ŠVP	6
2.1	Charakteristika školy	6
2.2	Profil absolventa	11
2.3	Charakteristika ŠVP	11
2.3.1	Začlenění průřezových témat	13
3	Učební plán	29
3.1	Celkový	29
3.2	Poznámky k učebnímu plánu	30
4	Učební osnovy	32
4.1	Jazyk a jazyková komunikace	32
4.1.1	Český jazyk a literatura	34
4.1.2	Cizí jazyk	44
4.1.3	Německý jazyk	64
4.1.4	Španělský jazyk	72
4.1.5	Francouzský jazyk	85
4.2	Matematika a její aplikace	91
4.2.1	Matematika	93
4.3	Informační a komunikační technologie	104
4.3.1	Informační a komunikační technologie	106
4.4	Člověk a společnost	111
4.4.1	Dějepis	113
4.4.2	Základy společenských věd	126
4.5	Člověk a příroda	150
4.5.1	Fyzika	153
4.5.2	Chemie	158
4.5.3	Biologie	172
4.5.4	Zeměpis	212
4.6	Umění a kultura	225
4.6.1	Hudební obor	227
4.6.2	Výtvarný obor	236
4.7	Člověk a zdraví	241
4.7.1	Tělesná výchova	243
4.8	Volitelné vzdělávací aktivity	266
4.8.1	Volitelné předměty	266

5 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

267

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

Motivační název: Tradice, kvalita, budoucnost

Délka studia 4
Forma studia denní forma vzdělávání

Předkladatel:

Název školy Matiční gymnázium, Ostrava, příspěvková organizace
REDIZO 600017508
IČ 00842761
Adresa Dr. Šmerala 25, Ostrava, 728 04
Ředitel Mgr. Alena Bačová
Kontakty RNDr. Petr Smyček, Ph.D.
Telefon 596 116 239
E-mail info@mgo.cz
www mgo.cz
Fax 596 116 239

Zřizovatel:

Název Moravskoslezský kraj
Adresa 28. října 117, Ostrava

2 Charakteristika školy a ŠVP

2.1 Charakteristika školy

Úvod

Matičnické gymnázium má jasně stanovené vnitřní hodnoty, které charakterizuje úvodní motto a vize školy. Strategické plánování školy, komunikace jeho výsledků a výstupů jsou obsaženy v Konceptu rozvoje školy s výhledem do roku 2014.

Tato koncepce vyšla z následujících výchozích podmínek:

- odbornou i rodičovskou veřejností uznávaná kvalita školy – image školy
- velmi dobré mezilidské vztahy – klima školy
- profesionalita pedagogického sboru – 100% aprobovanost
- vysoký převis poptávky po studiu nad nabídkou studijních míst – kvalita školy
- vynikající výsledky dosahované žáky při přijímání na vysoké školy s různým zaměřením (přes 96%)
- velmi dobré výsledky dosahované žáky v předmětových soutěžích a olympiádách
- kvalitní a rychlé připojení k Internetu dostupné všem žákům a částečně učitelům – využití ICT ve výuce
- velká žákovská a učitelská knihovna (přes 10 000 svazků) – čtenářská gramotnost
- činnost pěveckých sborů a instrumentálních souborů – efektivní využití volného času
- činnost známého divadelního souboru TAJFUN – efektivní využití volného času
- biologický a zdravotní kroužek – efektivní využití volného času
- aktivní styky s partnerskou školou v zahraničí (Francie)
- studijní pobyty a poznávací zájezdy do Anglie, Německa, Rakouska a Španělska

Vybavení školy

Školní budova je prostorná, téměř všechny vzdělávací obory mají svoje specializované učebny a laboratoře. Její součástí jsou tři moderní počítačové učebny připojené k internetu, k dispozici je i kopírka, žákovská knihovna a posilovna.

K výuce tělesné výchovy slouží sportovní areál a dvě tělocvičny.

Žáci se mohou stravovat ve školní jídelně, k dispozici jsou i nápojový automat a škola má vlastní bufet. Celá budova se postupně vybavuje moderním nábytkem, který splňuje současné hygienické normy.

Oblast vzdělávání

V současné době je na Matičnickém gymnáziu cca 592 žáků ve 20 třídách. Z toho jsou 4 třídy čtyřletého gymnázia a 16 tříd osmiletého gymnázia.

V souladu s poptávkou po studiu na gymnáziích a s jejich nabídkou v Ostravě a nejbližším okolí se jako optimální jeví pokračovat v realizaci plánu nejvýše 4 třídy čtyřletého a 16 tříd osmiletého gymnázia a postupným přijímáním vždy nejvýše do jedné třídy čtyřletého a do dvou tříd osmiletého gymnázia.

Personální oblast

Je samozřejmé, že kvalitních výsledků lze dosáhnout pouze s kvalitními a spokojenými zaměstnanci. Na Matičním gymnáziu je aprobačně i věkově vyvážený pedagogický sbor s vynikajícími odbornými znalostmi a schopností předávat poznatky a zkušenosti generacím žáků. V současné době je ve škole vysoká profesionalita všech pedagogických pracovníků – odborná způsobilost učitelů je 100 %.

I nadále bychom chtěli nové pedagogické pracovníky přijímat podle výsledků výběrových řízení, upřednostňovat uchazeče s dobrými referencemi a pracovní smlouvy uzavírat na dobu určitou.

Budeme preferovat uchazeče s tvůrčím způsobem výuky (projektové, problémové a skupinové vyučování, týmová práce, využití ICT ve výuce apod.) ochotné věnovat se škole i nad rámec vyučovací povinnosti a se zájmem o vlastní profesní i osobnostní růst.

Pedagogický sbor

V současné době je pedagogický sbor organizován v rámci jednotlivých předmětů. Vedoucí předmětů kontrolují nejméně dvakrát ročně plnění tematických plánů, organizují vzájemné hospitace, navrhují a koordinují DVPP, navrhují uvádějící učitele a kontrolují jejich činnost, předávají členům aktuální informace, zajišťují organizaci soutěží a olympiád, koordinují vztahy mezi příbuznými předměty a předávají podněty ke zlepšení výuky ředitelce školy.

Vedoucí předmětů spolu s výchovnou poradkyní a s vedením školy tvoří tzv. širší vedení školy. Porady širšího vedení školy jsou samozřejmě otevřeny všem zaměstnancům školy.

Organizace vzdělávacího procesu

Škola má stabilní rozvrh hodin, který respektuje zásady školní psychohygieny vzhledem k daným podmínkám školy (je uzpůsoben potřebám chodu odborných učeben, jídelen a tělocvičen).

Školní řád je v souladu se zákonnými dokumenty a na základě podkladů vedení školy, třídních i ostatních učitelů i žáků (prostřednictvím studentského parlamentu) pro změnu školního řádu je podle potřeby aktualizován.

Žákům je systematicky vštěpována odpovědnost za své učení se a díky pozitivní motivaci mohou zažívat radost z úspěchu. Učitelé důvěřují schopnostem žáků. Je u nich podporována vzájemná kooperace, na úkor frontálního způsobu výuky je preferováno vyučování skupinové, do výuky jsou vnášeny současné pedagogické trendy, jako problémové, týmové či projektové vyučování.

Do vyučovacího procesu jsou efektivně zapojovány učebnice, ICT technologie i jiný výukový materiál.

Škola a veřejnost

Chceme-li zvýšit prestiž vzdělávání a tím i učitelského povolání, musíme školu veřejnosti přiblížit a otevřít. Prostřednictvím webových stránek školy jsou nejen rodiče seznamováni s klasifikací žáků, ale i široká veřejnost se na stránkách školy může seznámit s oficiálními zprávami školy. Usilujeme o to, abychom:

1. Prostřednictvím médií soustavně informovali veřejnost o činnosti školy a úspěších jejích žáků.
2. Vytvořili z gymnázia středisko širšího vzdělávání, které bude přístupné i pro veřejnost.

3. U příležitosti besed uveřejňovali v ostravských denících a na Internetu články o významných absolventech gymnázia.

Vztah veřejnosti ke škole, kterou důvěrně zná, je úplně jiný, než k pouhé budově se zavřenými dveřmi.

Škola a informační společnost

V době obrovského přílivu informací je třeba vést žáky ke schopnosti využívat k získávání, třídění, vyhodnocování a následnému zpracování informací moderní informační technologie. Proto bychom chtěli:

1. Zkvalitnit elektronický informační portál pro rodiče (elektronická žákovská knížka).
2. Mít tři multimediální učebny, z toho dvě pro 30 studentů (celou třídu). Každou učebnu vybavit 10 výkonnými počítači (v zásobě nechat cca 10 notebooků), interaktivní tabulí, scannerem a tiskárnou
3. Kmenové třídy postupně vybavit DVD přehrávači, velkými TV (plazma nebo LCD) nebo interaktivními tabulemi a dataprojektory.
4. Do poslucháren instalovat dataprojektor, výkonný počítač a promítací plátno.
5. Investovat do kvalitního výukového softweru.
6. Z jedné učebny zřídit školní informační centrum, které by mělo umožnit čerpat informace z knih, e-learningu, databází či Internetu a následně je zpracovávat. Takto vybudované informační centrum by mělo postupně vést k přechodu od pasivních metod učení k častějšímu využívání metod aktivního poznávání, k dokonalému procvičování vědomostí a dovedností, k získávání nových poznatků, k navazování nových přátelství, k poznávání jiných kultur a jejich názorů, k získání dovedností pracovat s moderní technikou a získávat jejím prostřednictvím informace v reálném čase, k umění formulovat, obhajovat a prezentovat své názory atd.
7. Zajistit kvalitní přístup do počítačové sítě i pedagogům z kabinetů. Učitelé jsou postupně vybavováni notebooky pro individuální přípravu.

Mezinárodní výměnné pobyty žáků a pedagogů na partnerských školách

Mezinárodní výměnné pobyty žáků a pedagogů na partnerských školách jsou výbornou příležitostí ověřit si nejenom schopnost aktivně vládnout cizím jazykem, ale také schopnost přijímat jinou kulturu, jiné názory, umění reagovat na nezvyklé situace a schopnost přizpůsobovat se měnícím se podmínkám. Je to také příležitost k výměně pedagogických zkušeností, příležitost se poučit z cizích úspěchů a omylů. Proto usilujeme o následující:

1. Umožnit účast na těchto aktivitách naprosté většině žáků alespoň jedenkrát za studium.
2. Vysílat postupně na zahraniční stáže a studijní pobyty i učitele, kteří nevyučují cizí jazyky. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Škola má smlouvu o partnerství a vzájemné spolupráci v následujících projektech:

- Leonardo da Vinci fáze III: projekt MOSEM, který se týká modelování a shromažďování dat pro výuku dat supravodivosti a elektromagnetismu
- projekt Podpora efektivity vzdělávání v MSK – Kvalita školy - řešitel OU v Ostravě
- projekt Podpora efektivity vzdělávání v MSK v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů – řešitel OU v Ostravě

- projekt ESF v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost „SYNERGIE – Spolupráce VŠ se ZŠ a SŠ – řešitel OU v Ostravě
- Projekt EWHUM (European humanism in the world) – 2. ročník FELJEU, festival knihy a středoškolské četby
- EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ SPOLEČNĚ BEZ HRANIC . Spolupráce na projekt Diagnostika stavu znalostí a dovedností žáků v ČR – SR příhraniční oblasti se zaměřením na jejich rozvoj – řešitel OU Ostrava

Škola udržuje kontakt s lyceem Nowodworskiego v Krakově : obě školy se podílí na tvorbě českopolského slovníku v rámci projektu Polské dny v Ostravě. V rámci tohoto projektu se Matiční gymnázium podílí na filmovém, hudebním a literárním festivalu organizovaném ve vzájemné spolupráci s Generálním konzulátem Polské republiky.

Podle zájmu žáku se pořádají zájezdy do anglicky, francouzsky a německy mluvících zemích. Na škole působí zahraniční lektor.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Občanské sdružení „Přátelé MGO“ – unie rodičů, pedagogů, žáků a příznivců Matičního gymnázia umožňuje finančně rozvíjet nadstandardní aktivity žáků, poskytuje prostor pro partnerskou činnost v zájmu rozvoje jejich talentu, koordinuje spolupráci rodičů, pedagogů, široké veřejnosti a hlavně samotných žáků nad základní rámec aktivit vzdělávacího a výchovného procesu.

Sdružení spolupracuje při organizaci reprezentačního plesu. Sdružení se schází několikrát za rok a hospodaří s příspěvků rodičů a s penězi, které plynou ze sponzorských darů a z výtěžku studentského plesu.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím webových stránek školy nebo na třídních schůzkách, případně osobně při individuálních konzultacích. Základní údaje o chodu školy je možné nalézt na webových stránkách.

Na škole dále působí pěvecký sbor, který pořádá pravidelné koncerty nejen pro školu, ale i pro veřejnost. Škola pořádá setkání se zajímavými osobnostmi, básníky, umělci, vědci, sportovci a cestovateli. Ve vlastních prostorách galerie pořádá výstavy prací žáků přístupných i pro veřejnost.

Na gymnáziu působí studentský senát, který se aktivně zaobírá názory žáků a vytváří prostor pro diskusi mezi nimi a vedením školy. Ve spolupráci se sdružením přátele MGO a jinými subjekty pořádá celou řadu hlavně zábavných akcí pro žáky.

Škola spolupracuje s Ostravskou univerzitou, jejich studenti pravidelně absolvují svoji pedagogickou praxi pod vedením pedagogů gymnázia. Většina vyučujících anglického jazyka je členem Moravskoslezského sdružení učitelů angličtiny.

Na škole je zajištěna kvalitní poradenská činnost pro žáky, rodiče i pedagogy, kterou zajišťuje výchovný poradce a metodik prevence společensky nežádoucích jevů ve spolupráci s psychologicko-pedagogickou poradnou.

Závěr

Matiční gymnázium tradičně poskytuje svým studentům kvalitní všeobecné vzdělání. Nejméně 96 % maturantů je každoročně přijímáno ke studiu na VŠ. Studium vesměs úspěšně absolvují a nemají potíže s uplatněním na trhu práce nejen v České republice, ale rovněž v zahraničí.

Posláním školy je rozvíjet vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a kompetence získané v základním vzdělávání, poskytovat žákům obsahově kvalitní všeobecné vzdělání, formovat jejich osobnosti a vytvářet tak předpoklady pro plnoprávný osobní a občanský život, samostatné získávání informací a celoživotní učení.

Matiční gymnázium by mělo nejen vzdělávat, ale i napomáhat k vytváření kladné hodnotové orientace, podněcovat k tvorbě vlastních názorů a dávat prostor k jejich vyjádření a obhajobě a to nejen volbou vyučovacích metod, ale vhodnou nabídkou aktivit pro efektivní využití volného času.

2.2 Profil absolventa

Profil absolventa gymnázia

Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšší stupni jsou vědomosti a dovednosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi a získané návyky a dovednosti absolventů mají trvalý charakter. Kompetence získané na nižším gymnáziu jsou dále rozvíjeny.

Absolvent Matičního gymnázia Ostrava je vybaven kompetencemi odpovídajícími požadavkům RVP GV ve všech vzdělávacích oblastech, v oblastech, jejichž rozšíření si zvolil formou volitelných předmětů pro třetí a čtvrtý ročník, je dokonce zdaleka převyšuje, je dobře připraven složit zkoušky na vybraný vysokoškolský studijní obor a obstát ve studiu na VŠ všech směrů, respektive v dalším typu terciálního vzdělávání.

Díky svému obecnému vzdělanostnímu základu disponuje uceleným a širokým všeobecným rozhledem, má nadprůměrné vědomosti, poznatky, dovednosti a kompetence v oborech vybraných podle svého dalšího zaměření, může tak popřípadě nalézt i okamžité uplatnění na trhu práce jako značně univerzální a adaptabilní pracovní síla, která se flexibilně přizpůsobuje nově vznikajícím a měnícím se požadavkům na trhu práce v celé Evropské unii, stejně jako v nečlenských zemích EU, čemuž odpovídá také prohloubená jazyková příprava.

- Základním předpokladem absolventa je vnitřní hluboký zájem o poznání, sebevzdělávání, kázeň a odpovědnost.

- Jelikož Matiční gymnázium, Ostrava vytváří svým žákům dostatek příležitostí a šancí, aby si v průběhu gymnaziálního vzdělávání osvojili klíčové kompetence a naučili se díky nim vhodně zacházet se svými vědomostmi, dovednostmi a schopnostmi, pro každého žáka vytváří náročné a motivující studijní prostředí (ve výuce jsou uplatňovány přístupy a metody podporující tvořivost a kritické myšlení, pohotovost a samostatnost žáka, učitelé využívají způsoby diferencované výuky, nové organizační formy), absolvent získává důležité předpoklady k uplatnění se nejen v rámci Evropské unie.

- Intenzivní vyhledávání a rozvíjení mimořádného talentu žáků, kteří úspěšně reprezentují školu v nejrůznějších předmětových soutěžích a olympiádách, připravuje prostor pro rozvoj dílčího talentu žáka, pro otevřenou, věcnou a objektivní diskuzi nejen v rámci samotného vzdělávání, ale i v oblasti dalšího profesního a osobnostního růstu, pro systematické návyky absolventa v oblasti celoživotního vzdělávání.

2.3 Charakteristika ŠVP

Školní vzdělávací program (ŠVP), který je dále předkládán, je postaven na tom, že měřítkem pro splnění úkolů učitele už nemá být, zda „probral všechno učivo z osnov“. Práce učitele podle ŠVP spočívá spíše v tom, že účinně vede žáka ke klíčovým kompetencím a očekávaným výstupům jednotlivých oborů. ŠVP vymezuje:

- jak učitelé klíčovými kompetencím rozumějí,
- co všechno na naší škole do klíčových kompetencí patří,
- jak mají hledat, čemu všemu naše škola žáky naučí.

Usiluje o to, aby učitelé podle nově vymezených cílů promýšleli, co budou ve výuce pokládat za důležité a při vyučování klade důraz nejen na vědomosti, ale také na rozvíjení složitějších dovedností a na celoživotní postoje žáka.

Předkládá ucelené přehledy klíčových kompetencí a dále jaké je jejich místo ve výuce. Ukazuje cestu, jak účinně vést žáka ke klíčovým kompetencím a k očekávaným výstupům, a zdůrazňuje, že získávání vědomostí se děje ucelenou a smysluplnou aktivitou žáka.

ŠVP klíčové kompetence zařazuje mezi cíle vzdělávání, což po učitelích vyžaduje změnu uvažování jak o cílech, tak i o obsahu vyučovacího předmětu a v neposlední řadě také o strategiích vyučování.

Dále ŠVP vede vyučující k tomu, aby přemýšleli o tom, jaké konkrétní činnosti žáka vedou k vytváření té či oné klíčové kompetence. Klade důraz na to, že učitel musí žáky ke klíčovým kompetencím vést, vychovávat a cvičit ve zcela konkrétních aktivitách během výuky. Upřesňuje, kterými činnostmi a úkoly je možné žáka v určité klíčové kompetenci rozvíjet a jak takové činnosti a situace během školní docházky rozložit.

Z detailního popisu činnosti žáka pak získáváme určitá kritéria, podle nichž můžeme vyhodnocovat, zda se žáci v rozvoji klíčových kompetencí zlepšují, a tím se dostáváme do oblasti hodnocení klíčových kompetencí a k samotnému hodnocení žáka.

Zabezpečení výuky pro žáky se specifickými potřebami

1. Žáci se specifickými poruchami učení vyžadují přizpůsobení vnějších podmínek výuky a ověřování jejich výsledků v prvé řadě z časového hlediska. Kompenzací tedy je prodloužení časového limitu u písemného i zkoušení až o 25%.
2. Škola spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou.
3. Rodiče či zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou včas informováni, řešení je hledáno ve vzájemné spolupráci.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

1. Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží, mohou svůj studijní zájem rozvíjet pod individuálním vedením příslušného pedagoga.
2. Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod. mohou zažádat o termínované zkoušení. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu a je zkoušen (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Je mu umožňována účast na trénincích a soustředěních.

Profil absolventa nižšího stupně

- Po absolvování čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia jsou žáci vybaveni kompetencemi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.
- Absolvent čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia je motivován pro další studium na gymnáziu a vykazuje dlouhodobě dostatečné znalosti pro úspěšný přechod na vyšší gymnázium: ovládá rutinní postupy, provádí automaticky základní operace a postupy ve všech předmětech, kterým se v průběhu nižšího gymnázia věnoval, širší celky poznatků z různých vzdělávacích oblastí a předmětů vzájemně propojuje, na základě čehož si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy.
- Základní učivo dané školním vzdělávacím programem zvládá tak, že jeho obsah uvědoměle přiřazuje k běžným činnostem a čerpá z něj v každodenních situacích.

- V obvyklých dorozumívacích situacích komunikuje v hlavním, žákem zvoleném cizím jazyce, případně získal také základy dalšího cizího jazyka.
- V písemném i ústním projevu se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně, respektuje základní pravidla společenské interakce na adekvátní úrovni, formuluje a sděluje své myšlenky a názory v logickém sledu.
- Uvědoměle respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví, má základní znalosti o kulturách jiných národů a respektuje jiné zvyky včetně náboženských projevů.
- Účastní se projektů, zahraničních akcí, sportovních akcí a jiných fakultativních programů, které mu škola v průběhu studia nabídla.

Organizace přijímacího řízení

Přijímací řízení se řídí školským zákonem a příslušnými vyhláškami v platném znění.

Všichni uchazeči o studium skládají přijímací zkoušku z českého jazyka, matematiky a studijních předpokladů (písemné zkoušky).

Prospěch každého uchazeče je vyhodnocen průměrem z předmětů, které jsou vyučovány na všech ZŠ hlásících se uchazečů, a to v prvním pololetí osmé třídy a v druhém pololetí deváté třídy.

V přijímacím řízení jsou dle kritérií pro přijímací řízení zohledněny nejlepší výsledky uchazečů o studium v předmětových soutěžích a olympiádách

Uchazeči o studium, u nichž byla diagnostikována některá specifická porucha učení či žáci se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu, mají průběh přijímacích zkoušek upraven.

Přesné informace o hodnocení přijímacích zkoušek, předchozího studia a úspěchů v soutěžích a olympiádách a o kritériích přijímacího řízení lze najít na internetových stránkách školy www.mgo.cz nebo ve Výroční zprávě o činnosti školy.

Organizace maturitních zkoušek

Maturitní zkoušky se řídí školským zákonem a vyhláškami MŠMT v platném znění.

Organizace maturitní zkoušky vychází ze zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a řídí se příslušnou vyhláškou MŠMT.

Společná část maturitní zkoušky probíhá podle § 78 školského zákona.

Profilová část se řídí § 79 školského zákona. Skládá se ze 2 povinných zkoušek a nejvýše 2 nepovinných zkoušek.

U povinných zkoušek žák volí předměty, které se nesmí shodovat s předměty, z nichž konal zkoušky ve společné části.

Předměty pro povinné zkoušky: cizí jazyk, společenský základ, dějepis, geografie, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika.

Předměty pro nepovinné zkoušky: cizí jazyk, společenský základ, dějepis, geografie, matematika, fyzika, chemie, biologie, informatika a výpočetní technika, hudební výchova, výtvarná výchova.

2.3.1 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - pokrytí předmětem

- Biologie
- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - integrace ve výuce

1. ročník	Španělský jazyk Gente
	Základy společenských věd Člověk jako jedinec - psychologie
	Chemie Složení a struktura atomu
	Tělesná výchova průpravná a kondiční cvičení; atletika
	Hudební obor Hudba jako způsob identifikace; Poselství hudebního díla
2. ročník	Německý jazyk Vybrané doplňky k učivu
	Český jazyk a literatura Stylistika
	Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie
	Hudební obor Notový zápis; Novější styly a žánry; Znaky hudebních slohů; Moderní skladatelé; Hudba jako statek
3. ročník	Německý jazyk Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Český jazyk a literatura Jazykověda
	Chemie Úvod do biochemie
4. ročník	Německý jazyk Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - pokrytí předmětem	

- Matematika

- Biologie
- Cizí jazyk

Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - integrace ve výuce	
1. ročník	Základy společenských věd Člověk jako jedinec - psychologie
	Tělesná výchova gymnastika
2. ročník	Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie
	Hudební obor Notový zápis; Novější styly a žánry; Znaky hudebních slohů; Moderní skladatelé; Hudba jako statek
3. ročník	Český jazyk a literatura Jazykověda
4. ročník	Český jazyk a literatura Jazykověda
Sociální komunikace - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Sociální komunikace - integrace ve výuce	
1. ročník	Německý jazyk Konverzační témata
	Španělský jazyk Presentaciones; Gente; En el restaurante; Entre amigos
	Český jazyk a literatura Úvod do stylistiky
	Základy společenských věd Člověk jako jedinec - psychologie
	Tělesná výchova lyžařský a snowboardový kurz; doplňkové sporty
	Hudební obor Gesto a pohyb; Hudba jako způsob identifikace; Popis hudebního díla
2. ročník	Španělský jazyk Ir de compras
	Základy společenských věd

	Člověk ve společnosti - sociologie
	Hudební obor Rozšiřování hlasového rozsahu; Notový zápis; Znaky hudebních slohů; Hudba jako statek
3. ročník	Španělský jazyk Los medios de transporte; En los almacenes
	Český jazyk a literatura Jazykověda
4. ročník	Německý jazyk Vybrané doplňky k učivu
Morálka všedního dne - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk

Morálka všedního dne - integrace ve výuce	
1. ročník	Německý jazyk Konverzační témata
	Český jazyk a literatura Úvod do stylistiky
	Základy společenských věd Člověk jako jedinec - psychologie
	Hudební obor Hudba jako způsob identifikace; Popis hudebního díla
2. ročník	Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie
	Hudební obor Rozšiřování hlasového rozsahu
3. ročník	Chemie Úvod do biochemie
	Základy společenských věd Úvod do filozofie a etiky
4. ročník	Základy společenských věd Občan ve státě - politologie
Spolupráce a soutěž - pokrytí předmětem	

- Matematika
- Biologie
- Španělský jazyk

Spolupráce a soutěž - integrace ve výuce	
1. ročník	Dějepis Kořeny evropské kultury
	Základy společenských věd Člověk jako jedinec - psychologie
	Chemie Úvod do studia chemie – (vyšší gymnázium)
	Tělesná výchova gymnastika; atletika; sportovní hry; lyžařský a snowboardový kurz; doplňkové sporty
	Hudební obor Gesto a pohyb
2. ročník	Informační a komunikační technologie Počítačová grafika; Prezentace, tvorba webových stránek
	Španělský jazyk En Espana
	Český jazyk a literatura Stylistika
	Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie
	Hudební obor Rozšiřování hlasového rozsahu; Notový zápis
3. ročník	Španělský jazyk Excursion al extranjero; Monumentos

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Globalizační a rozvojové procesy - pokrytí předmětem

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Globalizační a rozvojové procesy - integrace ve výuce	
2. ročník	Španělský jazyk En la ciudad
	Základy společenských věd Ekonomie - člověk a svět práce
4. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika
	Dějepis

	Rozdělený a integrující se svět; Svět na prahu 21.století - základní problémy
	Základy společenských věd Mezinárodní vztahy, globální svět
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - pokrytí předmětem	

- Biologie
- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Globální problémy, jejich příčiny a důsledky - integrace ve výuce	
1. ročník	Španělský jazyk Gente; En el restaurante; Entre amigos
	Biologie BIOLOGIE VIRŮ; BIOLOGIE BAKTERIÍ; BIOLOGIE ROSTLIN
	Chemie Chemické reakce a výpočty z chemických rovnic
2. ročník	Španělský jazyk Ir de compras; En Espana; Viajes
	Biologie BIOLOGIE PROTIST; BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci); BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)
	Chemie Uhlovodíky; Surovinové zdroje; Halogenderiváty uhlovodíků
3. ročník	Španělský jazyk Los medios de transporte; En los almacenes; Excursion al extranjero; Monumentos; Fiestas
	Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)
	Český jazyk a literatura Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století
	Základy společenských věd Úvod do filozofie a etiky
	Chemie Syntetické makromolekulární látky
4. ročník	Španělský jazyk En el coche; El arte
	Biologie

	BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin); GENETIKA; EKOLOGIE
	Český jazyk a literatura Literatura od poloviny 20. století po současnost
	Dějepis Svět na prahu 21.století - základní problémy
	Základy společenských věd Mezinárodní vztahy, globální svět
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - pokrytí	

předmětem • Španělský jazyk

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - integrace ve výuce	
2. ročník	Španělský jazyk En Espana; En la naturaleza
3. ročník	Španělský jazyk Los medios de transporte; En los almacenes
	Český jazyk a literatura Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století
4. ročník	Dějepis Rozdělený a integrující se svět; Svět na prahu 21.století - základní problémy
	Základy společenských věd Mezinárodní vztahy, globální svět
Žijeme v Evropě - pokrytí předmětem	

• Španělský jazyk

Žijeme v Evropě - integrace ve výuce	
1. ročník	Německý jazyk Vybranné doplňky k učivu
	Španělský jazyk Presentaciones; Gente; Direcciones; Entre amigos
	Český jazyk a literatura Úvod do studia českého jazyka; Literatura od počátků do NO
	Dějepis Počátky lidské společnosti; Kořeny evropské kultury
	Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění
	Hudební obor

	Hudba vokální a instrumentální; Hudební skladatelé; Hudba jako způsob identifikace
2. ročník	Německý jazyk Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Španělský jazyk En Espana; Viajes; En la ciudad; En la naturaleza
	Český jazyk a literatura Od obrozenecké literatury po realismus
	Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění
	Základy společenských věd Úvod do religionistiky
	Hudební obor Komunikace hudby
3. ročník	Německý jazyk Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Španělský jazyk En los almacenes; Monumentos; Fiestas
	Český jazyk a literatura Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století
4. ročník	Německý jazyk Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Španělský jazyk En el coche; El arte
	Český jazyk a literatura Literatura od poloviny 20. století po současnost
	Základy společenských věd Občan a právo; Občan ve státě - politologie; Mezinárodní vztahy, globální svět Vzdělávání v Evropě a ve světě - pokrytí předmětem

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Vzdělávání v Evropě a ve světě - integrace ve výuce	
1. ročník	Španělský jazyk En el restaurante
	Český jazyk a literatura Úvod do studia českého jazyka; Literatura od počátků do NO

	<p>Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění</p> <p>Hudební obor Hudební styly a žánry; Hudba vokální a instrumentální; Hudební skladatelé; Hudba jako způsob identifikace</p>
2. ročník	<p>Španělský jazyk Ir de compras; Viajes</p> <p>Český jazyk a literatura Od obrozené literatury po realismus</p> <p>Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění</p> <p>Hudební obor Komunikace hudby</p>
3. ročník	<p>Španělský jazyk Monumentos</p>
4. ročník	<p>Německý jazyk Vybrané doplňky k učivu</p> <p>Základy společenských věd Mezinárodní vztahy, globální svět</p>

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Základní problémy sociokulturních rozdílů - pokrytí předmětem

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Základní problémy sociokulturních rozdílů - integrace ve výuce

1. ročník	<p>Dějepis Počátky lidské společnosti</p> <p>Hudební obor Starší hudební díla; Hudební styly a žánry; Popis hudebního díla</p>
2. ročník	<p>Španělský jazyk Viajes; En la ciudad; En la naturaleza</p> <p>Český jazyk a literatura Jazykověda</p> <p>Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie; Úvod do religionistiky</p> <p>Hudební obor</p>

	Komunikace hudby
3. ročník	Německý jazyk Konverzační témata
	Španělský jazyk En los almacenes; Excursion al extranjero; Monumentos
4. ročník	Španělský jazyk En el coche
	Dějepis Rozdělený a integrující se svět
Psychosociální aspekty interkulturality - pokrytí předmětem	

- Španělský jazyk

Psychosociální aspekty interkulturality - integrace ve výuce	
1. ročník	Hudební obor Starší hudební díla; Popis hudebního díla
2. ročník	Český jazyk a literatura Jazykověda
	Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie
	Hudební obor Komunikace hudby
3. ročník	Španělský jazyk Los medios de transporte
4. ročník	Německý jazyk Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - integrace ve výuce	
1. ročník	Španělský jazyk Direcciones; Entre amigos
	Hudební obor Tvoření tónu, intonace a improvizace; Instrumentální hra; Popis hudebního díla
2. ročník	Španělský jazyk

	Ir de compras; En Espana; En la naturaleza
	Český jazyk a literatura Jazykověda; Od obrozenecké literatury po realismus
	Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie
4. ročník	Španělský jazyk El arte
	Český jazyk a literatura Literatura od poloviny 20. století po současnost

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Problematika vztahů organismů a prostředí - pokrytí předmětem

- Biologie

Problematika vztahů organismů a prostředí - integrace ve výuce
--

1. ročník	Biologie OBECNÁ BIOLOGIE; BIOLOGIE VIRŮ; BIOLOGIE BAKTERIÍ; BIOLOGIE ROSTLIN
	Český jazyk a literatura Literatura od počátků do NO
2. ročník	Biologie BIOLOGIE HUB; BIOLOGIE PROTIST; BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci); BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)
3. ročník	Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)
	Chemie Dusíkaté deriváty
4. ročník	Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin); BUNĚČNÁ BIOLOGIE; GENETIKA; EKOLOGIE
	Dějepis Svět na prahu 21.století - základní problémy

Člověk a životní prostředí - pokrytí předmětem
--

- Biologie
- Španělský jazyk

Člověk a životní prostředí - integrace ve výuce

1. ročník	Biologie
-----------	-----------------

	<p>BIOLOGIE VIRŮ; BIOLOGIE BAKTERIÍ; BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>Český jazyk a literatura Literatura od počátků do NO</p> <p>Dějepis Nejstarší civilizace; Kořeny evropské kultury</p> <p>Chemie Periodická soustava prvků</p>
2. ročník	<p>Biologie BIOLOGIE HUB; BIOLOGIE PROTIST; BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci); BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)</p> <p>Chemie Uhlovodíky; Surovinové zdroje</p>
3. ročník	<p>Španělský jazyk Excursion al extranjero</p> <p>Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)</p> <p>Chemie Dusíkaté deriváty</p>
4. ročník	<p>Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin); BUNĚČNÁ BIOLOGIE; GENETIKA; EKOLOGIE</p> <p>Český jazyk a literatura Stylistika</p> <p>Dějepis Svět na prahu 21. století - základní problémy</p> <p>Fyzika Fyzika mikrosvěta</p> <p>Základy společenských věd Mezinárodní vztahy, globální svět</p>
<p>Životní prostředí regionu a České republiky - pokrytí předmětem</p>	

- Biologie
- Cizí jazyk

<p>Životní prostředí regionu a České republiky - integrace ve výuce</p>	
1. ročník	<p>Biologie BIOLOGIE VIRŮ; BIOLOGIE BAKTERIÍ; BIOLOGIE ROSTLIN</p> <p>Výtvarný obor</p>

	Znakové systémy výtvarného umění
2. ročník	Biologie BIOLOGIE HUB; BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci); BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)
	Český jazyk a literatura Od obrozenecké literatury po realismus
	Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění
	Chemie Surovinové zdroje
3. ročník	Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)
	Chemie Dusíkaté deriváty
4. ročník	Biologie BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin); BUNĚČNÁ BIOLOGIE; GENETIKA; EKOLOGIE
	Český jazyk a literatura Stylistika

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Média a mediální produkce - pokrytí předmětem

- Matematika
- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Média a mediální produkce - integrace ve výuce

1. ročník	Informační a komunikační technologie Zdroje a vyhledávání informace, komunikace
	Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění
	Hudební obor Hudební styly a žánry; Hudební skladatelé; Hudba jako způsob identifikace; Popis hudebního díla; Poselství hudebního díla
2. ročník	Informační a komunikační technologie Prezentace, tvorba webových stránek
	Český jazyk a literatura Stylistika

	<p>Výtvarný obor Znakové systémy výtvarného umění</p> <p>Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie; Ekonomie - člověk a svět práce</p> <p>Chemie Uhlovodíky</p> <p>Hudební obor Komunikace hudby; Novější styly a žánry; Moderní skladatelé; Význam hudebních děl</p>
3. ročník	<p>Český jazyk a literatura Stylistika</p> <p>Dějepis Osvícenství. Revoluce a idea svobody. Modernizace společnosti</p>
4. ročník	<p>Německý jazyk Vybrané doplňky k učivu</p>
Mediální produkty a jejich význam - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Mediální produkty a jejich význam - integrace ve výuce	
1. ročník	<p>Informační a komunikační technologie Zdroje a vyhledávání informace, komunikace</p> <p>Hudební obor Hudební styly a žánry; Hudební skladatelé; Hudba jako způsob identifikace; Popis hudebního díla; Poselství hudebního díla</p>
2. ročník	<p>Základy společenských věd Člověk ve společnosti - sociologie</p> <p>Hudební obor Komunikace hudby; Novější styly a žánry; Moderní skladatelé; Význam hudebních děl</p>
3. ročník	<p>Český jazyk a literatura Stylistika</p> <p>Fyzika Elektrické a magnetické pole</p>
Uživatelé - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk

Uživatelé - integrace ve výuce	
1. ročník	Informační a komunikační technologie Zdroje a vyhledávání informace, komunikace
	Německý jazyk Gramatika; Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Hudební obor Hudební nástroje; Hudební styly a žánry; Hudební skladatelé; Hudba jako způsob identifikace; Popis hudebního díla; Poselství hudebního díla
2. ročník	Německý jazyk Gramatika; Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Hudební obor Komunikace hudby; Novější styly a žánry; Moderní skladatelé; Význam hudebních děl
3. ročník	Německý jazyk Gramatika; Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Český jazyk a literatura Stylistika
4. ročník	Německý jazyk Gramatika; Konverzační témata; Vybrané doplňky k učivu
	Základy společenských věd Občan a právo
Účinky mediální produkce a vliv médií - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Účinky mediální produkce a vliv médií - integrace ve výuce	
1. ročník	Informační a komunikační technologie Zdroje a vyhledávání informace, komunikace
	Hudební obor Hudební styly a žánry; Hudební skladatelé; Hudba jako způsob identifikace; Popis hudebního díla; Poselství hudebního díla
2. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika
	Hudební obor Komunikace hudby; Novější styly a žánry; Moderní skladatelé; Význam hudebních děl
3. ročník	Český jazyk a literatura

	Stylistika
	Dějepis Osvícenství. Revoluce a idea svobody.Modernizace společnosti
	Základy společenských věd Úvod do filozofie a etiky
4. ročník	Dějepis Rozdělený a integrující se svět
	Základy společenských věd Občan ve státě - politologie
Role médií v moderních dějinách - pokrytí předmětem	

- Cizí jazyk
- Španělský jazyk

Role médií v moderních dějinách - integrace ve výuce	
1. ročník	Český jazyk a literatura Úvod do studia českého jazyka
	Hudební obor Hudba jako způsob identifikace
2. ročník	Hudební obor Komunikace hudby; Novější styly a žánry; Moderní skladatelé; Význam hudebních děl
3. ročník	Český jazyk a literatura Stylistika
4. ročník	Dějepis Svět ve válce; Rozdělený a integrující se svět; Svět na prahu 21.století - základní problémy
	Základy společenských věd Mezinárodní vztahy, globální svět

3 Učební plán

Učební plán - Gymnázium (vyšší stupeň)														
Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem		Z toho DČD		RVP			
			1.	2.	3.	4.	Předmět	Oblast	Předmět	Oblast				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	3	4	5	16	43	4	7	36			
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	4	3	4	3	14		2					
		Německý jazyk	3	4	3	3	13		1					
		Španělský jazyk	3	4	3	3	13		1					
		Francouzský jazyk	3	4	3	3	13		1					
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika	5	3	3	4	15	15	5	5	10			
Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie	2	2			4	4	0	0	4			
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	1	7	14	/	10	36			
	Občanský a společenskovední základ	Základy společenských věd	1	2	2	2	7							
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	2	3	2	2	9	32				/	10	36
	Chemie	Chemie	2	2	3		7							
	Biologie	Biologie	2	3	2	3	10							
	Geografie	Zeměpis	2	2	2		6							
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	2	2			4	4	0	0	4			
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2			4	4	0	0	4			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	8	0	0	8			
Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelné vzdělávací aktivity	Volitelný předmět 1			2	2	4	12	0	4	8			
		Volitelný předmět 2			2	2	4		0					
		Volitelný předmět 3				2	2		2			2		
		Volitelný předmět 4				2	2		2			2		
Celková časová dotace			33	32	33	34		132			106			
Disponibilní časová dotace										26	26			

Poznámky k učebnímu plánu

Cizí jazyk – Anglický jazyk je povinný pro všechny žáky.

Další cizí jazyk – Žáci volí z francouzského, německého a španělského jazyka. Výuka je realizována ve skupinách.

Umění a kultura se skládá z předmětů hudební výchova a výtvarná výchova, přičemž si žáci na počátku studia dělí jeden z nich. Výuka je realizována ve skupinách.

Informační a komunikační technologie – Výuka je realizována ve skupinách.

Tělesná výchova - Výuka je realizována ve skupinách.

Volitelné předměty – Volitelné předměty jsou zařazeny do 3. a 4. ročníku jako povinně volitelné. Žáci příslušných ročníků vybírají z aktuální nabídky, která vychází zejména z požadavků žáků a je uvedena v příloze ŠVP. Výuka je realizována ve skupinách.

Vzdělávací obsahy oboru Geologie, Člověk a svět práce a Výchova ke zdraví jsou integrovány do zvolených vyučovacích předmětů Biologie, Zeměpis, Český jazyk a literatura, Základy společenských věd a Tělesná výchova.

4 Učební osnovy

4.1 Jazyk a jazyková komunikace

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.³

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím

jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně, kterou určuje škola dle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

4.1.1 Český jazyk a literatura

Předmět Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících gymnázia.

Týdenní časová dotace je:

- 1. ročník – 4 hodiny,
- 2. ročník – 3 hodiny,
- 3. ročník – 4 hodiny,
- 4. ročník – 4 hodiny.

Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět a vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, je tedy součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Náplň, forma výuky i vyučovací pomůcky jsou sestaveny dle skutečnosti, že na školu přicházejí především nadaní žáci.

V souladu s rozvojem racionálního poznávání jazyka a komunikačních dovedností probíhá také rozvoj mravních, citových a volních stránek žáků v závislosti na učivu předmětu Český jazyk a literatura.

Cílený rozvoj klíčových kompetencí základního vzdělávání, především kompetence

komunikativní, přispívá k percepci a odpovídajícímu užívání českého jazyka v konkrétních komunikačních situacích, v nichž je jazyk žákem chápán jako prostředek porozumění a naslouchání, proto vhodnou formou výuky žáky motivujeme k výstižnému, jednoznačnému vyjadřování ve všech typech komunikačních situací.

Žáky vedeme uvědoměle v průběhu celého studia předmětu k pěstování jazykových

i stylizačních dovedností a návyků, ke zdokonalení jak ústního, tak písemného vyjadřování, ke schopnosti samostatně řešit složitější jazykové nebo stylistické úkoly, pohotově, jasně, jazykově i věcně správně se vyjadřovat a smysluplně komunikovat, popsat a vyjádřit i složité jevy a skutečnosti, pracovat s náročnějšími odbornými i uměleckými texty, ke schopnosti pracovat aktivně s různými jazykovými pomůckami a také samostatně pod vedením učitele poznávat bohatství a krásu jazyka.

Žáky podněcujeme k praktickému užívání různých vyjadřovacích prostředků nejen

v písemném, ale i v ústním projevu, k uplatnění poznatků z hodin slohu, jazykového

vyučování i literatury. Formou rétorických cvičení je učíme zaujmout a vyjádřit vlastní postoj k věcem, jevům, situacím i problémům z každodenního života, obhájit své názory a vhodně argumentovat. Analýzou mluvených i psaných textů přispíváme k jejich porozumění, hledání souvislostí a respektování rozmanitostí eventuálních interpretačních variant.

Klíčový význam ve výchově ke „čtenářství“ přikládáme výuce kritickému čtení, stejně jako

autentickému osobnímu čtenářskému prožitku, přičemž se žák učí formovat vlastní názory, tvořit vlastní texty. Jádro vyučování literatury přitom tvoří osvojení si širších základů literární kultury, prohloubení, upevnění a rozvíjení dovedností a schopností percepčních, čtenářských, intelektuálních, vyjadřovacích, tvořivých a schopnosti empatie, objektivní hodnocení literárních děl a pochopení významu literatury i umění pro život člověka. K osvojení literárněvědných poznatků jsou využívány metody respektující výchovné cíle i zájmy žáků.

Výuka probíhá nejen ve třídách klasických, ale i vybavených moderní počítačovou

technologií a audiovizuální technikou. Žáci pracují samostatně, skupinově i v kolektivu. Propojení s dalšími humanitními předměty umožňují krátkodobé i dlouhodobé společné projekty.

Kromě tradiční práce s učebnicemi klasickými a multimedialními, které využívají některé principy problémového a programového vyučování a počítají i s využitím informačních technologií, umožňujeme žákům samostatnou či společnou práci s algoritmy, jazykovými a literárními příručkami, odbornými publikacemi, různými typy slovníků, s encyklopediemi.

V rámci využívání multimédií ve výuce seznamujeme žáky s novými technologiemi a strategiemi učení se.

Žáci se aktivně účastní mimoškolních aktivit (dramatická výchova – divadelní soubor Tajfun, recitační a jazykové soutěže, čtenářské besedy, literární soutěže a happeningy, olympiády).

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	4	3	4	5
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

1. ročník - dotace: 4, povinný

Úvod do stylistiky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi; vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu 	Slohotvorní činitelé Rozvrstvení jazykových prostředků Přehled funkčních stylů Úvod do odborného stylu - administrativa Úvod do uměleckého stylu - úvahový postup Praktický nácvik - tvorba odborných textů
přesahy	
Do: xJ (1. ročník) : Psaní IKT (1. ročník) : Zdroje a vyhledávání informace, komunikace OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Morálka všedního dne	

Úvod do studia českého jazyka	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při analýze vybraných textů popíše základní rysy češtiny a vysvětlí zákonitosti jejího vývoje i současné vývojové tendence • pořizuje z textu výpisky, zpracovává výtahy, konspekty 	<p>Čeština jako národní jazyk Spisovné a nespisovné útvary Norma a kodifikace Vývoj češtiny Jazyková kultura Základy jazykovědy Vývojové tendence v současné češtině</p>
přesahy	
<p>Do: IKT (1. ročník) : Zdroje a vyhledávání informace, komunikace D (1. ročník) : Počátky lidské společnosti D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách</p>	
Literatura od počátků do NO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • identifikuje využití jednoho textu v textu jiném (intertextovost) a objasní jeho funkci a účinek na čtenáře • samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl 	<p>Slovesné umění a jiné formy umění Neevropské (orientální) literatury Antická literatura Středověká literatura Husitská literatura Renesanční literatura Renesanční humanismus a baroko v české literatuře Klasicismus a osvícenství Preromantismus Obrozenecká literatura - věda</p>
přesahy	
<p>Do: IKT (1. ročník) : Zdroje a vyhledávání informace, komunikace D (1. ročník) : Člověk v dějinách - úvod do studia dějepisu D (1. ročník) : Počátky lidské společnosti D (1. ročník) : Nejstarší civilizace D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury D (1. ročník) : Raný středověk OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie HO (1. ročník) : Hudební styly a žánry HO (1. ročník) : Hudební skladatelé Z: (1. ročník) : Tvoření tónu, intonace a improvizace (1. ročník) : Starší hudební díla</p>	

(1. ročník) : Hudební styly a žánry
(1. ročník) : Hudba vokální a instrumentální
průřezová témata
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí

2. ročník - dotace: 3, povinný

Stylistika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbálních prostředků řeči • v písemném projevu dodržuje zásady pravopisu a s oporou příruček řeší složitější případy; účinně využívá možností grafického členění textu • ve svém projevu uplatňuje znalosti tvarosloví a slovotvorných a syntaktických principů českého jazyka 	Popisný postup Charakterizační postup Popis jako součást vyprávění Komunikační výchova a mediální výchova Racionální studium a jeho metody
přesahy	
Do: IKT (2. ročník) : Prezentace, tvorba webových stránek D (2. ročník) : Objevy a dobývání OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie HO (2. ročník) : Komunikace hudby Z: (1. ročník) : Psaní (1. ročník) : Mluvení (1. ročník) : Čtení (1. ročník) : Porozumění a poslech (2. ročník) : Zařazení hudby do kontextu	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií	
Jazykověda	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací 	Fonetika a fonologie Úvod do ortoepie Tvarosloví a přejímání slov Vývojové tendence tvarosloví v současné češtině

<ul style="list-style-type: none"> • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a z dalších zdrojů, kriticky je třídí a vyhodnocuje 	
přesahy	
Do: OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie GG (2. ročník) : Geografie Evropy	
průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	
Od obrozenecké literatury po realismus	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a charakterizuje a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • postihne smysl textu, vysvětlí důvody a důsledky různých interpretací téhož textu, porovná je a zhodnotí, odhalí eventuální dezinterpretace textu • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové (vzájemná inspirace, příbuznost, odlišnosti a jejich příčiny) • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým 	Obrozenecká literatura Romantismus Mezi romantismem a realismem Básnické programy generace 70. a 80.let Světový realismus Český realismus
přesahy	
Do: D (2. ročník) : Počátky nové doby OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie OSVZ (2. ročník) : Úvod do religionistiky OSVZ (2. ročník) : Ekonomie - člověk a svět práce Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (2. ročník) : Novější hudební díla (2. ročník) : Znaky hudebních slohů (2. ročník) : Moderní skladatelé	
průřezová témata	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Životní prostředí regionu a České republiky

3. ročník - dotace: 4, povinný

Stylistika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k vhodnému vyjádření myšlenky, k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího • při tvorbě vlastního textu mluveného i psaného využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, zohledňuje partnera a publikum; rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) • v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a pro účinné dorozumívání vhodně užívá zvukové prostředky řeči (modulace síly, výšky hlasu a tempa řeči; umístění přízvuků a pauz, správné frázování) 	<p>Publicistický styl Odborný styl Umělecký styl Nejčastější slohové odchylky a chyby Praktické studium odborné literatury</p>
přesahy	
<p>Do: ČJL (3. ročník) : Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století OSVZ (3. ročník) : Úvod do filozofie a etiky B (4. ročník) : EKOLOGIE</p>	

GG (3. ročník) : Lidé na Zemi	
Z:	
(3. ročník) : Porozumění a poslech	
(3. ročník) : Čtení	
(3. ročník) : Mluvení	
(3. ročník) : Psaní	
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách	
Jazykověda	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • efektivně a samostatně využívá různých informačních zdrojů (slovníky, encyklopedie, internet) 	Opakování a procvičování pravopisu lexikálního, tvaroslovného a syntaktického, práce s jazykovými příručkami Opakování a prohlubování poznatků z české syntaxe Kompoziční a jazykové prostředky publicistického stylu
přesahy	
Do:	
D (3. ročník) : Formování moderních evropských států	
OSVZ (3. ročník) : Úvod do filozofie a etiky	
GG (3. ročník) : Lidé na Zemi	
Z:	
(3. ročník) : Porozumění a poslech	
(3. ročník) : Čtení	
(3. ročník) : Mluvení	
(3. ročník) : Psaní	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace	
Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a vysvětlí, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu, jaký vliv může mít svět fikce na myšlení a jednání reálných lidí • na konkrétních příkladech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší texty spadající do oblastí tzv. literatury vážné, středního proudu 	Z české a světové literatury konce 19. a počátku 20. století Z prózy a poezie světových autorů mezi dvěma světovými válkami Česká meziválečná próza a poezie Vývoj divadelnictví v 19. a první polovině 20. století Počátky umělecké kritiky

a literárního braku a svůj názor argumentačně zdůvodní
přesahy
Do: D (3. ročník) : Evropa a svět: 1900 - 1918 D (3. ročník) : Československo 1918-1938 Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (3. ročník) : Stylistika (4. ročník) : Evropa a svět: 1918 - 1939
průřezová témata
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě

4. ročník - dotace: 5, povinný

Stylistika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl • posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou 	Přehled stylů, slohových postupů a útvarů, jejich určující znaky a vlastnosti Praktický nácvik úvahového postupu Rozvíjení vypravěčského umění Řečnická cvičení Příprava seminární práce
přesahy	
Do: M (4. ročník) : Pravděpodobnost a statistika D (4. ročník) : Rozdělený a integrující se svět D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy Z: (3. ročník) : Čtení (3. ročník) : Mluvení (3. ročník) : Psaní (3. ročník) : Porozumění a poslech	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
Jazykověda	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech 	<p>Shrnutí, prohloubení znalostí a aplikace pravidel českého pravopisu, syntaxe a morfologie</p> <p>Stylistika a textová syntax - principy výstavby textu (kompozice)</p> <p>Funkční styl umělecké literatury - literární dílo jako komunikát, jazyk beletristického vypravování</p>
přesahy	
<p>Do: (4. ročník) : Gramatika D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Z: (3. ročník) : Čtení (3. ročník) : Mluvení (3. ročník) : Psaní (3. ročník) : Porozumění a poslech</p>	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů</p>	
Literatura od poloviny 20. století po současnost	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře • při interpretaci literárního textu ve všech jeho kontextech uplatňuje prohloubené znalosti o struktuře literárního textu, literárních žánrech a literárněvědných termínech • posoudí a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří jeho všestrannou analýzou 	<p>Česká poezie a próza v době nacistické okupace</p> <p>Meziválečné české drama a divadlo</p> <p>Česká próza a poezie po druhé světové válce</p> <p>České divadlo 2. poloviny 20. století</p> <p>Významná díla a významné osobnosti světové dramatické tvorby 20. století</p> <p>Významná díla světové poezie a prózy 2. poloviny 20. století</p> <p>Ze současné literatury a současného divadla</p>
přesahy	
<p>Do: D (4. ročník) : Svět ve válce D (4. ročník) : Rozdělený a integrující se svět</p>	

D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy

OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět

Z:

(1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie

průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

4.1.2 Cizí jazyk

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a naplňuje vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace v RVP G.

Vzdělávání v anglickém jazyce navazuje na jazykové znalosti a komunikační dovednosti osvojené na konci základního vzdělávání, jež odpovídají úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Cílová úroveň žáků odpovídá stupni B2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V prvním ročníku čtyřletého gymnázia jsou žáci rozděleni do skupin dle úrovně znalostí. Žáci osmiletého gymnázia pokračují ve skupinách, do nichž byli rozděleni již v primě. První a druhý ročník odpovídají úrovni B1, třetí a čtvrtý ročník odpovídají úrovni B2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílem předmětu je neustálé prohlubování znalostí jazykových prostředků a slovní zásoby tak, aby žáci spontánně, plynně a gramaticky správně komunikovali v každodenních i méně běžných situacích, a to i písemnou formou.

Výuka předmětu probíhá v dělených skupinách v rámci ročníku (12 - 20 žáků v jedné skupině). Výuka probíhá v odborné jazykové učebně, v kmenové třídě nebo v učebně s interaktivní tabulí.

Každý rok pořádáme studijní zájezdy (výukové i poznávací) do Velké Británie, příp. Irska, kterých se mohou zúčastnit zájemci z řad žáků všech ročníků.

Předmět rovněž prohlubuje znalosti žáků týkající se anglicky mluvících zemí v Evropě i ve světě a upevňuje tak vědomí existence rozličných kultur a společností.

Na vzdělávací obsah předmětu navazuje ve třetím ročníku obsah povinně volitelného předmětu Konverzace v anglickém jazyce.

V rámci předmětu anglický jazyk jsou realizována tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova a Environmentální výchova.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- uvádí žáky do problematiky probírané látky na začátku hodiny navázáním na známé pojmy a připomenutím osvojeného učiva;
- procvičuje se žáky znalosti z gramatiky a ukotvuje u nich osvojení si gramatických pravidel pomocí gramatických tabulek a vhodných cvičení;
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy nebo odvozováním smyslu z kontextu;
- porozumění textu ověřuje vhodně volenými otázkami a aktivitami, a to ve dvou fázích: porozumění hlavní dějové linii a porozumění nových výrazů a frází;

- pravidelně zařazuje do výuky opakovací lekce, při kterých si žáci ověřují své znalosti a hodnotí svou úroveň zvládnutí dané látky;
- využívá znalostí žáků z ostatních předmětů při porozumění čtení naučně populárních textů;
- vybízí žáky upevňovat si slovní zásobu pomocí cvičení v učebnici nebo z jiných zdrojů a zároveň sledovat svůj pokrok v učení.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti;
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty;
- zadává simulaci reálných situací, při kterých žáci uplatní nejen znalosti z anglického jazyka, ale i svůj, osobní, kreativní přístup k danému problému;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací;
- zařazuje do výuky úlohy, které typově odpovídají maturitním zkouškám a připravuje tak žáky na tyto zkoušky.

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům střídavě různá cvičení k procvičování čtení, psaní, poslechu a mluvení; vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikaci;
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;
- zadává samostatnou písemnou práci, ve které žáci prokážou nejen své jazykové dovednosti, ale také vyjádří svůj názor či postoj k situaci pomocí různých slohových útvarů;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- při práci na hodinách používá anglický jazyk i jako jazyk vyučující, instruktážní, aby povzbudil žáky vyjadřovat se na hodinách anglicky;
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje pečlivou a zodpovědnou práci s cvičeními na opakování učiva za účelem rozvoje schopnosti sebehodnocení žáků;
- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisující skutečnou událost;
- témata pro písemné práce vybírá tak, aby žáci psali o svých názorech a životních postojích;
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit;
- slovně povzbuzuje žáky, kteří podceňují své schopnosti a podporuje jejich sebejistotu;
- zadává taková cvičení a úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat a vzájemně si pomáhat, vyměňovat názory, diskutovat;

- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách;
- podporuje u žáků jejich sebedůvěru ve své schopnosti.

Kompetence občanská

Učitel

- v diskusi po přečtení populárně naučných textů poukazuje na každodenní život lidí na celém světě;
- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami dovede žáky ke srovnání různých kultur a jejich respektování;
- využívá témata textů k podnícení diskuse o událostech a vývoji veřejného života v ČR;
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmů širší skupiny.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností;
- po přečtení článku či poslechu ukázky rozhovoru rodilých mluvčích klade otázky k textu tak, aby žáci prokázali nejen porozumění obsahu, ale zaujali také stanovisko k problematice se zvážení všech rizik, které by jejich rozhodnutí mohlo přinést.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	4	3	4	3
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Role médií v moderních dějinách
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
 - Uživatelé
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:

- Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- Základní problémy sociokulturních rozdílů
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Morálka všedního dne
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Sociální komunikace
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě

1. ročník - dotace: 4, povinný

Porozumění a poslech	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu / poslechu na známé téma • pochopí hlavní smysl autentické konverzace, jež je zřetelně vyslovována • porozumí hlavním bodům a myšlenkám poslechového textu v učebnici • odvodí význam neznámých slov a výrazů na základě již osvojené slovní zásoby a vizuální podpory • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace vyučování • osvojí si základy práce s různými druhy slovníků 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti ☐ zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci ☐ pravidla pravopisu u složitějších slov <p>Gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ podstatná jména ☐ užívání členu určitého a neurčitého ☐ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ☐ přídavná jména, negativní předpony ☐ příslovce ☐ slovesa ☐ frázová slovesa ☐ přítomný čas prostý ☐ přítomný čas průběhový ☐ minulý čas prostý ☐ minulý čas průběhový ☐ budoucí děj – will, going to ☐ předpřítomný čas ☐ otázka, zápor, zkrácená odpověď ☐ tázací dovětky ☐ modální slovesa

- věta jednoduchá
- pořádek slov ve větě
- trpný rod
- sloveso a infinitiv / gerundium
- 1. kondicionál

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení

Tématické okruhy

- Rodina
- Škola
- Každodenní život
- Vzhled a charakter osoby
- Koníčky a zájmy
- Sport a volný čas
- Město a venkov
- Film, televize
- Nakupování
- Stravování
- Místa
- Sociální aktivity
- Příroda, globální problémy
- Rady
- Zločin
- Knihy a texty

Komunikační situace

- pozdrav, představení se, rozloučení se
- poděkování
- adresa
- orientace v místě
- blahopřání
- žádost, prosba, odmítnutí
- omluva

Doplňkové aktivity

- využívání slovníků
- četba – využití knihovny
- filmové adaptace
- práce s časopisy
- filmy a televizní dokumenty (s titulky)
- konverzační soutěž
- internet
- doplňková cvičení na CD ROM

	☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Stylistika D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Ameriky	
Čtení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plynule texty přiměřeného rozsahu • vyhledá v textu hlavní body a myšlenky • vyhledá v textu specifické informace • orientuje se v textech z učebnice 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy <p>Pravopis</p> ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti ☐ zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci ☐ pravidla pravopisu u složitějších slov <p>Gramatika</p> ☐ podstatná jména ☐ užívání členu určitého a neurčitého ☐ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ☐ přídavná jména, negativní předpony ☐ příslovce ☐ slovesa ☐ frázová slovesa ☐ přítomný čas prostý ☐ přítomný čas průběhový ☐ minulý čas prostý ☐ minulý čas průběhový ☐ budoucí děj – will, going to ☐ předpřítomný čas ☐ otázka, zápor, zkrácená odpověď

- tázací dovětky
- modální slovesa
- věta jednoduchá
- pořádek slov ve větě
- trpný rod
- sloveso a infinitiv / gerundium
- 1. kondicionál

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení

Tématické okruhy

- Rodina
- Škola
- Každodenní život
- Vzhled a charakter osoby
- Koníčky a zájmy
- Sport a volný čas
- Město a venkov
- Film, televize
- Nakupování
- Stravování
- Místa
- Sociální aktivity
- Příroda, globální problémy
- Rady
- Zločin
- Knihy a texty

Komunikační situace

- pozdrav, představení se, rozloučení se
- poděkování
- adresa
- orientace v místě
- blahopřání
- žádost, prosba, odmítnutí
- omluva

Doplňkové aktivity

- využívání slovníků
- četba – využití knihovny
- filmové adaptace
- práce s časopisy
- filmy a televizní dokumenty (s titulky)
- konverzační soutěž

	☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Stylistika D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Ameriky	
Mluvení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • srozumitelně formuluje své názory na známé téma • volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text přiměřeného rozsahu • sestaví souvislý projev týkající se probraných tematických okruhů • popíše své okolí, svém zájmy a činnosti s nimi související • přiměřeně reaguje v každodenních komunikačních situacích • zahájí, vede, udržuje a zakončí dialog na známé téma 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy <p>Pravopis</p> ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti ☐ zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci ☐ pravidla pravopisu u složitějších slov <p>Gramatika</p> ☐ podstatná jména ☐ užívání členu určitého a neurčitého ☐ počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ☐ přídavná jména, negativní předpony ☐ příslovce ☐ slovesa ☐ frázová slovesa ☐ přítomný čas prostý ☐ přítomný čas průběhový ☐ minulý čas prostý ☐ minulý čas průběhový ☐ budoucí děj – will, going to

- předpřítomný čas
- otázka, zápor, zkrácená odpověď
- tázací dovětky
- modální slovesa
- věta jednoduchá
- pořádek slov ve větě
- trpný rod
- sloveso a infinitiv / gerundium
- 1. kondicionál

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení

Tématické okruhy

- Rodina
- Škola
- Každodenní život
- Vzhled a charakter osoby
- Koníčky a zájmy
- Sport a volný čas
- Město a venkov
- Film, televize
- Nakupování
- Stravování
- Místa
- Sociální aktivity
- Příroda, globální problémy
- Rady
- Zločin
- Knihy a texty

Komunikační situace

- pozdrav, představení se, rozloučení se
- poděkování
- adresa
- orientace v místě
- blahopřání
- žádost, prosba, odmítnutí
- omluva

Doplňkové aktivity

- využívání slovníků
- četba – využití knihovny
- filmové adaptace
- práce s časopisy

	☐ filmy a televizní dokumenty (s titulky) ☐ konverzační soutěž ☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Stylistika D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Ameriky	
Psaní	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spojí kratší úseky do delšího souvislého celku • rozlišuje mezi formálním a neformálním písemným projevem • logicky a jasně sestaví souvislý text přiměřeného rozsahu na známé téma • pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy <p>Pravopis</p> ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti ☐ zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci ☐ pravidla pravopisu u složitějších slov <p>Gramatika</p> ☐ podstatná jména ☐ užívání členu určitého a neurčitého ☐ počítatelná a nepočítatelná podstatná jména ☐ přídavná jména, negativní předpony ☐ příslovce ☐ slovesa ☐ frázová slovesa ☐ přítomný čas prostý ☐ přítomný čas průběhový ☐ minulý čas prostý

- minulý čas průběhový
- budoucí děj – will, going to
- předpřítomný čas
- otázka, zápor, zkrácená odpověď
- tázací dovětky
- modální slovesa
- věta jednoduchá
- pořádek slov ve větě
- trpný rod
- sloveso a infinitiv / gerundium
- 1. kondicionál

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení

Tématické okruhy

- Rodina
- Škola
- Každodenní život
- Vzhled a charakter osoby
- Koníčky a zájmy
- Sport a volný čas
- Město a venkov
- Film, televize
- Nakupování
- Stravování
- Místa
- Sociální aktivity
- Příroda, globální problémy
- Rady
- Zločin
- Knihy a texty

Komunikační situace

- pozdrav, představení se, rozloučení se
- poděkování
- adresa
- orientace v místě
- blahopřání
- žádost, prosba, odmítnutí
- omluva

Doplňkové aktivity

- využívání slovníků
- četba – využití knihovny

	☐ filmové adaptace ☐ práce s časopisy ☐ filmy a televizní dokumenty (s titulky) ☐ konverzační soutěž ☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Stylistika D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie OSVZ (2. ročník) : Člověk ve společnosti - sociologie GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Ameriky Z: (1. ročník) : Úvod do stylistiky	

3. ročník - dotace: 4, povinný

Porozumění a poslech	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu / poslechu složitějšího obsahu na aktuální téma • pochopí hlavní i doplňující informace autentického ústního projevu • porozumí hlavním bodům a myšlenkám poslechového textu v učebnici • odvodí význam neznámých slov a výrazů na základě známé slovní zásoby, kontextu a znalosti tvorby slov • rozliší různé styly, citové zbarvení a názory jednotlivých mluvčích • pracuje s různými druhy slovníků • čte literaturu přiměřeného obsahu a rozsahu 	Jazykové prostředky Fonetika ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy Pravopis ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti ☐ zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci ☐ pravidla pravopisu u složitějších slov Gramatika ☐ slovesa ☐ frázová slovesa ☐ přítomný čas prostý a průběhový ☐ statická a dynamická slovesa ☐ minulý čas prostý a průběhový

• **pochozí zápletku i hlavní body filmu či hry**

- used to
- vazba slovesa a infinitivu či gerundia
- předpřítomný čas prostý
- předpřítomný čas průběhový
- vztažné věty
- kondicionály
- časové věty
- modální slovesa s minulým infinitivem
- budoucí čas prostý a průběhový
- nepřímá otázka
- nepřímá řeč
- přací věty
- předbudoucí čas
- have sth done
- neurčitá zájmena
- předložky
- příslovce
- příčestí
- spojky
- trpný rod
- slovosled
- zvolací věty

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení
- idiomy

Tématické okruhy

- Popis osoby, pocity
- Společnost a mezilidské vztahy
- Oblečení a móda
- Povolání, místa a činnosti v práci
- Lidské tělo, nemoci, zdraví
- Služby
- Dům a zahrada
- Zeměpis a příroda
- Cestování a doprava
- Peníze a platby
- Umění a umělecké činnosti
- Počítačová technika

Komunikační situace

- pozdrav, představení se, rozloučení se
- poděkování
- adresa

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ orientace v místě ☐ blahopřání ☐ žádost, prosba, odmítnutí ☐ lítost, porozumění, omluva ☐ vyjádření vlastního názoru ☐ argumentace, přesvědčení ☐ vyjádření souhlasu a nesouhlasu ☐ pracovní pohovor <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání slovníků ☐ četba – využití knihovny ☐ filmové adaptace ☐ práce s časopisy ☐ filmy a televizní dokumenty (s titulky, bez titulků) ☐ konverzační soutěž ☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
<p>Do: ČJL (3. ročník) : Stylistika ČJL (3. ročník) : Jazykověda ČJL (4. ročník) : Stylistika ČJL (4. ročník) : Jazykověda D (3. ročník) : Formování moderních evropských států OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět GG (3. ročník) : Česká republika GG (3. ročník) : Lidé na Zemi</p>	
Čtení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plynule texty, kde vyhledá hlavní body a myšlenky i detailní informace • čte srozumitelně a plynule texty z učebnice • čte přiměřeně náročné dílo z anglo-americké literatury 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti ☐ zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci ☐ pravidla pravopisu u složitějších slov <p>Gramatika</p>

- slovesa
- frázová slovesa
- přítomný čas prostý a průběhový
- statická a dynamická slovesa
- minulý čas prostý a průběhový
- used to
- vazba slovesa a infinitivu či gerundia
- předpřítomný čas prostý
- předpřítomný čas průběhový
- vztahné věty
- kondicionály
- časové věty
- modální slovesa s minulým infinitivem
- budoucí čas prostý a průběhový
- nepřímá otázka
- nepřímá řeč
- přací věty
- předbudoucí čas
- have sth done
- neurčitá zájmena
- předložky
- příslovce
- příčestí
- spojky
- trpný rod
- slovosled
- zvolací věty

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení
- idiomy

Tématické okruhy

- Popis osoby, pocity
- Společnost a mezilidské vztahy
- Oblečení a móda
- Povolání, místa a činnosti v práci
- Lidské tělo, nemoci, zdraví
- Služby
- Dům a zahrada
- Zeměpis a příroda
- Cestování a doprava
- Peníze a platby
- Umění a umělecké činnosti
- Počítačová technika

	<p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pozdrav, představení se, rozloučení se ☐ poděkování ☐ adresa ☐ orientace v místě ☐ blahopřání ☐ žádost, prosba, odmítnutí ☐ lítost, porozumění, omluva ☐ vyjádření vlastního názoru ☐ argumentace, přesvědčení ☐ vyjádření souhlasu a nesouhlasu ☐ pracovní pohovor <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání slovníků ☐ četba – využití knihovny ☐ filmové adaptace ☐ práce s časopisy ☐ filmy a televizní dokumenty (s titulky, bez titulků) ☐ konverzační soutěž ☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
<p>Do: ČJL (3. ročník) : Stylistika ČJL (3. ročník) : Jazykověda ČJL (4. ročník) : Stylistika ČJL (4. ročník) : Jazykověda D (3. ročník) : Formování moderních evropských států OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět GG (3. ročník) : Česká republika GG (3. ročník) : Lidé na Zemi</p>	
Mluvení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • srozumitelně a plynule vyjádří a obhájí svůj názor • užívá vhodné výrazy a obraty • používá rozmanitou slovní zásobu k vyjádření svých stanovisek a předání obsahově složitějších informací 	<p>Jazykové prostředky</p> <p>Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě ☐ fonetické rysy <p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ konvence používané k prezentaci výslovnosti

- **volně a srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text náročnějšího obsahu**
- **plynule komunikuje a spontánně reaguje v každodenních i méně běžných situacích**
- **zapojí se do diskuse na různá témata**

- zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci
- pravidla pravopisu u složitějších slov

Gramatika

- slovesa
- frázová slovesa
- přítomný čas prostý a průběhový
- statická a dynamická slovesa
- minulý čas prostý a průběhový
- used to
- vazba slovesa a infinitivu či gerundia
- předpřítomný čas prostý
- předpřítomný čas průběhový
- vztahné věty
- kondicionály
- časové věty
- modální slovesa s minulým infinitivem
- budoucí čas prostý a průběhový
- nepřímá otázka
- nepřímá řeč
- přací věty
- předbudoucí čas
- have sth done
- neurčitá zájmena
- předložky
- příslovce
- příčestí
- spojky
- trpný rod
- slovosled
- zvolací věty

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení
- idiomy

Tématické okruhy

- Popis osoby, pocity
- Společnost a mezilidské vztahy
- Oblečení a móda
- Povolání, místa a činnosti v práci
- Lidské tělo, nemoci, zdraví
- Služby
- Dům a zahrada

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Zeměpis a příroda ☐ Cestování a doprava ☐ Peníze a platby ☐ Umění a umělecké činnosti ☐ Počítačová technika <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pozdrav, představení se, rozloučení se ☐ poděkování ☐ adresa ☐ orientace v místě ☐ blahopřání ☐ žádost, prosba, odmítnutí ☐ lítost, porozumění, omluva ☐ vyjádření vlastního názoru ☐ argumentace, přesvědčení ☐ vyjádření souhlasu a nesouhlasu ☐ pracovní pohovor <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání slovníků ☐ četba – využití knihovny ☐ filmové adaptace ☐ práce s časopisy ☐ filmy a televizní dokumenty (s titulky, bez titulků) ☐ konverzační soutěž ☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
<p>Do: ČJL (3. ročník) : Stylistika ČJL (3. ročník) : Jazykověda ČJL (4. ročník) : Stylistika ČJL (4. ročník) : Jazykověda D (3. ročník) : Formování moderních evropských států GG (3. ročník) : Česká republika GG (3. ročník) : Lidé na Zemi</p>	
Psaní	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří a obhájí své názory a myšlenky • strukturuje formální a neformální písemný projev s použitím různých slohových stylů 	<p>Jazykové prostředky Fonetika</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ zvuková výstavba slova ☐ intonace ☐ oslabená výslovnost slov ve větě

- sestaví souvislý text na různá témata
- pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem

- fonetické rysy
- Pravopis
 - konvence používané k prezentaci výslovnosti
 - zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci
 - pravidla pravopisu u složitějších slov

Gramatika

- slovesa
- frázová slovesa
- přítomný čas prostý a průběhový
- statická a dynamická slovesa
- minulý čas prostý a průběhový
- used to
- vazba slovesa a infinitivu či gerundia
- předpřítomný čas prostý
- předpřítomný čas průběhový
- vztahné věty
- kondicionály
- časové věty
- modální slovesa s minulým infinitivem
- budoucí čas prostý a průběhový
- nepřímá otázka
- nepřímá řeč
- přací věty
- předbudoucí čas
- have sth done
- neurčitá zájmena
- předložky
- příslovce
- příčestí
- spojky
- trpný rod
- slovosled
- zvolací věty

Slovní zásoba

- synonyma, antonyma
- opisné vyjadřování
- složená slova
- ustálená slovní spojení
- idiomy

Tématické okruhy

- Popis osoby, pocity
- Společnost a mezilidské vztahy
- Oblečení a móda

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Povolání, místa a činnosti v práci ☐ Lidské tělo, nemoci, zdraví ☐ Služby ☐ Dům a zahrada ☐ Zeměpis a příroda ☐ Cestování a doprava ☐ Peníze a platby ☐ Umění a umělecké činnosti ☐ Počítačová technika <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pozdrav, představení se, rozloučení se ☐ poděkování ☐ adresa ☐ orientace v místě ☐ blahopřání ☐ žádost, prosba, odmítnutí ☐ lítost, porozumění, omluva ☐ vyjádření vlastního názoru ☐ argumentace, přesvědčení ☐ vyjádření souhlasu a nesouhlasu ☐ pracovní pohovor <p>Doplňkové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ využívání slovníků ☐ četba – využití knihovny ☐ filmové adaptace ☐ práce s časopisy ☐ filmy a televizní dokumenty (s titulky, bez titulků) ☐ konverzační soutěž ☐ internet ☐ doplňková cvičení na CD ROM ☐ práce na školních projektech ☐ reálie anglicky mluvících zemí
přesahy	
<p>Do: ČJL (3. ročník) : Stylistika ČJL (3. ročník) : Jazykověda ČJL (4. ročník) : Stylistika ČJL (4. ročník) : Jazykověda D (3. ročník) : Formování moderních evropských států OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět GG (3. ročník) : Česká republika GG (3. ročník) : Lidé na Zemi</p>	

4.1.3 Německý jazyk

Německý jazyk

-charakterizováno na základě obsahu, organizace a časového rozvržení

Žáci si vybírají druhý cizí jazyk na konci primy. Všichni žáci, kteří se učí tento cizí jazyk od sekundy, jsou zařazeni jako začátečníci.

Cíl: osvojování a rozvoj všech jazykových prostředků, postupné rozšiřování slovní zásoby, tzn. aby byli žáci schopni porozumět se cizím jazykem v běžných životních situacích, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejbližší normě.

Seznámování s reáliemi německy mluvících oblastí teoreticky i prakticky formou kulturních exkurzí do německy mluvících zemí.

Časové vymezení / dotace hodin za týden

- kvinta - 3 hodiny 1.roč. - 3 hodiny
- sexta - 3 hodiny 2. roč. - 3 hodiny
- septima - 3 hodiny 3. roč. - 3 hodiny
- oktáva - 3 hodiny 4. roč. - 3 hodiny

Organizace výuky

- Žáci jsou rozděleni do skupin (12-20 žáků)
- Výuka probíhá ve kmenových třídách nebo v odborné jazykové učebně, která je vybavena audiovizuální technikou a didaktickými pomůckami.
- Alternativní formou výuky (především reálií) jsou každoroční fakultativní zájezdy (Vídeň, Drážďany, Berlín..)

Výchovné a vzdělávací strategie

- jsou prvořadě rozvíjeny kompetence- k učení
- komunikativní
- sociální
- personální

Žáci

- komunikují s učitelem, spolužáky, pracují ve skupinách
- pracují s textem a poslechovými cvičeními
- procvičují písemný projev (dopis, přání, vzkaz, vyprávění)
- pracují s médii (tisk, Internet..)

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	3	4	3	3
Povinnost (skupina)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)

Dotace skupiny	3	3	3	4
----------------	---	---	---	---

1. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší fonetickou a grafickou podobu slova Správně vyslovuje, píše a čte jednodušší německý text (substantiva píše velkými písmeny, rozlišuje něm. dvojhlásky, přehlásky a jiné fonetické odlišnosti) • Rozumí časovým informacím Vyjádří různé časové údaje - dny v týdnu, měsíce, hodiny, • Počítá, používá číslovky Automaticky používá číslovky, (kolik je komu let, kolik věc stojí v obchodě, .. apod.) Procvičuje i základní početní úkony (sčítání, násobení, Letopočty • Zvládá základní gramatické jevy, tvoří věty časuje slovesa v přítomném čase (i silná slovesa) Používá modální slovesa a budoucí čas Orientuje se v časových předložkách Skloňuje podstatné jméno ve všech pádech Pracuje s osobními a přivlastňovacími zájmeny 	<p>Podstatné jméno - člen určitý a neurčitý, jednotné číslo a množné číslo Skloňování podstatných jmen, osobního a přivlastňovacího zájmena časování slabých i silných sloves Předložky s dativem, akuzativem Modální slovesa v přítomném čase</p>
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Konverzační témata	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozumí časovým informacím Vyjádří různé časové údaje - dny v týdnu, měsíce, hodiny, • Zvládá témata :škola, rodina, volný čas, nakupování 	<p>Rodina a přátelé/ škola Bydlení Volný čas Jídlo, pití - návštěva restaurace</p>

<p>Formou nenáročné konverzace popíše rodinu, svou osobu, povídá o volném čase...a o vztahu k nakupování. Vypráví podle obrázku, popř. tvoří k danému tématu obrázkový projekt jako pracovní podklad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dovede vést krátký rozhovor - představit se, pozdravit, sdělí co "nechce", "nemůže" apod. <p>Mluvení : omluvy, prosby, představování se apod</p>	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Morálka všedního dne MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé</p>	
Vybranné doplňky k učivu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se ve slovníku, vzhledává samostatně nová slovíčka Při tvoření textu používá aktivně slovník, sám vyhledává, orientuje se ve zkratkách • Umí napsat krátké sdělení / mail/ dopis Napíše krátké sdělení na dané téma : nemohu přijít, omlouvám se, je mi líto Přání k narozeninám, Novému roku a pod. • Dovede vést krátký rozhovor - představit se, pozdravit, sdělí co "nechce", "nemůže" apod. <p>Mluvení : omluvy, prosby, představování se apod</p>	<p>Vánoce - napsat přání k Vánocům - získat základní slovní zásobu Vybrané reálie německy mluvících zemí</p>
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé</p>	

2. ročník - dotace: 4, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s jednoduchým textem Rozklíčuje sdělení v německém inzerátě (seznamování, bydlení) Rozumí novým zkratkám 	<p>Sloveso: zvrtná slovesa, odlučitelné předpony, Minulý čas - préteritum a perfektum Vazby sloves, přídavných jmen a podstatných jmen Budoucí čas</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Sestaví jednoduchý popis s užitím přídavného jména v přívlastku popíše barevný obrázek (procvičení přídavného jména v přívlastku) kombinuje s konverzačním tématem : Móda 	Zájmenná příslovce Použití man x es Stupňování příslovcí Slovosled ve větě vedlejší
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Konverzační témata	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Umí se vyjádřit k uvedeným tématům : lékař, bydlení, cestování Bydlení - popis vlastního bytu, domu, zařízení pokoje Lékař - scénka " v ordinaci", rozhovor mezi pacientem a lékařem Cestování - názvy geografické, konverzace : výběr dovolené, ve kterých lokalitách, za jakých podmínek... apod. • Podá krátké vyprávění z minulosti, zážitek apod. Používá a rozlišuje užití préterita a perfekta (vyprávění - zážitek z prázdnin x popis včerejšího dne) 	Cestování - způsoby cestování, účel, lokality, cestovní potřeby ... Móda - popis oblečení, styl, nakupování oděvů, vztah k módě Zdraví - návštěva lékaře, nemocnice a lékárny. Domácí léčba. Škola a školní život, popis třídy a školní budovy Kultura - možnosti kulturního vyžití
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Vybrané doplňky k učivu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s jednoduchým textem Rozklíčuje sdělení v německém inzerátě (seznamování, bydlení) Rozumí novým zkratkám • Zahraje malou situační scénku na probrané téma Přiblížení tématu u lékaře, sehráním scénky si žáci lépe uvědomují "chod situace" např. role pacient x lékař (používání a zažití frází) • Podá krátké vyprávění z minulosti, zážitek apod. 	Reálie německy mluvících zemí, prezentace německé kultury (film, píseň, osobnosti, žákovský projekt - formou power poitové prezentace)

Používá a rozlišuje užití préterita a perfekta (vyprávění - zážitek z prázdnin x popis včerejšího dne)
průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé

3. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Porozumí delšímu textu Žák zvládá poslech delšího textu z učebnice (viz. úvodní text lekce) Snaží se porozumět a abstrahovat některá slova z neznámého textu (např. píseň) 	Neurčitá zájmena Možnosti vyjadřování záporu Řadové číslovky Předložky s 2.pádem Další slovesné vazby Infinitivní konstrukce (infinitiv závislý na slovesu, podstatném jménu a přídavném jménu) Vedlejší věty způsobové a vztažné
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Konverzační témata	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Napíše životopis Naučí se psát strukturovaný životopis Sdělí své plány do budoucna Napíše jednodušší analýzu k filmu Po zhlédnutí vybraného filmu žák napíše shrnutí k obsahu filmu, rozšiřuje slovní zásobu v oblasti filmu (tvůrce, režisér, scénář, předloha.. apod.) Formuluje svůj vlastní názor na film Rozšiřuje si konverzační okruhy : četba, hlavní město, kulturní život, reálie německy mluvících zemí Seznámení s významnými německými autory (Remarq) , teoretická exkurze Prahy, slovní zásoba : pražské pamětohodnosti, průběžné zařazování reálií německy mluvících zemí (zajímavosti vybraných 	Životní styl Četba / Kultura - rozšíření tématu Zdraví (pokračování) - zranění, pohotovost, pobyt v nemocnici, civilizační choroby Sport v našem životě

regionů - např. Berlín, Vídeň, Rakousko, pohádky bří. Grimmů.. apod.)	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé</p>	
Vybrané doplňky k učivu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumí delšímu textu Žák zvládá poslech delšího textu z učebnice (viz. úvodní text lekce) Snaží se porozumět a abstrahovat některá slova z neznámého textu (např. píseň) • Zapojuje se spontánně do konverzace Vypráví, co se mu stalo, co prožil o víkendu, reaguje na běžné situace .. základní prosby a dotazy vůči učiteli formuluje v němčině (omlouvá nepřítomnost, sděluje důvody, vyjadřuje se k aktuálním společenským tématům, formuluje svůj názor k dané věci) • Rozšiřuje si konverzační okruhy : četba, hlavní město, kulturní život, reálie německy mluvících zemí Seznámení s významnými německými autory (Remarq) , teoretická exkurze Prahy, slovní zásoba : pražské pamětohodnosti, průběžné zařazování reálií německy mluvících zemí (zajímavosti vybraných regionů - např. Berlín, Vídeň, Rakousko, pohádky bří. Grimmů.. apod.) 	Reálie německy mluvících zemí (seznámení s dalšími osobnostmi), aktualizace kulturního přehledu (výstavy v Německu, zajímavosti z médií) Formou vyhledávání na Internetu. Další německé filmy, ukázky hudební... apod.
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé</p>	

4. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 4

Gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte srozumitelně a plyně náročnější německý text 	<ul style="list-style-type: none"> - Podmiňovací způsob - Nepřímá a přímá řeč

čte článek z německého časopisu	- Konjunktivy - Zpodstatnělá přídavná jména - Infinitivní konstrukce "um ..zu"
přesahy	
Z: (4. ročník) : Jazykověda	
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Konverzační témata	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává v textu informace, podá shrnutí a hodnocení článku Umí pracovat s textem, orientuje se syntaktické stavbě (vedlejší věty), dokáže postihnout podstatu článku, pomocí slovníku přeloží.. sám formuluje hlavní myšlenku. • Napíše sdělení různého charakteru Napíše : - přání k jubileu, Vánocům, soustrast ... - omluvu (kvůli nepřítomnosti, nesplnění úkolu..) - odůvodní omluvu - sdělení o změnách (stěhování) - osobní i formální dopis • Vyjadřuje názor k vybraným tématům Např. - názor k tématu - Svatba jako přežitek? Hledání výhod a nevýhod, nebo ekologické problémy současnosti 	<p>Svátky a tradice Problémy současnosti (ekologie, rasismus, feminismus..) Plány do budoucna (perspektivy) Místo, kde žiji (nebo studuji)</p>
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Psychosociální aspekty interkulturality MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé</p>	
Vybrané doplňky k učivu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s různými typy slovníků Používá i slovník výkladový, snaží se sám opisem - maximálně přiblížit myšlený pojem / slovo/ výraz • Zná základní reálie německy mluvících zemí, umí je podat 	<p>Reálie německy mluvících zemí (historie, současný stav těchto zemí, kultura a osobnosti) Zařazení filmů a hudby Návštěva vhodných akcí - výstavy/ exkurze katedry germanistiky</p>

<p>Orientuje se ve státní formě, počtu obyvatel, geografických údajích (hlavní město, nejvyšší pohoří, řeky..). Zná kulturní zvláštnosti a specifika Německa, Rakouska, Švýcarska.</p> <p>Má základní přehled o vybraných významných osobnostech dané oblast. (Goethe, Mozart, Beethoven, Gutenberg apod...)</p> <p>• Napiše sdělení různého charakteru</p> <p>Napiše :</p> <ul style="list-style-type: none"> - přání k jubileu, Vánocům, soustrast ... - omluvu (kvůli nepřítomnosti, nesplnění úkolu..) - odůvodní omluvu - sdělení o změnách (stěhování) - osobní i formální dopis 	<p>Tvorba powerpointových prezentací k tématům</p>
<p>průřezová témata</p>	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Psychosociální aspekty interkulturality</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Uživatelé</p>	

4.1.4 Španělský jazyk

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci si volí daný předmět na konci primy. V sekundě mají potom dotaci dvou hodin týdně. Od tercie se potom dotace zvyšuje na tři hodiny týdně. Všichni žáci, kteří si tento předmět vybírají jsou zařazeni jako začátečníci.

Cíl: Osvojování a rozvoj všech jazykových prostředků, postupné rozšiřování slovní zásoby, tzn. aby žáci byli schopni se porozumět a komunikovat v běžných životních situacích. Cílem také je, aby mluvili co nejvíce správně a co nejlíže dané jazykové normě.

Je tendence seznamovat studenty teoreticky i prakticky s realiami španělsky mluvících zemí.

Časové vymezení/dotace hodin

-kvinta - 3 hodiny

-sexta -3 hodiny

-septima - 3 hodiny

-oktáva - 3 hodiny

Organizace výuky:

Žáci jsou vyučováni ve skupinách (12- 20 členů)

Výuka probíhá v kmenových učebnách nebo v odborných jazykových učebnách

Alternativními formami výuky mohou být návštěvy kina nebo případné zahraniční exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie

- jsou prvořadě rozvíjeny kompetence -k učení

- komunikativní

- sociální

- personální

Žáci

-komunikují s učitelem, spolužáky, pracují ve skupinách

-pracují s textem a poslechovými cvičeními

-procvičují písemný projev (dopis, přání, vzkaz, vyprávění)

-pracují s médii (tisk, internet..)

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	3	4	3	3
Povinnost (skupina)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)
Dotace skupiny	3	3	3	4

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
- MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Média a mediální produkce
 - Mediální produkty a jejich význam
 - Role médií v moderních dějinách
 - Účinky mediální produkce a vliv médií
- MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:
 - Psychosociální aspekty interkulturality
 - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
 - Základní problémy sociokulturních rozdílů
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Sociální komunikace
 - Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globalizační a rozvojové procesy
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
 - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
 - Vzdělávání v Evropě a ve světě
 - Žijeme v Evropě

1. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Presentaciones	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● Rozliší fonetickou a grafickou podobu slova <ul style="list-style-type: none"> - žák umí správně číst a foneticky rozlišit jednotlivá slova ve španělštině - umí rozpoznat rozdíly ve výslovnosti mezi češtinou a španělštinou ● Používá aktivně číslovky <ul style="list-style-type: none"> - žák počítá a vyslovuje výrazy týkající se jednotlivých jednoduchých numerických operací -žák se orientuje v cenách výrobků ve Španělsku ● Vytváří rozhovory <ul style="list-style-type: none"> -studenti vytvářejí rozhovory na základní témata -v obchodě -v restauraci 	<ul style="list-style-type: none"> - los pronombres personales, el verbo ser -el verbo tener - el verbo estar -el verbo hay

-na ulici -žádost o vysvětlení cesty	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	
Gente	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Užívá výrazy vyjadřující čas <ul style="list-style-type: none"> - žák vysvětluje čas a vyjadřuje jednotlivé časové údaje -žák používá názvy jednotlivých částí dne -žák vyjadřuje jednotlivá časová data • Konverzuje na dané tematické okruhy <ul style="list-style-type: none"> - žák komunikuje o základních tématech jako: <ul style="list-style-type: none"> - nákupy -restaurace, jídlo, -představení se -byt, dům a jejich vybavení -popis osoby -popis zaměstnání -vyjádření směrů a orientace ve městě - stavy mysli a nálady • Píše krátké písemné útvary <ul style="list-style-type: none"> -umí nátkou napsat krátkou zprávu/email/ -používá řádně vyčasovaná slovesa v přítomném čase -vyjadřuje jednoduché informační údaje 	<ul style="list-style-type: none"> - Pronombres posesivos - pronombres personales en casos - el verbo tener - el verbo querer
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě	
En el restaurante	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje se slovníkem <ul style="list-style-type: none"> -pracuje aktivně se slovníkem a vyhledává slova, která se pokouší vkládat do jazykového kontextu • Užívá výrazy vyjadřující čas <ul style="list-style-type: none"> - žák vysvětluje čas a vyjadřuje jednotlivé časové údaje 	

<ul style="list-style-type: none"> -žák používá názvy jednotlivých částí dne -žák vyjadřuje jednotlivá časová data • Píše krátké písemné útvary <ul style="list-style-type: none"> -umí nátkou napsat krátkou zprávu/email/ -používá řádně vyčasovaná slovesa v přítomném čase -vyjadřuje jednoduché informační údaje • Vytváří rozhovory <ul style="list-style-type: none"> -studenti vytvářejí rozhovory na základní témata -v obchodě -v restauraci -na ulici -žádost o vysvětlení cesty 	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p>	
Direcciones	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Rozliší fonetickou a grafickou podobu slova <ul style="list-style-type: none"> - žák umí správně číst a foneticky rozlišit jednotlivá slove ve španělštině - umí rozpoznat rozdíly ve výslovnosti mezi češtinou a španělštinou • Konverzuje na dané tématické okruhy <ul style="list-style-type: none"> - žák komunikuje o základních tématech jako: <ul style="list-style-type: none"> - nákupy -restaurace, jídlo, -představení se -byt, dům a jejich vybavení -popis osoby -popis zaměstnání -vyjádření směrů a orientace ve městě - stavy mysli a nálady • Vytváří rozhovory <ul style="list-style-type: none"> -studenti vytvářejí rozhovory na základní témata -v obchodě -v restauraci -na ulici -žádost o vysvětlení cesty 	<ul style="list-style-type: none"> - el verbo ir - conjugación de los verbos - los adjetivos - la formación del plural

průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
Entre amigos	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje se slovníkem <ul style="list-style-type: none"> -pracuje aktivně se slovníkem a vyhledává slova, která se pokouší vkládat do jazykového kontextu • Používá aktivně číslovky <ul style="list-style-type: none"> - žák počítá a vyslovuje výrazy týkající se jednotlivých jednoduchých numerických operací -žák se orientuje v cenách výrobků ve Španělsku • Konverzuje na dané tématické okruhy <ul style="list-style-type: none"> - žák komunikuje o základních tématech jako: <ul style="list-style-type: none"> - nákupy -restaurace, jídlo, -představení se -byt, dům a jejich vybavení -popis osoby -popis zaměstnání -vyjádření směrů a orientace ve městě - stavy mysli a nálady • Píše krátké písemné útvary <ul style="list-style-type: none"> -umí nátkou napsat krátkou zprávu/email/ -používá řádně vyčasovaná slovesa v přítomném čase -vyjadřuje jednoduché informační údaje • Vytváří rozhovory <ul style="list-style-type: none"> -studenti vytvářejí rozhovory na základní témata -v obchodě -v restauraci -na ulici -žádost o vysvětlení cesty 	<ul style="list-style-type: none"> - la formacion de oraciones enteras - la formación de preguntas en espanol - el verbo haber - el verbo hacer
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace</p>	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

2. ročník - dotace: 4, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Ir de compras	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Prácuje s náročnějšími texty <ul style="list-style-type: none"> - žák umí číst s porozuměním delší texty, kde se vyskytují struktury minulých časů - žák umí vytvářet texty se strukturou minulých časů - žák umí vyhledávat informace z náročnějších textů • Vytváří dialogy <ul style="list-style-type: none"> - žák vytváří ve skupinové spolupráci s jinými žáky dialogy - žák sděluje formou komplikovanějších rozhovorů informace druhým osobám - žák popíše krátkou událost v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> - formación del presente perfecto - explicación de ser, estar, haber - el verbo conocer, el verbo saber - la formación de adverbios
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
En Espana	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Prácuje s náročnějšími texty <ul style="list-style-type: none"> - žák umí číst s porozuměním delší texty, kde se vyskytují struktury minulých časů - žák umí vytvářet texty se strukturou minulých časů - žák umí vyhledávat informace z náročnějších textů • Vytváří dialogy <ul style="list-style-type: none"> - žák vytváří ve skupinové spolupráci s jinými žáky dialogy - žák sděluje formou komplikovanějších rozhovorů informace druhým osobám - žák popíše krátkou událost v minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> - los verbos irregulares - formacion de los participios irregulares - fomacion del imperativo - el imperativo negativo

<ul style="list-style-type: none"> • Vyjadřuje se o problémech týkajících se životních situací <ul style="list-style-type: none"> - žák vytváří krátké rozhovory z běžných životních situací - žák v cizím jazyce řeší běžné problémy - jedná se o situace v restauraci, v obchodě, ve škole, na ulici 	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
Viajes	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří dialogy <ul style="list-style-type: none"> - žák vytváří ve skupinové spolupráci s jinými žáky dialogy - žák sděluje formou komplikovanějších rozhovorů informace druhým osobám - žák popíše krátkou událost v minulosti • Popisuje události v minulém čase <ul style="list-style-type: none"> - žák popisuje krátké události v minulém čase, jedná se například o nehodu, zážitek nebo obsah filmu - žák kombinuje v popise různé minulé časy - žák vytváří krátký příběh v minulém čase • Prácuje s časopisem <ul style="list-style-type: none"> - žák vyhledá ve španělském časopise předem zadané informace - žák vypracuje resumé krátkého španělského článku - žák vypracuje sadu otázek na daný článek 	<ul style="list-style-type: none"> - explicacion del imperfecto - los verbos del movimiento: salir, llegar, doblar, bajar, subir - los cuantificadores - los adjetivos variados
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
En la ciudad	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Prácuje s náročnějšími texty <ul style="list-style-type: none"> - žák umí číst s porozuměním delší texty, kde se vyskytují struktury minulých časů 	<ul style="list-style-type: none"> - los numerales ordinales - los numerales cardinales

<ul style="list-style-type: none"> - žák umí vytvářet texty se strukturou minulých časů - žák umí vyhledávat informace z náročnějších textů • Popisuje události v minulém čase <ul style="list-style-type: none"> - žák popisuje krátké události v minulém čase , jedná se například o nehodu, zážitek nebo obsah filmu -žák kombinuje v popise různé minulé časy - žák vytváří krátký příběh v minulém čase • Vyjadřuje se o problémech týkajících se životních situací <ul style="list-style-type: none"> - žák vytváří krátké rozhovory z běžných životních situací - žák v cizím jazyce řeší běžné problémy - jedná se o situace v restauraci, v obchodě, ve škole, na ulici 	<ul style="list-style-type: none"> - las diferencias entre presente perfecto y el imperfecto
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
En la naturaleza	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Popisuje události v minulém čase <ul style="list-style-type: none"> - žák popisuje krátké události v minulém čase , jedná se například o nehodu, zážitek nebo obsah filmu -žák kombinuje v popise různé minulé časy - žák vytváří krátký příběh v minulém čase • Vyjadřuje se o problémech týkajících se životních situací <ul style="list-style-type: none"> - žák vytváří krátké rozhovory z běžných životních situací - žák v cizím jazyce řeší běžné problémy - jedná se o situace v restauraci, v obchodě, ve škole, na ulici • Prácuje s časopisem <ul style="list-style-type: none"> -žák vyhledá ve španělském časopise předem zadané informace - žák vypracuje resumé krátkého španělského článku - žák vypracuje sadu otázek na daný článek 	<ul style="list-style-type: none"> - el pasado simple - las diferencias entre el pasado simple y el imperfecto - la formacion de los verbos irregulares en el pasado simple
průřezová témata	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:

Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

3. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Los medios de transporte	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří složité dialogy <ul style="list-style-type: none"> - žák vy tváří dialogy, kterými například komentuje situaci ve Španělsku nebo ekonomickou situaci či řeší komplikovanější problém - těmto diskurzům také porozumí v audioformě • Čerpá informace o reáliích Španělska <ul style="list-style-type: none"> - žák si vytváří sady slovíček na různá kulturní témata týkající se reálií Španělska: <ul style="list-style-type: none"> - památky - hudba - umění - literatura 	<ul style="list-style-type: none"> - la construccion ir a infinitivo - el futuro simple - la formacion de las formas futuras
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Psychosociální aspekty interkulturality</p>	
En los almacenes	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s delšími texty <ul style="list-style-type: none"> - žák pracuje s porozuměním s delšími texty, které také umí vyposlouchat z audiozáznamu - žák umí vytvářet souvislý jazykový text s použitím všech úrovní časů v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Vytváří složité dialogy <ul style="list-style-type: none"> - žák vy tváří dialogy, kterými například komentuje situaci ve Španělsku nebo ekonomickou situaci či řeší komplikovanější problém - těmto diskurzům také porozumí v audioformě 	<ul style="list-style-type: none"> - la formacion del perfecto pasado - las formas de los tiempos pasados en espanol - La conjugacion de verbos en las formas pasadas

<ul style="list-style-type: none"> • Čerpá informace o reáliích Španělska - žáci si vytváří sady slovíček na různá kulturní témata týkající se reálií Španělska: - památky - hudba - umění - literatura 	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
Excursion al extranjero	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Pracuje s delšími texty - žák pracuje s porozuměním s delšími texty, které také umí vyposlouchat z audiozáznamu - žák umí vytvářet souvislý jazykový text s použitím všech úrovní časů v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Vytváří složité dialogy - žák vy tváří dialogy, kterými například komentuje situaci ve Španělsku nebo ekonomickou situaci či řeší komplikovanější problém - těmto diskurzům také porozumí v audioformě • Čerpá informace o reáliích Španělska - žáci si vytváří sady slovíček na různá kulturní témata týkající se reálií Španělska: - památky - hudba - umění - literatura 	<ul style="list-style-type: none"> - las formas futuras - la formacion del futuro simple - la formacion de la construccion ir a infinitivo
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí</p>	
Monumentos	

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Prácuje s delšími texty <ul style="list-style-type: none"> - žák pracuje s porozuměním s delšími texty, které také umí vyposlouchat z audiozáznamu - žák umí vytvářet souvislý jazykový text s použitím všech úrovní časů v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Vytváří složité dialogy <ul style="list-style-type: none"> - žák vy tváří dialogy, kterými například komentuje situaci ve Španělsku nebo ekonomickou situaci či řeší komplikovanější problém - těmto diskurzům také porozumí v audioformě • Vytváří profesní plán růstu <ul style="list-style-type: none"> - žák vytvoří ideální životopis, který by chtěl mít ve věku 40 let - žák stanoví oblast, ve které se chce profesně realizovat a popíše cestu, jakou se chce k dané profesi dostat • Čerpá informace o reáliích Španělska <ul style="list-style-type: none"> - žáci si vytváří sady slovíček na různá kulturní témata týkající se reálií Španělska: <ul style="list-style-type: none"> - památky - hudba - umění - literatura 	<ul style="list-style-type: none"> - sistema de cambio de tiempos futtiempo - el sistema de los tiempos pasados como conjunto - el sistema de tiempos de futuro
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
Fiestas	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Prácuje s delšími texty <ul style="list-style-type: none"> - žák pracuje s porozuměním s delšími texty, které také umí vyposlouchat z audiozáznamu - žák umí vytvářet souvislý jazykový text s použitím všech úrovní časů v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • Vytváří složité dialogy 	<ul style="list-style-type: none"> - el subjuntivo del presente - las construcciones del subjuntivo - el futuro expresado po el subjuntivo

<ul style="list-style-type: none"> - žák vy tváří dialogy, kterými například komentuje situaci ve Španělsku nebo ekonomickou situaci či řeší komplikovanější problém - těmto diskurzům také porozumí v audioformě • Vytváří profesní plán růstu <ul style="list-style-type: none"> - žák vytvoří ideální životopis, který by chtěl mít ve věku 40 let - žák stanoví oblast, ve které se chce profesně realizovat a popíše cestu, jakou se chce k dané profesi dostat • Čerpá informace o reáliích Španělska <ul style="list-style-type: none"> - žáci si vytváří sady slovíček na různá kulturní témata týkající se reálií Španělska: <ul style="list-style-type: none"> - památky - hudba - umění - literatura 	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě	

4. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 4

Si tengo mucho dinero	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Vytváří dlouhé prezentace <ul style="list-style-type: none"> - žák s pomocí různých typů slovíček lexikální soubory na daná témata • Porozumění delších audio projevů <ul style="list-style-type: none"> - studenti porozumí nezjednodušenému audio projevu z internetového rádia 	<ul style="list-style-type: none"> - las oraciones de condicion - el subjuntivo del imperfecto - el condicional
En el coche	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Porozumí nezjednodušenému literárnímu textu <ul style="list-style-type: none"> - žák je schopen číst s porozuměním složitý literární text a potom jej analyzovat - žák napíše krátkou povídku • Vytváří dramatické projevy <ul style="list-style-type: none"> - Vytváření dramatických scének a projevů, 	<ul style="list-style-type: none"> - las construcciones verbales: acabar de, tardar en, ir a,

studenti na základě textových podkladů vytvářejí dramatické projevy • Porozumění delších audio projevů -studenti porozumí nezjednodušenému audio projevu z internetového rádia	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů	
El arte	
výstupy	učivo
• Porozumí nezjednodušenému literárnímu textu - žák je schopen číst s porozuměním složitý literární text a potom jej analyzovat - žák napíše krátkou povídku • Vytváří dlouhé prezentace - žák s pomocí různých typů slovíček lexikální soubory na daná témata • Porozumění delších audio projevů -studenti porozumí nezjednodušenému audio projevu z internetového rádia	- desarrollo de los tiempos - los temas lexicales - El sumario de los tiempos pasados
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	

4.1.5 Francouzský jazyk

Francouzský jazyk

Vyučovací předmět má časovou dotaci tři hodiny týdně, přičemž ve čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia a v oktávě víceletého gymnázia dochází k navýšení o jednu vyučovací hodinu na čtyři vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá většinou ve třídách dělených na dvě skupiny.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků, čemuž je podřízena i veškerá výuka gramatiky. Předmět je vyučován na základě evropské formy francouzštiny, pouze v souvislosti s tématy frankofonních zemí se žáci seznámí se základními rozdíly mezi evropskou a kanadskou francouzštinou. Předmět směřuje k tomu, aby se žáci byli schopni porozumět s cizincem v běžných situacích a hovořit s ním o jednoduchých tématech. Žáci musí porozumět čtenému textu, který výběrem slov odpovídá jejich jazykové úrovni.

Výuka se do značné míry zaměřuje i na témata reálií francouzsky mluvících zemí a trendovým tématům, která ovlivňují život v těchto zemích. Zajištění kompetencí žáků v tomto cizím jazyce vede k prohlubení pochopení diverzifikace života na naší planetě a k toleranci žáků vůči rozdílným kulturním preferencím v daném kulturním zázemí.

Součástí výuky jazyka jsou také různé akce spojené s konkrétním programem. Studenti se například mohou zúčastnit školního kola olympiády ve francouzském jazyce. Tradičním se již sta Francouzský podzim v Ostravě pořádaný Alliance Francaise d'Ostrava. Předmětová komise francouzštiny organizuje výměnné pobyty s Lycée Polyvalent v ST.Malo.

Součástí výukového programu jazyka je také výuka ve zvláštních hodinách francouzské konverzace. V těchto hodinách jsou zpracovávána témata potřebná pro složení maturitní zkoušky a nově také příprava na státní maturitu v úrovni Cizí jazyk-1. Dotace těchto speciálních hodin je dvě výukové hodiny týdně.

Kompetence k učení:

- nabízíme žákům řadu aktivačních metod, které jim přiblíží jazykové prostředí francouzského jazyka, jejichž užití povede k ochotě studentů se o předmět dále zajímat
- předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů týkajících se gramatických a lexikologických témat v rámci zázemí předmětu francouzského jazyka, jejichž pravidelná prezentace vede k jejich pravidelnému používání

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností o jazykových, historických, socioekonomických a geografických souvislostech a k vyvozování optimálních praktických postupů v rámci svých možností
- vedeme žáky ke kontemplativnímu přístupu k rozdílné jazykové realitě vyučovaného předmětu, k jejímu vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- předkládáme žákům dostatek kulturních poznatků pro vytvoření vlastního přístupu ke francouzské kultuře a zejména literatuře
- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textů a obrazových materiálů souvisejících s reáliemi francouzsky mluvících zemí a s rozdílnou socioekonomickou situací těchto zemí
- umožňujeme žákům pracovat s nejnovějšími typy médií v rámci procesu sblížení kultur

- vedeme žáky k formulování vlastních názorů ohledně témat souvisejících s poznáváním francouzsky mluvících zemí a k možnostem ověřovat si některé praktické dovednosti v modelových situacích

Kompetence sociální a personální:

- navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti i jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností mluvit, rozumět a vyměňovat si zkušenosti se španělskými mluvčími
- tyto situace jsou rozpracovány na úrovni vyučovacího předmětu a vycházejí z výchovných a vzdělávacích strategií popisovaných na úrovni školy, přičemž jsou s těmito strategiemi úzce provázané
- vytváříme dostatek situací k poznání kulturních návyků francouzsky mluvících zemí

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	3	4	3	3
Povinnost (skupina)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)	volitelný (2. cizí jazyk)
Dotace skupiny	3	3	3	4

1. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 3

On commence	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • představí se • hláskuje • počítá do 100 	pozdravy, představení, názvy zemí a jejich příslušníků, přídavná jména v mužském a ženském rodě, určitý člen, číslovky 0 - 100
On commence a communiquer avec les autres	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení o sobě • přečte a napíše e-mail • požádá o jednoduchou informaci • vyplní jednoduchý formulář 	slovesa <i>être</i> a <i>avoir</i> , slovesa I. slovních tříd, zápor u sloves, stahování členu určitého s předložkami <i>de</i> a <i>a</i> , neurčitý člen
Ici, ailleurs	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí jednoduchými frázemi popsat město 	předložky orientace v prostoru, slovesa <i>prendre</i> , <i>descendre</i> v přítomném čase,

<ul style="list-style-type: none"> • umí se zeptat na směr • písemně požádá o ubytování • napíše jednoduchý pozdrav z prázdnin, dovolené 	ukazovací zájmena nesamostatná, slovní zásoba tém. okruhů město, příroda, počasí
Dis-moi qui tu es	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše popíše své zájmy a způsob života • hodnotí kladné a záporné vlastnosti sebe i druhých • porozumí inzerátu a umí jej sestavit 	nepravidelná slovesa aller, faire v přítomném čase, modální slovesa vouloir, pouvoir, devoir, škála příd. jmen kladných a záporných vlastností
Au jour le jour	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na čas • udá přesný čas • popíše svůj denní režim • pracuje s kalendářem 	le futur proche, le passé composé, nepravidelné sloveso dire, slovní zásoba a frazeologie týkající se času

2. ročník - dotace: 4, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Vie privée, vie publique	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí ústně i písemně oznámit rodinné události • sestaví rodokmen tří generací • reaguje na telefonní apel 	le passé récent v opozici s futur proche, slovní zásoba tém. okruhu rodina, frazeologie telefonním rozhovorů
Voyages, voyages	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí ústní i písemnou formou vylíčit vzpomínky z cest • popisuje přírodu v jednotlivých ročních obdobích • mluví o klimatických rozdílech 	bohatá slovní zásoba okruhu počasí a klimatických změn, tém. okruhu cestování, stupňování příd. jmen, le présent continu
Des goûts et des couleurs...	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • mluví o vlastních stravovacích návycích 	partitivní člen, bohatá slovní zásoba tém. okruhu potravin a kuchyně

<ul style="list-style-type: none"> • zná specifika francouzské kuchyně a umí je charakterizovat • orientuje se v originálním jídelním lístku a umí si objednat v restauraci • rozumí písemné i zvukové formě kuchyňského receptu 	
Quelle allure!	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat části mužského i ženského oděvu • mluví o specifikách svého šatníku a aktuálních módních trendech 	vztažná zájmena qui, que, osobní zájmena v předmětu přímém a nepřímém, bohatá slovní zásoba tém. okruhu odívání
Pour le plaisir!	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • díky zvládnuté frazeologii si poradí při nákupu • umí počítat v eurech a centimech • hovoří o různých typech kulturních představení 	zájmenné adjektivum en, bohatá slovní zásoba tém.okruhu nákupů a tém. okruhu kulturních představení
Lieux de vie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o svém domě, bytě, čtvrti • porovnává kulturu bydlení dříve a nyní • umí popsat svůj "maison de rêves" • umí sestavit inzerát tém. okruhu bydlení a umí na něj odpovědět 	l'imparfait, neurčité zájmeno quelqu'un, bohatá slovní zásoba tém. okruhu bydlení

3. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 3

Amis, voisins	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí hovořit o významu přátelství • umí charakterizovat osobnostní rysy • umí hovořit o emocionálních zážitcích • napíše krátký dopis blízké osobě 	le passé composé pohybových a zvrzých sloves, srovnávání kvantity a kvality, le passé composé a l'imparfait, slovní zásoba tém. okruhu přátelství, sousedských vztahů, citových projevů, časová vyjádření pomocí předložkových výrazů dans, pendant, il y la
Travail, réussite, expériences	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit svůj CV • umí zareagovat na inzerát nabízející práci • sestaví jednoduchý motivační dopis • reaguje na otázky přijímacího pohovoru • charakterizuje aktuální situaci na trhu práce 	<p>formální náležitosti úředního dopisu, le présent du subjonctif, le plus-que-parfait, neurčitá a záporná zájmena typu quelque chose - rien, quelqu'un - personne, quelque part - nulle part</p>
Vous avez dit France?	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o stereotypech charakterizujících povahu Francouzů • umí z geografického hlediska popsat nejnavštěvovanější francouzské regiony a zná jejich specifika • orientuje se v nabídkách turistických kanceláří a umí na ně reagovat • pohovoří o výhodách a nevýhodách života ve městě a na venkově 	<p>vztažná zájmena ou, dont, samostatná ukazovací zájmena, zájmenná příslovce en, y, zdůraznění vetného členu pomocí ce qui, ce que...c'est...</p>
Médiamania	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjmenovat a stručně charakterizovat nejčtenější francouzské deníky, týdeníky, revue • orientuje se v písemné formě televizního programu • zná nejrozšířenější francouzské internetové portály a umí v nich hledat • hovoří o svém vztahu k filmu • umí na internetu najít charakteristiku a kritiku filmu 	<p>bohatá slovní zásoba tém. okruhu média, správné užívání časů při vyprávění v minulosti, shoda příčestí minulého s podmětem a předmětem</p>

4. ročník - dotace: 3, volitelný (2. cizí jazyk): 4

Construire sa vie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit své přání, sny , představy • formuluje své plány do budoucna • správně formuluje hypotetické situace 	<p>le présent du subjonctif po výrazech vůle a přání, le conditionnel présent při vyjádření přání, účelové spojky pro vyjádření účelu a cíle, vyjádření příčiny a důsledku</p>

Rétrospectives	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • správně chronologicky líčí minulé děje • správně používá nepřímou řeč • srovnává minulé děje 	tzv. marqueirs chronologiques jako au départ, apres, ensuite, pour finir, gramatická pravidla nepřímé řeči, podmínková souvětí pro vyjádření neskutečnosti v minulosti s použizím le plus-que-parfait
Dis-moi ce que tu lis...	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o svém vztahu k četbě a knihám • vypráví děj knihy v přítomnosti i minulosti • písemně shrne obsah příběhu, povídky, knihy 	tzv. marqueirs temporels - suite: depuis que, des que, jusqu'a ce que, dvě osobní zájmena v předmětu
Controverses	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit svůj názor na polemické téma • umí v hovoru oponovat, vyjádřit nespokojenost • hovoří o problémech netolerance v současné společnosti 	frazeologie nutná k vyjádření názoru, le participe présent, le gérondif, l'infinitif passé pro vyjádření příčiny, le conditionnel passé, l'imparfait a le conditionnel passé pro vyjádření výčitky
L'Art de communiquer	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o přínosu, výhodách ale i zneužívání internetu • charakterizuje nové technologie a svůj vztah k nim • zvládne komunikaci na francouzském blogu 	frazeologie nutná k vyjádření vlastního názoru, samostatná přivlastňovací zájmena, slovní zásoba tém. okruhu internet, zkratky používané na internetu a v SMS

4.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Výuka matematiky na gymnáziu rozvíjí a prohlubuje pochopení kvantitativních a prostorových vztahů reálného světa, utváří kvantitativní gramotnost žáků a schopnost geometrického vhledu. Ovládnutí požadovaného matematického aparátu, elementy matematického myšlení, vytváření hypotéz a deduktivní úvahy jsou prostředkem pro nové hlubší poznání a předpokladem dalšího studia. Osvojené matematické pojmy, vztahy a procesy pěstují myšlenkovou ukázněnost, napomáhají žákům k prožitku celistvosti.

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci s cílem najít spíše objektivní pravdu než uhájit vlastní názor. Těžiště výuky spočívá v osvojení schopnosti formulace problému a strategie jeho řešení, v aktivním ovládnutí matematických nástrojů a dovedností, v pěstování schopnosti aplikace. Matematika přispívá k tomu, aby žáci byli schopni hodnotit správnost postupu při odvozování tvrzení a odhalovat klamné závěry.

Během studia žáci objevují, že matematika nachází uplatnění v mnoha oborech lidské činnosti (např. v ekonomii, technice, ale i ve společenských vědách), že je ovlivňována vnějšími podněty (například z oblasti přírodních věd) a že moderní technologie jsou užitečným pomocníkem matematiky. Žáci poznávají, že matematika je součástí naší kultury a je výsledkem složitého multikulturního historického vývoje spojeného s mnoha významnými osobnostmi lidských dějin.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním na základě poznávání jejich charakteristických vlastností;
- určování, zařazování a využívání pojmů, k analýze a zobecňování jejich vlastností;
- vytváření zásoby matematických pojmů, vztahů, algoritmů a metod řešení úloh a k využívání osvojeného matematického aparátu;
- analyzování problému a vytváření plánu řešení, k volbě správného postupu při řešení úloh a problémů, k vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- práci s matematickými modely, k vědomí, že k výsledku lze dospět různými způsoby;
- rozvoji logického myšlení a úsudku, vytváření hypotéz na základě zkušenosti nebo pokusu, k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů;
- pochopení vzájemných vztahů a vazeb mezi okruhy učiva a k aplikaci matematických poznatků v dalších vzdělávacích oblastech;
- přesnému vyjadřování a zdokonalování grafického projevu, k porozumění matematickým termínům, symbolice a matematickému textu;
- zdůvodňování matematických postupů, k obhajobě vlastního postupu;
- rozvíjení dovednosti pracovat s různými reprezentacemi;
- užívání kalkulátoru a moderních technologií k efektivnímu řešení úloh a k prezentaci výsledků;

- rozvíjení zkušeností s matematickým modelováním (k činnostem, kterými se učí poznávat a nalézat situace, v nichž se může orientovat prostřednictvím matematického popisu), k vyhodnocování matematických modelů, k poznávání mezí jejich použití, k vědomí, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro více situací a jedna situace může být vyjádřena různými modely);
- rozvíjení geometrického vidění a prostorové představivosti;
- pochopení matematiky jako součásti kulturního dědictví a nezaměnitelného způsobu uchopování světa.

4.2.1 Matematika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Hodinová dotace:

1. ročník a kvinty 5 hodin
2. ročník a sexty 3 hodiny
3. ročník a septimy 3 hodiny
4. ročník a oktávy 4 hodiny

V předmětu je realizováno téma RVP GV Matematika a její aplikace.

Výuka matematiky žáků je dotována 15 hodinami v průběhu čtyř let, což odpovídá 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia a odpovídajícím ročníkům osmiletého gymnázia.

Výukovým prostředím je nejčastěji běžná třída, k dispozici jsou učebny vybavené výpočetní technikou s průběžně doplňovaným softwarem, na škole se nachází 3 odborné učebny informatiky, v dalších třídách jsou k dispozici učebny s DVD technikou, případně učebny s interaktivní tabulí.

Matematika je vědní obor rozvíjející všechny stupně kognitivních cílů dle Blooma, to je získávání znalostí, porozumění, aplikace, analýzy, syntézy, což vede k uplatnění v technických oborech, vzhledem k zastoupení deduktivních i induktivních postupů a mezipředmětových vazeb může žák získané kompetence využít také v humanitních oborech.

Při řešení typových úloh se studenti seznamují s algoritmem řešení, k hlubšímu osvojení učiva jsou využívány problémové úlohy, jež vyžadují tvůrčí přístup.

Z hlediska organizačních forem převládá vyučování hromadné a samostatné práce žáků. Opomíjeny však nejsou ani skupinové vyučování a vyučování individualizované. Tento typ výuky přispívá ke spolupráci a kooperaci žáků mezi sebou, rovněž jim umožňuje poznat pracovní konkurenci, jedná se o pracovní kompetence. To je realizováno v hodinách procvičovacích a opakovacích formou diferenciací úloh, mimo vyučování pak jako prodloužený výklad pro studenty s větším počtem zameškaných hodin a příprava talentovaných studentů na matematické soutěže.

Výchovné a vzdělávací strategie

- Učitel klade důraz na propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce – kompetence komunikativní.
- Učitel organizuje práci žáků ve skupinách – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak v mluveném projevu, důraz na respekt k práci druhého – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	5	3	3	4
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Média a mediální produkce
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Spolupráce a soutěž

1. ročník - dotace: 5, povinný

Číselné obory, množiny, výroky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky seznámí se symbolikou v matematice využívá symboliku ● užívá správně logické spojky a kvantifikátory využívá logické spojky a kvantifikátory ● rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty pozná rozdíl mezi definicí a větou ● rozliší správný a nesprávný úsudek posoudí pravdivost úsudku ● vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení vytváří vlastní hypotézy verifikuje hypotézy ● zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému navrhne postup ověří správnost použitého postupu 	<p>číselné obory základní pojmy z teorie množin intervaly základní poučení o výrociích definice, věta</p>

<ul style="list-style-type: none"> • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel využívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel k řešení úlohy 	
přesahy	
Do: F (1. ročník) : Fyzikální veličiny a jejich měření	
Mocniny, výrazy s proměnnými	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky seznáme se symbolikou v matematice využívá symboliku • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému navrhne postup ověří správnost použitého postupu • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel využívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel k řešení úlohy • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy upravuje číselné výrazy pracuje s mocninami a odmocninami • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulačtor odhadne výsledek úlohy úlohu vypočte při výpočtu využívá kalkulačtor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu upravuje mnohočleny • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty pracuje s intervaly chápe geometrický význam absolutní hodnoty aplikuje poznatky o intervalech a absolutní hodnotě při řešení úloh 	znaky dělitelnosti mocniny mnohočleny úpravy výrazů lomené výrazy

<ul style="list-style-type: none"> • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic upravuje mnohočleny řeší rovnice a nerovnice 	
přesahy	
Z: (1. ročník) : Země jako vesmírné těleso (1. ročník) : Digitální technologie (1. ročník) : Fyzikální veličiny a jejich měření	
Rovnice a nerovnice	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky seznáme se symbolikou v matematice využívá symboliku • vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení vytváří vlastní hypotézy verifikuje hypotézy • zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému navrhne postup ověří správnost použitého postupu • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel využívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel k řešení úlohy • provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy upravuje číselné výrazy pracuje s mocninami a odmocninami • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor odhadne výsledek úlohy úlohu vypočte při výpočtu využívá kalkulátor • upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu upravuje mnohočleny 	lineární rovnice lineární nerovnice grafické řešení lineárních rovnic, nerovnic lineární rovnice a nerovnice s více neznámými soustavy lineárních rovnic a nerovnic kvadratická rovnice kvadratická nerovnice grafické řešení kvadratické rovnice, nerovnice

<ul style="list-style-type: none"> • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty pracuje s intervaly chápe geometrický význam absolutní hodnoty aplikuje poznatky o intervalech a absolutní hodnotě při řešení úloh • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic upravuje mnohočleny řeší rovnice a nerovnice • řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení řeší lineární rovnice a nerovnice a jejich soustavy řeší kvadratické rovnice a určí počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy využívá ekvivalentních úprav k řešení rovnic a nerovnic • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav graficky řeší rovnice, nerovnice a jejich soustavy • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav využívá řešení lineárních a kvadratických rovnic k řešení problémů 	
přesahy	
Z: (1. ročník) : Země jako vesmírné těleso (1. ročník) : Mechanika hmotného bodu a tuhého tělesa	
Geometrické útvary v rovině	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav 	přímky úhly trojúhelníky shodnost a podobnost trojúhelníků

<p>využívá řešení lineárních a kvadratických rovnic k řešení problémů</p> <ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary <p>používá základní pojmy z planimetrie využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině třídí rovinné útvary podle jejich vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému <p>řeší úlohy z planimetrie pomocí náčrtu</p> <ul style="list-style-type: none"> v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly <p>řeší početní úlohy v planimetrii</p>	<p>čtyřúhelníky kružnice, kruh Eukleidovy věty Pythagorova věta</p>
přesahy	
<p>Do: F (1. ročník) : Fyzikální veličiny a jejich měření F (1. ročník) : Mechanika hmotného bodu a tuhého tělesa F (3. ročník) : Mechanické kmitání a vlnění</p> <p>Z: (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (1. ročník) : Fyzikální veličiny a jejich měření</p>	

2. ročník - dotace: 3, povinný

Konstrukční úlohy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary <p>využívá geometrické pojmy a vlastnosti geometrických útvarů v konstrukčních úlohách</p> <ul style="list-style-type: none"> využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému <p>využívá náčrt při konstrukci rovinných útvarů</p> <ul style="list-style-type: none"> určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky 	<p>množiny bodů dané vlastnosti konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků a kružnic shodná zobrazení a stejnolehlost</p>

<p>využívá vzájemnou polohu lineárních útvarů při konstrukci trojúhelníků a čtyřúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti, pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu řeší konstrukční úlohy • řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí řeší planimetrické úlohy 	
přesahy	
<p>Z: (4. ročník) : Světlo a elektromagnetické záření</p>	
Funkce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti načrtne grafy funkcí a popíše jejich vlastnosti • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty využívá funkci absolutní hodnota • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů spojuje řešení rovnic a nerovnic s poznatky o funkcích • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi využívá vztahů mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí 	<p>lineární funkce funkce s absolutními hodnotami kvadratické funkce lineární lomené funkce mocninné funkce exponenciální a logaritmické funkce</p>
přesahy	
<p>Z:</p>	

(1. ročník) : Znázornění Země na mapách
 (3. ročník) : Mechanické kmitání a vlnění

Goniometrie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti načrtne grafy funkcí a popíše jejich vlastnosti • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů spojuje řešení rovnic a nerovnic s poznatky o funkcích • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi využívá vztahů mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí k řešení reálných situací používá známé funkce 	goniometrické funkce vlastností goniometrických funkcí goniometrické vzorce goniometrické rovnice
přesahy	
Z: (1. ročník) : Znázornění Země na mapách (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (3. ročník) : Mechanické kmitání a vlnění (3. ročník) : Elektrické a magnetické pole	

3. ročník - dotace: 3, povinný

Trigonometrie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly 	sinová věta kosinová věta řešení obecného trojúhelníku

používá trigonometrii při řešení úloh	
Stereometrie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá geometrické pojmy, zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a v prostoru, na základě vlastností třídí útvary využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině a prostoru, řeší konstrukční úlohy určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky určuje polohové vlastnosti přímek a rovin využívá náčrt při řešení rovinného nebo prostorového problému využívá náčrt k řešení konstrukčních úloh v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly určuje vzdálenosti a odchylky; povrchy a objemy těles zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles zobrazí některé prostorové útvary a sestrojí rovinný řez tělesa řeší planimetrické a stereometrické problémy motivované praxí řeší stereometrické úlohy 	<p>polohové vlastnosti metrické vlastnosti zobrazení tělesa</p>
Analytická geometrie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) analyticky vyjádřuje přímky v rovině řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině analyticky řeší úlohy o lineárních útvarech v rovině využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření 	<p>souřadnice vektory geometrie v rovině geometrie v prostoru kuželosečky</p>

<p>využívá vlastnosti kuželoseček</p> <ul style="list-style-type: none"> • z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce <p>z rovnice určí údaje o kuželosečce</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky <p>určí vzájemnou polohu přímky a kuželosečky</p>	
--	--

4. ročník - dotace: 4, povinný

Kombinatorika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly <p>upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) <p>využívá poznatky z kombinatoriky k řešení reálných problémů</p>	<p>základní kombinatorické pojmy</p> <p>faktoriál</p> <p>kombinační čísla</p> <p>binomická věta</p> <p>Pascalův trojúhelník</p>
Posloupnosti	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí a posloupností <p>formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích a posloupnostech <p>používá poznatky o posloupnostech a funkcích při řešení úloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice <p>používá posloupnost ve finanční matematice</p>	<p>posloupnosti a jejich vlastnosti</p> <p>aritmetická a geometrická posloupnost</p> <p>limity posloupností</p>
Pravděpodobnost a statistika	

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení vyhodnotí statistické informace a statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) vybere vhodnou statistickou metodu k analýze dat, využívá výpočetní techniku • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám získává a prezentuje statistické údaje 	<p>pravděpodobnost jevy pravděpodobnost jevů nezávislé jevy statistický soubor a jeho charakteristiky</p>
přesahy	
<p>Z: (4. ročník) : Stylistika</p>	

4.3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Informatika a informační a komunikační technologie (dále jen Informatika a ICT) na gymnáziu navazuje na oblast ICT v základním vzdělávání zaměřenou na zvládnutí základní úrovně informační gramotnosti, tj. na dosažení znalostí a dovedností nezbytných k využití digitálních technologií.

Oblast Informatika a ICT na gymnáziu prohlubuje u žáka schopnost tvůrčím způsobem využívat informační a komunikační technologie, informační zdroje a možnosti aplikačního programového vybavení s cílem dosáhnout lepší orientaci v narůstajícím množství informací při respektování právních a etických zásad používání prostředků ICT. Žák je veden ke schopnosti aplikovat výpočetní techniku s využitím pokročilejších funkcí k efektivnímu zpracování informací a přispět tak ke transformaci dosažených poznatků v systematicky uspořádané vědomosti. Dynamický rozvoj oblasti ICT vyžaduje od žáka flexibilitu při přizpůsobování se inovovaným verzím digitálních zařízení a schopnost jejich vzájemného propojování.

V rámci oblasti Informatika a ICT se žák seznámí se základy informatiky jako vědního oboru, který studuje výpočetní a informační procesy z hlediska používaného hardwaru i softwaru, a s jejím postavením v moderním světě. Cílem je zpřístupnit žákům základní pojmy a metody informatiky, napomáhat rozvoji abstraktního, systémového myšlení, podporovat schopnost vhodně vyjadřovat své myšlenky, smysluplnou argumentací je obhajovat a tvůrčím způsobem přistupovat k řešení problémů. Žák se seznámí se základními principy fungování prostředků ICT a soustředí se na pochopení podstaty a průběhu informačních procesů, algoritmického přístupu k řešení úloh a významu informačních systémů ve společnosti.

V souvislosti s pronikáním poznatků informačních a počítačových věd do různých oblastí lidské činnosti a se specifickým využitím ICT v různých oborech je vhodné zapojit do výuky i inteligentní, interaktivní výukové prostředky, modelování přírodních, technických a sociálních procesů a situací posilujících motivaci k učení. Tím se zvyšuje pravděpodobnost uplatnění absolventů gymnázia v dalším vzdělávání a na trhu práce.

Vzdělávací oblast Informatika a ICT vytváří platformu pro ostatní vzdělávací oblasti i pro mezipředmětové vztahy, vytváří žákovi prostor pro tvořivost, vlastní seberealizaci i pro týmovou spolupráci, zvyšuje motivaci k tvorbě individuálních i skupinových projektů, vytváří příležitost k rozvoji vlastní iniciativy žáků, prohlubuje jejich smysl pro inovativnost a iniciuje využívání prostředků výpočetní techniky a internetu k přípravě na vyučování a k celoživotnímu vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- porozumění zásadám ovládání a věcným souvislostem jednotlivých skupin aplikačního programového vybavení a k vhodnému uplatňování jejich nástrojů, metod a vazeb k efektivnímu řešení úloh;
- porozumění základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a k jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- uplatňování algoritmického způsobu myšlení při řešení problémových úloh;

- využívání prostředků ICT k modelování a simulaci přírodních, technických a společenských procesů a k jejich implementaci v různých oborech;
- tvořivému využívání spektra možností komunikačních technologií a jejich kombinací k rychlé a efektivní komunikaci;
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivnosti své činnosti, k dokonalejší organizaci práce a k týmové spolupráci na úrovni školní, republikové a mezinárodní;
- využívání informačních a komunikačních technologií (on-line vzdělávání, spolupráce na zahraničních projektech) k celoživotnímu vzdělávání a vytváření pozitivních postojů k potřebám znalostní společnosti;
- využití možností výpočetní techniky a internetu k poznávacím, estetickým a tvůrčím cílům s ohledem ke globálnímu a multikulturnímu charakteru internetu;
- uvědomění si, respektování a zmírnění negativních vlivů moderních informačních a komunikačních technologií na společnost a na zdraví člověka, ke znalosti způsobů prevence a ochrany před zneužitím a omezováním osobní svobody člověka;
- získávání údajů z většího počtu alternativních zdrojů a odlišování informačních zdrojů věrohodných a kvalitních od nespolehlivých a nekvalitních;
- respektování a používání odborné terminologie informačních a počítačových věd;
- poznání základních právních aspektů a etických zásad týkajících se práce s informacemi a výpočetní technikou, k respektování duševního vlastnictví, copyrightu, osobních dat a zásad správného citování autorských děl.

4.3.1 Informační a komunikační technologie

Předmět pokrývá oblast Informační a komunikační technologie podle požadavků uvedených v RVP GV.

Rozvíjí schopnost žáků vyhledávat, zpracovávat a prezentovat informace a efektivně využívat výpočetní techniku při studiu i v běžném životě.

Obsah předmětu je zaměřen na získání a prohloubení znalostí práce s PC (funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru a grafického editoru), získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v rámci počítačové sítě, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů.

Časové a organizační vymezení:

Předmět je zařazen do prvních dvou ročníků čtyřletého studia a odpovídajícím ročníkům osmiletého studia (kvinty a sety) s dotací 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve skupinách.

Výuka probíhá ve třech počítačových učebnách, v níž je 11- 15 multimediálních počítačů napojených do školní sítě. Dataprojektor a další technické vybavení. Všechny počítače ve škole jsou připojeny k Internetu.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je zejména praktické ověřování dovedností samostatnou prací žáků s využitím ICT.

Poznámka:

U osmiletého studia dochází k posunutí učiva, a náplň učebních osnov druhého ročníku se přesouvá již do kvinty.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný
Dotace skupiny		

1. ročník - dotace: 2, povinný

Digitální technologie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru <ul style="list-style-type: none"> - popíše a vysvětlí funkci základních počítačových komponent - rozlišuje různé typy sítí, síťové služby, protokoly - ovládá současný operační systém - charakterizuje funkce operačního systému 	<p>INFORMATIKA</p> <p>HARDWARE: funkce prostředků ICT, jejich částí a periferií</p> <p>SOFTWARE: funkce a nastavení operačního systému, uživatelské prostředí</p> <p>ÚDRŽBA A OCHRANA DAT: správa souborů a složek, komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat</p>

<ul style="list-style-type: none"> • organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití • orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT -ovládá a využívá techniku a prostředky školních počítačů, služby sítě, informačního systému a ostatní dostupné vybavení 	<p>INFORMAČNÍ SÍŤE: typologie sítí, fungování internetu, možnosti připojení k internetu, IP adresa, , přenos dat</p>
přesahy	
<p>Do: M (1. ročník) : Mocniny, výrazy s proměnnými</p>	
Zdroje a vyhledávání informace, komunikace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci - komunikuje prostřednictvím běžně dostupných prostředků oblasti ICT, rozumí možnostem jednotlivých technologií, zná jejich omezení a rizika spojená s jejich používáním - ovládá vybraný typ internetového prohlížeče, nastaví si jej podle svých potřeb - popíše strukturu internetu a vysvětlí princip souvisejících služeb • využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů - vyhledává vhodné informační zdroje - srovnává informace z různých zdrojů • posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací - hodnotí nalezené informace, zejména z hlediska relevance • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, 	<p>INTERNET: služby internetu, internetové prohlížeče INFORMACE: relevance, věrohodnost informace, informační zdroje SDÍLENÍ INFORMACÍ: diskusní skupiny, e-learning, e-mail INFORMAČNÍ ETIKA: ochrana autorských práv a osobních údajů</p>

<p>bezpečnostními a legislativními požadavky</p> <ul style="list-style-type: none"> - respektuje ustanovení autorského zákona při zpracování a prezentaci informací 	
přesahy	
<p>Z: (1. ročník) : Úvod do stylistiky (1. ročník) : Úvod do studia českého jazyka (1. ročník) : Literatura od počátků do NO</p>	
průřezová témata	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	
Aplikační software	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu <ul style="list-style-type: none"> - nastaví prostředí textového editoru pro své potřeby - řídí se typografickými a estetickými pravidly při úpravě dokumentu - formátuje text (písmo, odstavce, stránky) - tiskne dokument s požadovanými vlastnostmi - vkládá objekty do textu a edituje je - vytváří a upravuje tabulky - vytváří obsahy, rejstříky - aplikuje další vestavěné nástroje textového editoru - využívá formát PDF - objasní principy a oblasti využívání tabulkových kalkulátorů - vysvětlí strukturu tabulek - ovládá adresaci buněk - sestavuje vzorce - využívá vestavěné funkce - vytváří a edituje grafy - používá filtrování a řazení dat <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů 	<p>TEXTOVÝ EDITOR: prostředí textového editoru, zásady úpravy dokumentu, editace a formát textu, objekty v textu, tabulky, vestavěné nástroje, tisk, formát PDF</p> <p>TABULKOVÝ KALKULÁTOR základní operace s buňkami, způsoby formátování, relativní a absolutní adresování, vzorce a funkce, grafy, filtrování a řazení dat</p>

2. ročník - dotace: 2, povinný

Databáze	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí princip návrhu relační databáze - navrhne databázi s několika tabulkami, propojí je relacemi - sestaví SQL dotaz pro vložení a získání dat - vytvoří formulář pro zadávání dat - vytiskne sestavu • aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů 	<p>Základní pojmy a principy databázové aplikace a jejího použití Datové typy, import dat Tvorba tabulek, relací, SQL dotazů. formulářů, sestav</p>
Počítačová grafika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní pojmy a principy počítačové grafiky (rastrová, vektorová grafika, RGB, CMYK, DPI) - specifikuje grafické formáty a jejich vlastnosti - kombinuje základní úpravy fotografií (retušuje, otáčí, ořízne, upraví jas a kontrast obrázku) - konstruuje vektorové kresby ze základních objektů • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT <ul style="list-style-type: none"> -ovládá a využívá techniku a prostředky školních počítačů, služby sítě, informačního systému a ostatní dostupné vybavení 	<p>Základní pojmy a principy počítačové grafiky Grafické formáty Úprava a publikování fotografií Rastrový editor Vektorový kreslicí program</p>
přesahy	
Do:	
VO (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž	
Prezentace, tvorba webových stránek	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu <ul style="list-style-type: none"> - zpracuje informace a interpretuje je s využitím zásad úspěšné prezentace - využívá program pro tvorbu prezentace - využívá textové, grafické i multimediální formy prezentace - vytvoří jednodušší webové stránky obsahující text, obrázky, odkazy, tabulky - používá základní HTML elementy - používá základy kaskádových stylů pro formátování webových stránek - vysvětlí oddělení obsahu od formátu webové stránky <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů • ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT <ul style="list-style-type: none"> -ovládá a využívá techniku a prostředky školních počítačů, služby sítě, informačního systému a ostatní dostupné vybavení • využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky <ul style="list-style-type: none"> - respektuje ustanovení autorského zákona při zpracování a prezentaci informací 	<p>PREZENTACE Principy pro vytvoření úspěšné prezentace Prostředí programu pro vytváření prezentací Vkládání objektů do prezentace Vytvoření a předvedení prezentace</p> <p>TVORBA WEBOVÝCH STRÁNEK Obsah a struktura webové stránky Značkovací jazyk, editory HTML Kaskádové styly</p>
přesahy	
Z: (2. ročník) : Stylistika	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce	

4.4 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost využívá společenskovední poznatky získané v základním vzdělávání, rozvíjí je a učí žáky zpracovávat je v širším myšlenkovém systému. Její součástí jsou i zcela nové obsahové prvky, jejichž pochopení je podmíněné rozvinutější myšlenkovou činností a praktickou zkušeností žáka gymnázia. Žáci se učí kriticky reflektovat společenskou skutečnost, posuzovat různé přístupy k řešení problémů každodenní praxe a aplikovat poznatky do současnosti. Rozvíjeny jsou důležité myšlenkové operace, praktické dovednosti a vědomí vlastní identity žáka. Oblast přispívá k utváření historického vědomí, k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace a k občanskému vzdělávání mládeže. Posiluje respekt k základním principům demokracie a připravuje žáky na odpovědný občanský život v demokratické společnosti v souladu s principy udržitelného rozvoje. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti a úcty k výtvarům lidského ducha minulých generací i současnosti.

Záměry vzdělávací oblasti jsou realizovány především prostřednictvím vzdělávacích oborů Občanský a společenskovední základ, Dějepis a Geografie. Vzdělávací obsah oboru Geografie je z důvodu zachování celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření realistického pohledu na skutečnost a k orientaci ve společenských jevech a procesech tvořících rámec každodenního života;
- chápání současnosti v kontextu minulosti a budoucnosti, k vnímání společenské skutečnosti v minulosti jako souhrnu příkladů modelových společenských situací a vzorů lidského chování a jednání v nejrůznějších situacích;
- chápání vývoje společnosti jako proměny sociálních projevů života v čase, k posuzování společenských jevů v synchronních i chronologických souvislostech provázaných příčinnými, následnými, důsledkovými a jinými vazbami;
- rozvíjení prostorové představivosti o historických a soudobých jevech, k vnímání významu zeměpisných podmínek pro variabilitu a mnohotvárnost společenských jevů a procesů;
- vnímání sounáležitosti s evropskou kulturou; pochopení civilizačního přínosu různých kultur v závislosti na širších společenských podmínkách; uplatňování tolerantních postojů vůči minoritním skupinám ve společnosti, odhalování rasistických, xenofobních a extremistických názorů a postojů v mezilidském styku;
- zvládnutí základů společenskovední analýzy a historické kritiky, k rozlišování mezi reálnými a fiktivními ději, k chápání proměnlivosti interpretace jevů a idejí v závislosti na vývoji jedince a společnosti;
- rozvíjení pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou i současnou zkušenost lidstva; chápání nesprávnosti mechanického přenosu současných etických představ do reality minulosti;

- vědomé reflexi vlastního jednání i jednání druhých lidí; respektování různých systémů hodnot a motivací druhých lidí; odhalování předsudků v posuzování různých lidí, událostí či sociálních jevů a procesů; rozpoznávání negativních stereotypů v nahlížení na roli muže a ženy ve společnosti;
- upevňování pocitu odpovědnosti za sebe jako jednotlivce i jako člena určitého společenství, k rozvíjení zralých forem soužití s druhými lidmi a ochoty podílet se na veřejném životě své obce, regionu, státu; uplatňování partnerských přístupů při spolupráci;
- osvojování demokratických principů v mezilidské komunikaci, k rozvíjení schopnosti diskutovat o veřejných záležitostech, rozpoznávat manipulativní strategie, zaujímat vlastní stanoviska a kritické postoje ke společenským a společenskovedním záležitostem, věcně (nepředpojatě) argumentovat, využívat historické argumentace na podporu pozitivních občanských postojů;
- rozvíjení a kultivaci vědomí osobní, lokální, národní, evropské i globální identity.

4.4.1 Dějepis

Výuka dějepisu se realizuje v rámci vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučovací předmět dějepis přináší rozšířené poznatky o historickém vývoji lidstva a českého národa a státu. Seznamuje žáky s významnými událostmi evropské a světové historie a s osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících, popřípadě i současné generace v různých oblastech společenského života (politický, státoprávní vývoj, vojenství apod.) včetně oblasti kultury a vzdělanosti.

Žáci se seznámí s dějinami od pravěku až po moderní dobu. Důraz je kladen na novodobé dějiny. Výběr učiva a jeho struktura vychází z chronologického pojetí, které je kombinováno s tématickým, a v návaznosti a spojení s národními dějinami. Témata jsou vybrána tak, aby žák získal komplexní znalosti o důležitých momentech českých a světových dějin.

Jedním z úkolů předmětu je vytvářet pozitivní vztah k poznání historie lidstva a českého národa, umožnit pochopení jednotlivých období dějin i příčin, které vedly ke krizovým jevům a válkám, a usnadnit hledání poučení pro současnost i budoucnost.

Vyučovací předmět dějepis je realizován v 1.-3.ročníku čtyřletého studia a v kvintě-septimě osmiletého studia s časovou dotací 2 hodiny týdně a dále ve 4. ročníku čtyřletého studia a v oktávě osmiletého studia s časovou dotací 1 hodina týdně.

Výuka předmětu probíhá v kmenových třídách s použitím různých metod a forem práce učitele a podle možností i s využitím soudobé didaktické techniky.

Výukových cílů je dosahováno prostřednictvím široké škály výchovných a vzdělávacích strategií:

- učitel vede žáky k používání vhodné literatury (atlasů, map, encyklopedií,...), pramenů (dobové dokumenty) i internetu a vede žáky k jejich kritickému hodnocení a nazírání
- ~ učitel zadává žákům referáty a vede je k samostatné práci
- ~ učitel vede žáky, aby se naučili prezentovat a obhajovat své znalosti
- ~ učitel vede žáka k aktivnímu využívání vlastních poznatků získaných v jiných předmětech, díky četbě, z filmů, návštěv výstav, muzeí či kulturních památek.
- učitel organizuje návštěvy muzeí, archívů apod. a vede tak žáky k porovnání teoreticky získaných znalostí s realitou
- učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	2	2	2	1
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

1. ročník - dotace: 2, povinný

Člověk v dějinách - úvod do studia dějepisu

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady významu a užitečnosti historických poznatků <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného • charakterizuje zdroje historických informací a možnosti jejich získávání <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje druhy historických pramenů a uvede jejich konkrétní příklady - rozlišuje způsob získávání historických informací a úskalí jejich interpretace - charakterizuje význam a činnost institucí, které se zabývají shromažďováním, uchováváním a zpřístupňováním historických informací - pojmenuje a vysvětlí základní obsah nejdůležitějších pomocných věd historických • orientuje se na časové ose a v historické mapě, rozliší a vysvětlí základní etapy vývoje lidstva <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se na časové ose - umí číst v historické mapě - rozliší a vysvětlí základní etapy vývoje lidstva (pravěk, starověk, středověk, novověk, nová doba) a dokáže určit jejich časové rozpětí 	<p>Obsah výuky dějepisu Historické prameny, historické instituce Pomocné vědy historické Periodizace dějin, práce s historickou mapou</p>
přesahy	
<p>Z: (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (1. ročník) : Literatura od počátků do NO</p>	
Počátky lidské společnosti	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí 2 základní teorie vzniku člověka <ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje 2 základní teorie vzniku člověka: křesťanskou a materialistickou • vyjmenuje a časově zařadí ve správném pořadí vývojové stupně člověka <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje a časově zařadí ve správném pořadí vývojové stupně člověka - vysvětlí odlišnosti pračlověka a člověka dnešního typu 	<p>Základní teorie vzniku člověka Vývojové stupně člověka Život člověka v jednotlivých obdobích doby kamenné Doba bronzová Doba železná</p>

<ul style="list-style-type: none"> • popíše kvalitativní vývoj způsobu života člověka v jednotlivých obdobích doby kamenné <ul style="list-style-type: none"> - popíše život člověka v paleolitu - vysvětlí význam neolitické revoluce z hlediska výroby zbraní a nástrojů a z hlediska způsobu obživy, objasní funkci keramiky • charakterizuje význam doby bronzové a železné pro rozvoj lidské civilizace <ul style="list-style-type: none"> - popíše technologii zpracování bronzu a železa - charakterizuje význam prohlubující se společenské dělby práce - ukáže na mapě a pojmenuje nejvýznamnější česká a evropská naleziště doby bronzové a železné 	
přesahy	
<p>Do: GG (1. ročník) : Přírodní obraz Země VO (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění Z: (1. ročník) : Hudební styly a žánry (1. ročník) : Hudba vokální a instrumentální (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (1. ročník) : Úvod do studia českého jazyka (1. ročník) : Literatura od počátků do NO</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů</p>	
Nejstarší civilizace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vznik prvních starověkých států a charakterizuje jejich vývoj <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem nejstarších států - zasadí období prvních starověkých států do kontextu evropského vývoje, porovná úroveň vývoje těchto států s vývojem u nás - popíše specifika vývoje jednotlivých starověkých států a jejich kulturní přínos lidstvu - objasní židovství a jeho vazbu ke křesťanství 	<p>Předpoklady vzniku nejstarších států, jejich geografické umístění a funkce Hospodářský, politický a společenský vývoj významných starověkých států Kulturní dědictví významných starověkých států</p>

- stručně charakterizuje další neevropské náboženské a kulturní systémy	
přesahy	
Do: OSVZ (2. ročník) : Úvod do religionistiky Z: (1. ročník) : Hudební styly a žánry (1. ročník) : Hudba vokální a instrumentální (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (1. ročník) : Literatura od počátků do NO	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Kořeny evropské kultury	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní jednotlivá základní období řeckých dějin a demonstuje přínos řecké kultury <ul style="list-style-type: none"> - prokáže základní geografickou orientaci v dané oblasti - popíše rané období řeckých dějin, zejména epochu mínojské kultury - charakterizuje jednotlivá základní období řeckých dějin: dobu homérskou, archaickou, epochu klasického Řecka a helénistickou; vysvětlí příčiny podmanění Řecka Římem - demonstuje na konkrétních příkladech a s využitím mezipředmětových vztahů přínos řecké kultury v oblasti architektury, literatury, historie, filozofie a vědy • charakterizuje jednotlivá období římských dějin, demonstuje na konkrétních příkladech přínos římské kultury a vzdělanosti, popíše vznik a šíření křesťanství <ul style="list-style-type: none"> - v práci s historickým atlasem prokáže základní geografickou orientaci - charakterizuje jednotlivá období římských dějin: dobu královskou, republikánskou i císařskou - popíše vznik křesťanství a jeho šíření v římské říši od pronásledování po uznání za státní náboženství - demonstuje na konkrétních příkladech a s využitím mezipředmětových vztahů 	Řecko: Mínojská kultura Homérské období Archaické období Klasické Řecko Doba helénistická Řím Vznik Říma Doba královská Doba republikánská Císařský Řím Vznik a šíření křesťanství

přínos římské kultury, zejména v oblasti práva, historie a literatury	
přesahy	
Z: (1. ročník) : Hudební styly a žánry (1. ročník) : Hudba vokální a instrumentální (1. ročník) : Psaní (1. ročník) : Mluvení (1. ročník) : Čtení (1. ročník) : Porozumění a poslech (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (1. ročník) : Úvod do studia českého jazyka (1. ročník) : Literatura od počátků do NO (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Raný středověk	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní etapy stěhování národů a vysvětlí jeho etnické a kulturní důsledky <ul style="list-style-type: none"> - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - umí vyjmenovat a geograficky rozlišit slovanské osídlení Evropy, vysvětlit pojmy: západní, jižní a východní Slované • popíše a porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti v raném středověku <ul style="list-style-type: none"> - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání evropské středověké společnosti v 5.-11.století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích (např. Francká říše, Byzanc,...); objasní vliv christianizace na konstituování raně středověkých států; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním civilizačním okruhu 	Stěhování národů Utváření středověké Evropy (Francká říše, byzantsko-slovanská oblast) Normané a jejich výboje Islám a arabská říše

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území, vztahy se sousedními zeměmi - vymezí specifika islámské oblasti - vysvětlí vznik jednotlivých vrstev feudální společnosti, vytváření lenních vztahů 	
přesahy	
Z: (1. ročník) : Hudební styly a žánry (1. ročník) : Hudba vokální a instrumentální (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (1. ročník) : Literatura od počátků do NO	

2. ročník - dotace: 2, povinný

Vrcholný a pozdní středověk	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti a vývoj kultury a vzdělanosti v 12.-15.století - objasní proměny v ekonomice a společnosti vrcholného a pozdního středověku - charakterizuje střety evropského a neevropského světa v daném období s důrazem na křížové výpravy, mongolotatarské a turkotatarské výboje - popíše formování centralizovaných monarchií v západní Evropě - vysvětlí vývoj českého státu za vlády posledních Přemyslovců, za vlády Lucemburků a Jagellonců - prokáže orientaci v problematice vývoje kultury a vzdělanosti v Evropě 12.-15.století 	Proměny v ekonomice a společnosti vrcholného a pozdního středověku Křížové výpravy Centralizované monarchie v západní Evropě Vývoj českého státu za posledních Přemyslovců Vývoj českého státu za Lucemburků Husitství Vývoj českého státu za Jagellonců Mongolské výboje Turecké výboje Kultura a vzdělanost v Evropě 12.-15.století
přesahy	
Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
Objevy a dobývání	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik humanismu a renesance, jejich typické znaky a hlavní představitele 	Renesance a humanismus Zámořské objevy

<ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik, rozšíření renesance a humanismu, jejich vliv na vzdělanost a chápání světa - vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti italské i zaalpské renesance a jejich hlavní díla • umí vysvětlit důsledky zámořských objevů - vysvětlí předpoklady, příčiny, průběh objevných plaveb - objasní hlavní politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky zámořských objevů pro Evropu i svět 	
přesahy	
<p>Z:</p> <p>(2. ročník) : Geografie Evropy (2. ročník) : Geografie Asie (2. ročník) : Geografie Afriky (2. ročník) : Geografie Ameriky (2. ročník) : Geografie Austrálie a Oceánie (2. ročník) : Polární oblasti (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (2. ročník) : Stylistika</p>	
Počátky nové doby	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí příčiny, průběh a důsledky reformace a protireformace na příkladu vybraných zemí - popíše základní rysy reformace a protireformace - vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj - charakterizuje specifika české reformace • posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní poměry - analyzuje základní události spojené s vládou Ferdinanda I., Maxmiliána II., Rudolfa II. a Matyáše - popíše hospodářský, sociální a kulturní vývoj českých zemí za vlády prvních Habsburků - vysvětlí příčiny zhoršování vztahu mezi stavy a panovníkem, zhodnotí průběh a důsledky stavovského povstání 	<p>Reformace a protireformace Český stát uvnitř habsburské monarchie a jeho vnitřní poměry</p>

přesahy
<p>Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (2. ročník) : Význam hudebních děl (2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus (2. ročník) : Geografie Evropy (2. ročník) : Geografie Austrálie a Oceánie (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění</p>

3. ročník - dotace: 2, povinný

Formování moderních evropských států	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny a důsledky třicetileté války <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v problematice souvislostí mezi vypuknutím války a náboženským a politickým rozdělením Evropy - provede základní rozdělení války do etap a jejich stručnou charakterizaci - analyzuje dopad války na vývoj v jednotlivých evropských zemích včetně českého prostoru • vymezí základní znaky stavovství a absolutismu a jejich fungování na příkladu vybraných evropských zemí <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní znaky stavovství a absolutismu - uvede konkrétní projevy fungování stavovského a absolutistického principu ve vybraných zemích a příklady střetů mezi panovníkem a stavy - vysvětlí pojmy baroko a rokoko a jejich hlavní znaky zejména v architektuře, sochařství a malířství - analyzuje vývoj českých zemí uvnitř habsburského soustátí 	<p>Třicetiletá válka Absolutismus a stavovství První buržoazní revoluce</p>

přesahy
<p>Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (2. ročník) : Geografie Evropy (3. ročník) : Porozumění a poslech (3. ročník) : Čtení (3. ročník) : Mluvení (3. ročník) : Psaní (3. ročník) : Jazykověda</p>

Osvícenství. Revoluce a idea svobody.Modernizace společnosti	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství, rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19.století <ul style="list-style-type: none"> - objasní pojem osvícenství a jeho vliv na rozvoj vzdělanosti, vědy a státoprávních teorií - zhodnotí podíl osvícenských myšlenek na vzniku osvícenského absolutismu a doloží konkrétními příklady - rozpozná uplatnění myšlenek osvícenství v revolucích na konci 18. a v 19.století • vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev <ul style="list-style-type: none"> - objasní emancipační úsilí v oblasti národnostní a společenské u vybraných národů, např. v Itálii, Francii, Německu, Anglii a Rusku - zdůvodní potřebu obrození českého národa a českého jazyka na základě předchozího historického vývoje - charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii a snahy české politické scény o prosazení ústavních, politických, hospodářských a společenských změn • analyzuje proces modernizace <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky - určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace - popíše hlavní trendy změn ve vědě, technice, výrobě v období technicko-vědecké revoluce - vysvětlí význam objevení nových energetických zdrojů pro rozvoj průmyslu , uvede konkrétní příklady vynálezů a jejich význam pro technický rozvoj 	<p>Osvícenství Velké revoluce - vznik USA, Francouzská revoluce Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu Utváření novodobých národních společností (zejména české, německé, italské,ruské ...), vliv revoluce 1848/1849 České země v habsburské monarchii ve 2.polovině 19.století Industrializace Technicko-vědecká revoluce</p>
přesahy	
<p>Do: OSVZ (4. ročník) : Občan ve státě - politologie Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie</p>	

průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce a vliv médií	
Evropa a svět: 1900 - 1918	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí expanzivní snahy velmocí v jednotlivých částech světa <ul style="list-style-type: none"> - uvede ekonomickou charakteristiku hlavních světových mocností, vysvětlí rychlý rozvoj světové koloniální soustavy - zdůvodní formování mocensko-politických bloků (Trojspolek, Trojdohoda) - charakterizuje nejvýznamnější vojenské konflikty na konci 19.století a na počátku 20.století • charakterizuje 1.světovou válku, její příčiny, průběh a důsledky <ul style="list-style-type: none"> - rozliší a vysvětlí skutečné příčiny války od záminky, popíše vývoj na hlavních frontách v jednotlivých letech - popíše a na základě předchozích znalostí o vývoji Ruska vysvětlí události v Rusku v roce 1917 a jejich dopad na další průběh války - charakterizuje vývoj českých zemí v době války, vnitřní i zahraniční odboj - analyzuje poválečné uspořádání světa a jeho vliv na vznik nových konfliktů 	<p>Vývoj hlavních světových mocností na přelomu 19. a 20.století</p> <p>Kolonialismus</p> <p>Formování mocenských bloků, Trojdohoda, Trojkoalice</p> <p>1.světová válka</p> <p>Revoluce v Rusku</p>
přesahy	
<p>Z:</p> <p>(1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie</p> <p>(2. ročník) : Geografie Evropy</p> <p>(3. ročník) : Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století</p>	
Československo 1918-1938	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní vznik nástupnických států po 1.světové válce s důrazem na vznik a rozvoj ČSR <ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje nově vzniklé státy, včetně nástupnických - charakterizuje politický, ekonomický, společenský a kulturní vývoj ČSR - popíše vnitropolitický vývoj v roce 1938, důsledky Mnichovské konference 	<p>Vznik a vývoj ČSR do poloviny 30.let 20.století</p> <p>Mnichovská krize a její důsledky, 2.republika</p>

- objasní vývoj v období 2.republiky do vzniku Protektorátu	
přesahy	
Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (3. ročník) : Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století	

4. ročník - dotace: 1, povinný

Evropa a svět: 1918 - 1939	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a umí je srovnat s demokratickými systémy - vysvětlí problematiku vzniku a rozvoje totalitních režimů ve 20. a 30. letech 20. století a jejich podíl na vývoji v Evropě a ve světě - charakterizuje příčiny, rozsah a důsledky světové hospodářské krize, objasní souvislosti mezi vývojem ekonomicky a růstem pravicového a levicového extremismu - popíše reakci demokratických mocností na agresivní tendence totalitních režimů - analyzuje směřování Evropy a světa k válce 	Vznik nástupnických států po 1. světové válce Nástup totalitních ideologií (Německo, Itálie, SSSR, Španělsko) Hospodářská krize Růst mezinárodního napětí
přesahy	
Do: ČJL (3. ročník) : Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie	
Svět ve válce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje 2. světovou válku, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky - charakterizuje oba válčící tábory - popíše nejdůležitější vojenské operace na jednotlivých bojištích - analyzuje obsah a význam konferencí v Teheráně, Jaltě a Postupimi - vysvětlí postavení českých zemí v Protektorátu, hlavní události tohoto období - objasní teritoriální, ekonomické a politické důsledky 2. světové války 	2. světová válka v Evropě a ve světě Protektorát Čechy a Morava Obnovení ČSR

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik a vývoj bipolárního světa <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje vznik a vývoj bipolárního světa - objasní jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejdůležitější konflikty 	
přesahy	
<p>Do: OSVZ (4. ročník) : Občan a právo OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Z: (2. ročník) : Geografie Asie (4. ročník) : Literatura od poloviny 20. století po současnost</p>	
průřezová témata	
<p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách</p>	
Rozdělený a integrující se svět	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku <ul style="list-style-type: none"> - objasní základní rysy vývoje obou bloků - analyzuje vnitřní vývoj a vzájemné vztahy supervelmocí USA, SSSR s důrazem na oblast střední Evropy a Československa - porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích • objasní specifika dekolonizace a problémy nově vzniklých postkoloniálních států <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí proces dekolonizace a konflikty ji provázející - analyzuje příčiny politických, hospodářských, společenských problémů nově vzniklých států - objasní význam islámské, židovské kultury v moderních světech, jejich vzájemné potýkání • charakterizuje postupný proces rozpadu východního bloku, konec studené války <ul style="list-style-type: none"> - analyzuje příčiny rozpadu východního bloku - načrtne vývoj v 90. letech 20. století 	<p>Studená válka, příčiny, hlavní projevy a konflikty Vývoj v zemích západního bloku, integrace západní Evropy Vývoj v zemích východního bloku, vývoj v ČSR Dekolonizace Rozpad východního bloku, konec studené války</p>

<ul style="list-style-type: none"> - popíše mechanismy a prostředky dovršení sjednocování Evropy na demokratických principech - vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje 	
přesahy	
<p>Do: OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Z: (2. ročník) : Geografie Asie (2. ročník) : Geografie Ameriky (2. ročník) : Geografie Austrálie a Oceánie (4. ročník) : Stylistika (4. ročník) : Literatura od poloviny 20. století po současnost</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p>	
Svět na prahu 21.století - základní problémy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí hlavní ohniska napětí v současném světě 	<p>Svět na prahu 21.století - základní problémy Ohniska napětí v současném světě</p>
přesahy	
<p>Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (2. ročník) : Geografie Asie (2. ročník) : Geografie Afriky (2. ročník) : Geografie Ameriky (2. ročník) : Geografie Austrálie a Oceánie (4. ročník) : Stylistika (4. ročník) : Jazykověda (4. ročník) : Literatura od poloviny 20. století po současnost (4. ročník) : EKOLOGIE</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách</p>	

4.4.2 Základy společenských věd

Charakteristika předmětu Základy společenských věd

V předmětu základy společenských věd se probírají v jednotlivých ročnících samostatně společenské vědy a filosofie. Každý ročník se s ohledem na konkrétní vědu liší zvolenými metodami práce, zároveň však lze po celou dobu studia nalézt v ZSV spojující prvky, zřetelný základní přístup :

1. Cílem hodin ZSV je předat žákům základní informace z jednotlivých věd, upotřebitelné v praktickém životě. Při výběru informací se vychází z faktu, že předmětem projdou všichni žáci, tedy i ti, kteří jsou zaměřeni technicky, přírodovědně atd. Předmět má poskytnout žákům základní všeobecný přehled, orientaci v problematice společenských věd, filosofie a etiky i v občanském životě.

2. Spojujícím prvkem všech ročníků je vymezení rozdílu mezi laickým a vědeckým pohledem na svět, seznámení s vědeckými metodami a technikami, rozdělením věd a s historií západní vědy.

3. Za rovnocennou složku se považuje vedle vzdělání také stránka výchovná. Proto je snahou ve všech hodinách ZSV v co nejvyšší míře uplatňovat metody směřující k osobnostně sociálnímu rozvoji, utváření vlastního názoru a kritického pohledu na svět.

Učivo v jednotlivých ročnících je uspořádáno vzestupně od sebepoznání a zdokonalení vlastního učení a organizace času v prvním ročníku, přes poznání pravidel života ve společnosti a v hospodářství v ročníku druhém, pohled na historii západního myšlení a etiky v ročníku třetím, až po velmi praktický pohled na politiku, právní a mezinárodní vztahy v ročníku čtvrtém.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	1	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

1. ročník - dotace: 1, povinný

Člověk jako jedinec - psychologie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace v sociální skupině žák - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace v sociální skupině - uplatňuje zásady duševní hygieny při práci i učení 	<p>Psychologie, člověk jako jedinec.</p> <p>Úvod do ZSV : společná pravidla, konsenzus, vzájemné vztahy, podmínky a hodnocení práce.</p> <p>Režim dne : biologické rytmy, únava, spánek.</p> <p>Učení : učení, vědomosti, dovednosti, návyky, postup pro správné učení.</p> <p>Úvod do psychologie: profesionální psychologie, tělo a duše, psychika, chování a prožívání.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro vlastní studium, využívá poznatky získané při sebepoznávání. - stručně popíše vývoj psychologie jako vědy, uvědomuje si změnu pohledu na psychiku člověka - vysvětlí rozdíl mezi psychologickým směrem a disciplínou, charakterizuje základní skupiny psychologických disciplín a uvede jejich příklady 	<p>Historický vývoj a současná psychologie: psychologie jako věda, psychologické směry, školy a osobnosti. Psychologické disciplíny: základní, aplikované a speciální. Metody zkoumání v psychologii: věda, postup vědeckého zkoumání, extrospekce (pozorování), introspekce, experiment, analýza produktu, činnosti, rozhovor, test a projektivní test Činnosti: vnější a vnitřní činitele ovlivňující činnosti, fáze činnosti. Fyziologické mechanismy činností: žlázy s vnitřní sekrecí, nervový systém, receptory a efekторы, dostředivé a odstředivé nervstvo, CNS, mozek, nižší a vyšší mozgová centra, hemisféry, signální soustavy, podmíněné a nepodmíněné reflexy.</p>
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - posoudí úlohu a význam vědy v procesu poznání okolního světa, dokáže stručně charakterizovat základní metody vědeckého zkoumání - uvede příklady různých faktorů ovlivňujících průběh činností, popíše její jednotlivé fáze, naučí se organizovat vlastní činnost, uvědomí si význam pracovního postupu - interpretuje biologickou podmíněnost prožívání a chování, prezentuje funkci nervové soustavy 	<p>Společenská stránka činností: sociální interakce, socializace, zkušenosti, kooperace, identifikace se vzorem, sociální pozice a role, hodnoty a normy. Čítí a vnímání: čítí, počitek, vnímání, vjem, smyslové orgány, adaptace, kompenzace, výběrovost, vnímání, smyslové klamy. Představy: představa, pamětná (vzpomínková), fantazijní, rekonstrukční, asociace, představy, sny, snění, halucinace. Myšlení a řeč: myšlení, řeč, vědomí, pojem, znak, systém, aha efekt, ha ha efekt. Myšlenkové operace: srovnání, syntéza, analýza, sociální abstrakce, indukce, dedukce, analogie. Paměť : bezprostřední, krátkodobá a dlouhodobá, zraková, sluchová, čichová, pohybová, bezděčná a záměrná, mechanická a logická, paměťový proces. Pozornost: výběrovost, bezděčná a záměrná, orientačně pátrací reflex, stálost a přenášení pozornosti, koncentrace, roztržitost. Vůle: volní proces, volní vlastnosti, manipulace, jednání. Emoce: city, libost a nelibost, ambivalence citů, nálada, afekt, vášeň. Temperament: sangvinik, cholerik, flegmatik, melancholik, extrovert, introvert, vyšší nervová činnost, síla, vyrovnanost, živost, stabilita, labilita.</p>
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - popíše, jak naši psychiku ovlivňuje sociální prostředí - vyloží, jak vnímáme a poznáváme skutečnost, sebe i druhé lidi, a co může toto poznání ovlivňovat - vysvětlí mechanismus vzniku představy a popíše rozdíly mezi různými druhy představ 	

<ul style="list-style-type: none"> - propojuje spojitost mezi řečí a myšlením, rozdíl v použití řeči u zvířat a u člověka žák - dokáže rozlišit jednotlivé operace v procesu myšlení - definuje a rozdělí z různých hledisek paměť, popíše význam opakování v procesu učení - uvědomí si úlohu pozornosti a seznámí se s mechanismem jejího fungování, zejm. s ohledem na vlastní učení - pochopí význam překonávání překážek i důležitost jejich správného stanovení žák - seznámí se s příčinou rozdílů v živosti, prožívání a chování, diagnostikuje vlastní temperamentový typ a využívá získané poznatky - posoudí vlastní schopnosti, získané poznatky může využít při volbě profesní orientace - prezentuje složitost přesného vymezení pojmu inteligence a rozdíl mezi různými druhy inteligence - popíše, co je součástí zaměřenosti, porovná vlastní potřeby podle důležitosti - vysvětlí vztah mezi charakterem a temperamentem a jejich postavení v celku osobnosti žák 	<p>Schopnosti: výkon, vlohy, schopnosti, nadání, talent, genialita, vědomosti, dovednosti, tvořivost.</p> <p>Inteligence: verbální, zraková, logická, fyzická, hudební, osobní (metakognitivní) a sociální (interpersonální) inteligence, IQ.</p> <p>Zaměřenost: zájem, postoj, potřeba, motiv, motivace, vyhoření, deprivace, frustrace.</p> <p>Charakter: charakteristika, vztah, vytrvalost, odolnost, sebekontrola, sebehodnocení, svědomí, světový názor, morálka, mravní normy.</p> <p>Osobnost a životní cíle člověka: osobnost, individuální a typologické rozdíly, složky osobnosti, cíle krátkodobé, střednědobé a dlouhodobé.</p> <p>Vývoj osobnosti: vývoj, fylogeneze, ontogeneze, prenatální, natální, postnatální, kojenecké a batolecí, předškolní věk, školní věk, mladší a starší školní věk, adolescence, dospělost a stáří.</p> <p>Třídění psychických jevů: psychické jevy, osobnost, psychické, sociální a biologické znaky, vlastnosti osobnosti, rysy, dílčí předpoklady k činnostem, psychické stavy a vlastnosti.</p> <p>Psychohygienu: zdraví, stres, frustrace, deprivace, duševní poruchy, neuróza, psychopatie, psychóza, oligofrenie.</p>
---	--

- vytvoří si celkový pohled na osobnost, sumarizuje znalosti z celého roku, uvědomí si individuální a typologické rozdíly mezi lidmi

- porovná osobnost v jednotlivých fázích života, vymezení, co každá etapa přináší nového a jaké úkoly staví před člověka

- popíše problematiku psychologie a dokáže rozdělit a popsat psychické jevy

- uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi

- - **uplatňuje zásady duševní hygieny při práci i učení**
- - **porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro vlastní studium, využívá poznatky získané při sebepoznávání.**
- - **stručně popíše vývoj psychologie jako vědy, uvědomuje si změnu pohledu na psychiku člověka**
- - **vysvětlí rozdíl mezi psychologickým směrem a disciplínou, charakterizuje základní skupiny psychologických disciplín a uvede jejich příklady**
- - **posoudí úlohu a význam vědy v procesu poznání okolního světa, dokáže stručně charakterizovat základní metody vědeckého zkoumání**
- - **uvede příklady různých faktorů ovlivňujících průběh činnosti, popíše její jednotlivé fáze, naučí se organizovat**

vlastní činnost, uvědomí si význam pracovního postupu

- - **interpretuje biologickou podmíněnost prožívání a chování, prezentuje funkci nervové soustavy**
- - **popíše, jak naši psychiku ovlivňuje sociální prostředí**
- - **vyloží, jak vnímáme a poznáváme skutečnost, sebe i druhé lidi, a co může toto poznání ovlivňovat**
- - **vysvětlí mechanismus vzniku představy a popíše rozdíly mezi různými druhy představ**
- - **propojuje spojitost mezi řečí a myšlením, rozdíl v použití řeči u zvířat a u člověka**
- - **dokáže rozlišit jednotlivé operace v procesu myšlení**
- - **definuje a rozdělí z různých hledisek paměť, popíše význam opakování v procesu učení**
- - **uvědomí si úlohu pozornosti a seznámí se s mechanismem jejího fungování, zejm. s ohledem na vlastní učení**
- - **pochozí význam překonávání překážek i důležitost jejich správného stanovení**
- - **seznámí se s příčinou rozdílů v živosti, prožívání a chování, diagnostikuje vlastní temperamentový typ a využívá získané poznatky**
- - **posoudí vlastní schopnosti, získané poznatky může využít při volbě profesní orientace**
- - **prezentuje složitost přesného vymezení pojmu inteligence a rozdíl mezi různými druhy inteligence**
- - **popíše, co je součástí zaměřenosti, porovná vlastní potřeby podle důležitosti**

- - vysvětlí vztah mezi charakterem a temperamentem a jejich postavení v celku osobnosti
- - vytvoří si celkový pohled na osobnost, sumarizuje znalosti z celého roku, uvědomí si individuální a typologické rozdíly mezi lidmi
- - porovná osobnost v jednotlivých fázích života, vymezení, co každá etapa přináší nového a jaké úkoly staví před člověka
- - popíše problematiku psychologie a dokáže rozdělit a popsat psychické jevy
- - uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s náročnými životními situacemi
- orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách
- uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě, rozhoduje se s vědomím možných důsledků

přesahy

Do:

ČJL (2. ročník) : Od obrozené literatury po realismus

ČJL (3. ročník) : Literatura od konce 19. století do 1. poloviny 20. století

ČJL (4. ročník) : Literatura od poloviny 20. století po současnost

D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury

D (2. ročník) : Vrcholný a pozdní středověk

D (2. ročník) : Počátky nové doby

D (3. ročník) : Formování moderních evropských států

D (3. ročník) : Osvícenství. Revoluce a idea svobody. Modernizace společnosti

D (3. ročník) : Evropa a svět: 1900 - 1918

D (3. ročník) : Československo 1918-1938

D (4. ročník) : Evropa a svět: 1918 - 1939

D (4. ročník) : Svět na prahu 21. století - základní problémy

B (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE

GG (2. ročník) : Geografie Evropy

Z:

(1. ročník) : Psaní

(1. ročník) : Mluvení

(1. ročník) : Čtení

(1. ročník) : Porozumění a poslech

(1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění

(1. ročník) : Úvod do stylistiky

(1. ročník) : Úvod do studia českého jazyka (1. ročník) : Literatura od počátků do NO
průřezová témata
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž

2. ročník - dotace: 2, povinný

Člověk ve společnosti - sociologie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - se seznámí s obsahem, cílem a předmětem zkoumání sociologie, vymezí rozdíl mezi laickým a vědeckým pohledem na svět a společnost žák - se seznámí s obsahem, cílem a předmětem zkoumání sociologie, vymezí rozdíl mezi laickým a vědeckým pohledem na svět a společnost - prezentuje složitost fungování společnosti, formuluje argumenty pro podporu jednoho z možných výkladů společnosti - popíše průběh vědeckého výzkumu, seznámí se s hlavními metodami a technikami sběru a zpracování dat, uplatní společensky vhodné způsoby komunikace při práci ve skupině a při výzkumu v terénu, mediální produkce - sdělí informace různými formami, uvědomí si kontext komunikace, na příkladech se seznámí se subjektivností interpretace projevů jiných účastníků komunikace žák - rozliší druhy konfliktů a jejich dopad na skupinu a společnost, správně přiřadí příklady k typům konfliktů a objasní vztah konfliktu a sociální normy a význam sociální kontroly ve skupině a společnosti 	<p>Člověk ve společnosti, sociologie. Úvod do sociologie: sociologie, laický a vědecký pohled na svět, teorie, empirie, paradigmaty. Historický vývoj a současná sociologie: teorie konfliktu, teorie konsenzu, interpretativní teorie, komplementární přístup. Metody zkoumání v sociologii: vědecký výzkum, metody a techniky.</p> <p>Komunikace: mezilidská komunikace, verbální a nonverbální, bezděčná a záměrná, příčiny komunikace a chyby v komunikaci. Sociální konflikt a kontrola: vymezení konfliktu a jeho forem, sociální norma a sociální kontrola, problémy v mezilidských vztazích. Základní sociální útvary: sociální útvar, sociální skupina, sociální agregát, primární a sekundární skupiny, rodina, dav. Sociální diference společnosti: sociální nerovnost, přirozené rozdíly mezi lidmi, proměny ideálu rovnosti, vertikální členění společnosti, sociální pozice a role, sociální mobilita. Teorie společenské změny: společenský pohyb, adaptace, vývoj, pokrok, negativní jevy, změny evoluční, revoluční, konstruktivní a destruktivní. Socializace: socializace, enkulturace a personalizace, porozumění hodnotám a normám, internalizace a jednání, význam začlenění jedince do sociálních vazeb.</p>

- rozliší druhy sociálních útvarů a rozdíly mezi skupinou a davem, nalezne společné vnější znaky a hodnoty, které spojují členy skupiny, vymezi význam rodiny jako primární sociální skupiny

- posoudí problém sociální nerovnosti a seznámí se s koncepcemi ideálu rovnosti v dějinách, zaujme k problematice vlastní stanovisko, naučí se pojmenovat vlastní pozice a definovat z nich vyplývající role jako vzorce chování

- posoudí úlohu změn v individuálním i společenském vývoji, zaujme postoj k otázce pokroku a modernizace a k jejich negativním dopadům na náš život, rozliší změny evoluční, revoluční, konstruktivní a destruktivní
žák

- prezentuje vliv skupiny na jednotlivce i jednotlivce na skupinu, posoudí význam socializace pro jednotlivce i pro společnost, formuluje jednotlivé fáze procesu socializace

- interpretuje význam sociálních norem pro každodenní soužití ve společnosti, rozliší deviantní chování, popíše, jaké mohou být dopady sociálněpatologického chování a k jakým důsledkům mohou vést předsudky

- popíše pojem kultura, svoji zakotvenost v kulturním a přírodním prostředí, kulturní odlišnosti a rozdíly a z nich plynoucí odlišnosti v projevu příslušníků jiných skupin, posoudí vliv činnosti člověka na životní prostředí a popíše působení masové kultury a zejm. masmédií na náš život

- - **prezentuje složitost fungování společnosti, formuluje argumenty pro podporu jednoho z možných výkladů společnosti**

Sociální problémy a deviace: sociální norma a deviace, deviantní chování, sociální patologie, kriminalita, rasismus, teorie nálepkování.

Kultura, přírodní a sociální prostředí: kultura v různých pojetích, materiální a duchovní, subkultura, akulturace, kulturní difúze, masová kultura a masmédiá, příroda a zásahy člověka do ní.

žák

- definuje základní pojmy z oblasti religionistiky, uvede příklady a vymezení rozdíly, identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a sektářského myšlení, seznámí se ve skupinové práci s hlavními znaky sedmi světových náboženství

- - **popíše průběh vědeckého výzkumu, seznámí se s hlavními metodami a technikami sběru a zpracování dat, uplatní společensky vhodné způsoby komunikace při práci ve skupině a při výzkumu v terénu, mediální produkce**

- definuje ekonomii a ekonomiku, specifikuje rozdíl mezi tržní ekonomikou a jinými hospodářskými systémy

- získá přehled o původu dvou současných základních ekonomických teorií a dokáže vymežit jejich klady a zápory

žák

- definuje a rozdělí potřeby, statky a služby, popíše, jak uspokojujeme své potřeby v závislosti na konkrétních podmínkách a jak ze statku volného vzniká ekonomický

- prezentuje rozdíl mezi racionálním chováním a preferencí, na příkladech vysvětlí zásady racionálního chování

- interpretuje základní principy fungování tržní ekonomiky a dokáže vysvětlit pojem neviditelná ruka trhu, uvědomí si při praktické ukázce vliv nabídky a poptávky a konkurence na tvorbu ceny

- na praktické ukázce si uvědomí význam existence peněz pro fungování trhu, vysvětlí funkce peněz a vliv inflace na ně, jakož i její dopad na různé účastníky hospodářského života ve společnosti

žák

- vysvětlí význam a úkoly centrální banky, orientuje se v produktech nabízených komerčními bankami a popíše rozdíl mezi spořicí a běžným účtem

- popíše pojem cenný papír a popíše jejich základní druhy, vysvětlí rozdíl mezi akciemi a obligacemi, zejm. z hlediska jejich rizika pro věřitele, získá základní informace o fungování burzy a o osobách, které na ní obchodují

- porovnává dobrovolnou a nedobrovolnou nezaměstnanost, prakticky se připraví na pracovní pohovor a dokáže popsat zdroje informací o poptávce po pracovní síle, orientuje se v údajích výplatního lístku

- popíše možnosti, jak lze v ČR podnikat, prezentuje základní pojmy z podnikání, uvědomuje si význam vzdělání pro zvyšování vlastní hodnoty na trhu práce
žák

- uvědomí si souvislost mikro a makroekonomiky srovnáním rodinného a státního rozpočtu, popíše význam státního rozpočtu a dokáže popsat jeho příjmové a výdajové složky

- rozliší národní hospodářství dvěma různými způsoby a uvědomí si vzájemnou provázanost jednotlivých sektorů, vyjmenuje nástroje hospodářské politiky a přesněji popíše fiskální a monetární politiku, důchodovou politiku

- dokáže vysvětlit, jak ovlivňuje proces evropské integrace ekonomiku Evropy, jaké možnosti nabízí občanům ČR,

základní informace o jednotné evropské měně.

žák

- analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěch výrobku na trhu

- navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti), vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své potřeby, posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby

- kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace, posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře

žák

- vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu, reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy

- uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak zažádá o sociální dávku, na níž má nárok, objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií

- navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele při nákupu

zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu

- - sdělí informace různými formami, uvědomí si kontext komunikace, na příkladech se seznámí se subjektivností interpretace projevů jiných účastníků komunikace
- - rozliší druhy konfliktů a jejich dopad na skupinu a společnost, správně přiřadí příklady k typům konfliktů a objasní vztah konfliktu a sociální normy a význam sociální kontroly ve skupině a společnosti
- - rozliší druhy sociálních útvarů a rozdílů mezi skupinou a davem, nalezne společné vnější znaky a hodnoty, které spojují členy skupiny, vymezení významu rodiny jako primární sociální skupiny
- - posoudí problém sociální nerovnosti a seznámí se s koncepcemi ideálu rovnosti v dějinách, zaujme k problematice vlastní stanovisko, naučí se pojmenovat vlastní pozice a definovat z nich vyplývající role jako vzorce chování
- - posoudí úlohu změn v individuálním i společenském vývoji, zaujme postoj k otázce pokroku a modernizace a k jejich negativním dopadům na náš život, rozliší změny evoluční, revoluční, konstruktivní a destruktivní
- - prezentuje vliv skupiny na jednotlivce i jednotlivce na skupinu, posoudí význam socializace pro jednotlivce i pro společnost, formuluje jednotlivé fáze procesu socializace
- - interpretuje význam sociálních norem pro každodenní soužití ve společnosti, rozliší deviantní chování, popíše, jaké mohou být dopady sociálněpatologického chování a k jakým důsledkům mohou vést předsudky

<ul style="list-style-type: none"> • - popíše pojem kultura, svoji zakotvenost v kulturním a přírodním prostředí, kulturní odlišnosti a rozdíly a z nich plynoucí odlišnosti v projevu příslušníků jiných skupin, posoudí vliv činnosti člověka na životní prostředí a popíše působení masové kultury a zejm. masmédií na náš život • korektně a citlivě řeší problémy na mezilidských vztazích • posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství a usiluje ve svém životě o jejich naplnění • projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte 	
přesahy	
<p>Z: (1. ročník) : Psaní (1. ročník) : Mluvení (1. ročník) : Čtení (1. ročník) : Porozumění a poslech (2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus (2. ročník) : Stylistika (2. ročník) : Jazykověda</p>	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam</p>	
Úvod do religionistiky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - definuje základní pojmy z oblasti religionistiky, uvede příklady a vymezení rozdílů, identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti a sektářského myšlení, seznámí se ve skupinové práci s hlavními znaky sedmi světových náboženství 	<p>Úvod do religionistiky. Náboženství: víra, náboženství, církve, sekta, ateismus, teismus, karmanové systemy, kmenová, národní a světová náboženství.</p>
přesahy	

Z:	
(1. ročník) : Nejstarší civilizace	
(2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus	
(2. ročník) : Geografie Evropy	
(2. ročník) : Geografie Asie	
(2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů	
Ekonomie - člověk a svět práce	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - definuje ekonomii a ekonomiku, specifikuje rozdíl mezi tržní ekonomikou a jinými hospodářskými systémy • - získá přehled o původu dvou současných základních ekonomických teorií a dokáže vymežit jejich klady a zápory • - definuje a rozdělí potřeby, statky a služby, popíše, jak uspokojujeme své potřeby v závislosti na konkrétních podmínkách a jak ze statku volného vzniká ekonomický • - prezentuje rozdíl mezi racionálním chováním a preferencí, na příkladech vysvětlí zásady racionálního chování • - interpretuje základní principy fungování tržní ekonomiky a dokáže vysvětlit pojem neviditelná ruka trhu, uvědomí si při praktické ukázce vliv nabídky a poptávky a konkurence na tvorbu ceny • - na praktické ukázce si uvědomí význam existence peněz pro fungování trhu, vysvětlí funkce peněz a vliv inflace na ně, jakož i její dopad na různé účastníky hospodářského života ve společnosti • - vysvětlí význam a úkoly centrální banky, orientuje se v produktech nabízených komerčními bankami a 	<p>Ekonomie, Člověk a svět práce.</p> <p>Úvod do ekonomie: ekonomie, mikro a makroekonomie, ekonomika, zvyková a příkazová, tržní a smíšená, základní ekonomické otázky, metody zkoumání v ekonomii.</p> <p>Historie a současnost ekonomie: ekonomie jako věda, merkantilismus, klasická škola ekonomie, keynesiánství, liberalismus, státní ekonomická regulace, poptávkově a nabídkově orientované směry.</p> <p>Potřeby a jejich uspokojování: potřeby, statky, statky volné a ekonomické, ekonomická vzácnost, služby, hospodářská činnost.</p> <p>Racionální plán a volba: racionální chování, plán a volba, preference, cíle, zdroj, příležitost, ostražitost a aktivita v ekonomickém životě.</p> <p>Tržní ekonomika a trh: tržní ekonomika, trh zboží, trh finanční a trh práce, neviditelná ruka trhu, nabídka, poptávka, cena, konkurence, nedokonalosti trhu.</p> <p>Směna, peníze, inflace: barter, monetizace a demonetizace zlata, peníze a jejich funkce, inflace.</p> <p>Bankovní soustava: banky, historie bankovníctví, centrální banka a její úkoly, komerční banky, aktivní, pasivní a zprostředkovatelské operace, emise, monetární politika.</p> <p>Cenné papíry a burza: cenné papíry, dlužník, věřitel, druhy cenných papírů, akcie, obligace, burza, makléř.</p> <p>Trh, práce a mzda: trh práce, obětovaná příležitost, dobrovolná a nedobrovolná</p>

popíše rozdíl mezi spořicími a běžnými účty

- - **popíše pojem cenný papír a popíše jejich základní druhy, vysvětlí rozdíl mezi akcemi a obligacemi, zejm. z hlediska jejich rizika pro věřitele, získá základní informace o fungování burzy a o osobách, které na ní obchodují**
- - **porovnává dobrovolnou a nedobrovolnou nezaměstnanost, prakticky se připraví na pracovní pohovor a dokáže popsat zdroje informací o poptávce po pracovní síle, orientuje se v údajích výplatního listku**
- - **popíše možnosti, jak lze v ČR podnikat, prezentuje základní pojmy z podnikání, uvědomuje si význam vzdělání pro zvyšování vlastní hodnoty na trhu práce**
- - **uvědomí si souvislost mikro a makroekonomiky srovnáním rodinného a státního rozpočtu, popíše význam státního rozpočtu a dokáže popsat jeho příjmové a výdajové složky**
- - **rozliší národní hospodářství dvěma různými způsoby a uvědomí si vzájemnou provázanost jednotlivých sektorů, vyjmenuje nástroje hospodářské politiky a přesněji popíše fiskální a monetární politiku, důchodovou politiku**
- - **dokáže vysvětlit, jak ovlivňuje proces evropské integrace ekonomiku Evropy, jaké možnosti nabízí občanům ČR, základní informace o jednotné evropské měně.**
- - **analyzuje skrytý obsah reklamy, kriticky posuzuje podíl marketingu na úspěch výrobku na trhu**
- - **navrhne způsoby, jak využít volné finanční prostředky (spoření, produkty se státním příspěvkem, cenné papíry, nemovitosti), vybere nejvýhodnější úvěrový produkt s ohledem na své**

nezaměstnanost, úřad práce, mzda, složky mzdy, nominální a reálná mzda.

Podnikání: výroba, kapitál, investice, podnikatelský záměr, hrubá a čistá investice, fyzická a právnická osoba, živnost, firma, lidský kapitál.

Daně a státní rozpočet: rodinný a státní rozpočet, příjmy a výdaje, vyrovnaný rozpočet, rozpočtový schodek, deficit, přímé a nepřímé daně, investiční a neinvestiční výdaje.

Hospodářská politika státu: odvětví (resorty) a sektory národního hospodářství, nástroje hospodářské politiky státu, monetární, fiskální, důchodová, zahraniční, průmyslová, sociální a ekologická politika.

Ekonomická integrace ČR do EU: integrace, společný trh, volný pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu a pracovních sil, euro, měnová unie.

Marketing: marketing a public relations, reklama a reklamní agentury.

Finanční produkty: způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz, řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing, úrokové sazby, RPSN, pojištění.

Profesní volba: práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělání a příprava na volbu profese, pracovní úspěšnost a kariérní růst, dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností.

Osobní management: plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus.

Sociální politika: důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti.

Hospodaření domácnosti: rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly,

<p>potřeby, posoudí způsoby zajištění úvěru, vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení, vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN, vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby</p> <ul style="list-style-type: none"> • - kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace, posuzuje profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • - vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu, reflektuje význam práce pro psychické zdraví člověka, vytvoří si vyvážený pracovní rozvrh s ohledem na své osobní vztahy • - uvede postup, jak vypočítá životní minimum své domácnosti a jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok, objasní funkci podpory v nezaměstnanosti, funkci úřadů práce a personálních agentur, vyhledává informace o zaměstnání a rekvalifikaci v různých typech médií • - navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti, na příkladu vysvětlí, jak uplatňovat práva spotřebitele při nákupu zboží a služeb, včetně produktů finančního trhu 	<p>tok peněz v domácnosti, spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele.</p>
přesahy	
<p>Z: (2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus (2. ročník) : Geografie Evropy (2. ročník) : Geografie Asie</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce</p>	

3. ročník - dotace: 2, povinný

Úvod do filozofie a etiky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - objasní podstatu filosofického tázání, porovná východiska filosofie a vědy k uchopení skutečnosti a člověka, získá základní informace o filosofii a jejích disciplínách, zhodnotí význam vědeckého poznání • - porovná východiska mýtu, umění a filosofie k uchopení skutečnosti a člověka, interpretuje různé texty s cílem najít rozdíly a vysvětlit použité pojmy • - prezentuje školy a osobnosti kosmologického období, formuluje jejich názory a určí shody a rozdíly v nich • - argumentuje eticky a věcně správně v diskuzi a při tvorbě úvahy, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem, zaujme stanovisko k etickému relativismu • - interpretuje text podobenství, zaujme stanovisko k politologickým názorům Platóna a seznámí se s jeho ontologií a gnoseologií • - prezentuje základní pojmy z formální logiky, pojmenuje rozdíly mezi filosofickými názory Platóna a Aristotela, zhodnotí Aristotelův význam • - rozliší hlavní filosofické směry starověku, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách starověku, ve skupinách i samostatně zpracuje text a uvědomí si přesah etických principů helénismu do současnosti • - porovná východiska náboženství a filosofie k uchopení skutečnosti a člověka, uvědomí si význam vzniku 	<p>Úvod do filozofie a etiky: Údiv a pochybování jako počátky filosofického tázání: filosofie, filosofování, kritika, zkušenostní vědění, filosofické disciplíny, bytí a jsoucno, speciální vědy, vztah filosofie a vědy, základní filosofické otázky.</p> <p>Počátky antické filosofie: mýtus, archetyp, pojem, symbolizace, verifikace, profesionální filosof, vztah filosofie k mýtu a k umění, periodizace antické filosofie.</p> <p>Kosmologické období: kosmos, logos, pralátka, apeiron, pohyb, nehybnost, základní elementy, semena věcí, Nús, atomy.</p> <p>Období antropologického obratu: sofisté, pravda, etický relativismus, dialektika, vědění, ctnosti, svědomí.</p> <p>Platón: ontologie, gnoseologie, objektivní idealismus, duše, úhelné ctnosti, utopie, ústavy.</p> <p>Aristotelés: formální logika, indukce, dedukce, rod, druh, kategorie, pojem, definice, soud, úsudek, sylogismus, látka, tvar, prvohybatel, entelechie, příčina formální, cílová, působící a látková, království-tyrannis, aristokracie- oligarchie, políteá-demokracie.</p> <p>Helénismus: etika, synkreze, humanismus, kosmopolitismus, skepticismus, eklecticismus, epikúreismus, stoia, novoplatonismus, dobro, zlo, apatheia, aforismus.</p> <p>Středověká filosofie a vznik universit: středověk, teologie, patristika, scholastika, apoštol, dogma, systém středověkých univerzit, artistická fakulta, trivium, kvadrivium, vztah filosofie a náboženství, resp. víry.</p> <p>Patristika: apoštolové, evangelium, křesťanství, víra, apologetika, stvoření, predestinace, čas, gnose, manicheismus, sekta.</p> <p>Raná scholastika: scholastika, scholastická metoda, univerzálie, realismus,</p>

<p>universit, osvojí si znalosti o periodizaci středověké filosofie</p> <ul style="list-style-type: none"> • - popíše vznik a počátky křesťanství, zlepší své schopnosti naslouchat a vyjadřovat vlastní názory, pojmenuje proměnu, kterou prošlo filosofické myšlení v tomto období • -popíše problematiku a osobnosti rané scholastiky, prohlubuje své schopnosti naslouchat a argumentovat, porovná texty z různých hledisek, uvědomí si vlastní preference ve vztahu rozum a víra • - sumarizuje své dosavadní poznatky o humanismu a renesanci, zhodnotí význam vědeckého poznání, techniky a nových technologií pro praktický život, popíše obrat v myšlení a ve vědě směrem k novověku, identifikuje projevy náboženské nesnášenlivosti • - rozliší hlavní filosofické směry středověku, humanismu a renesance, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách středověku, humanismu a renesance, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem, dokáže popsat povahové vlastnosti ideálu renesančního člověka, rozliší různé přístupy k politickému uspořádání světa • - rozpozná chyby v komunikaci a dokáže je pojmenovat, rozpozná nekorektní argumentaci, zpracuje samostatně odborný text, popíše význam Baconovy metody pro další rozvoj myšlení • - interpretuje základní teze racionalistů, zaujme stanovisko k otázce racionalismu a empirismu, Leibnitzovu pojetí zla, k La Mettrieho pojetí člověka-stroje a k omezením svobody v demokratické společnosti • - popíše názory empiriků, srovná Lockovu klasifikaci smyslového 	<p>konceptualismus, nominalismus, ontologický důkaz.</p> <p>Vrcholná a pozdní scholastika: albertinismus, tomismus, důkazy Boží existence, Ockhamova břitva.</p> <p>Humanismus a renesance: humanismus, renesance, zámořské objevy a vynálezy, kopernikánský obrat, geocentrismus a heliocentrismus, kvalitativní a kvantitativní přístup ve vědě, kacíf.</p> <p>Renesanční filosofie a reformace: renesanční plátónismus a aristotelismus, politické myšlení, utopie, společenská smlouva, reformace, rozum a víra, odpustky, zjevená pravda, protestantismus.</p> <p>Počátky novověké filosofie: novověk, gnoseologie, empirismus, proces poznání, osvícenství, německá klasická filosofie, idoly, indukce jako metoda poznání v přírodních vědách i ve filosofii.</p> <p>Racionalismus: rozumové poznání, substance, cogito, rozprostraněnost, příroda tvořící a stvořená, atributy, svoboda, nutnost, monády, předzjednaná harmonie, theodicea.</p> <p>Empirismus: sense, reflexe, jednoduché a složité ideje, substance, modus, relace, primární a sekundární kvality, čítí a vnímání, myšlení, kauzalita, pravděpodobnost.</p> <p>Osvícenská filosofie: osvícenství, utilitarismus, encyklopedie, duch zákona, přirozené právo, faktory, dělba moci, pokrok, přirozený stav, společenská nerovnost, Bouře a vzdor, divoch, člověk- stroj.</p> <p>Immanuel Kant: kritika, metafyzika, etika, estetika, věc o sobě a věc pro sebe, vrozené poznávací struktury, prostor, čas, kauzalita, kategorický imperativ, libost a nelibost, lidskost, krása, účelnost.</p> <p>G.W.Hegel: dialektika, teze-antiteze-syntéza, idealismus a materialismus, všeobecný a absolutní duch, občan, vláda.</p> <p>Filosofie moderny: moderna, evoluční teorie, psychoanalýza, strukturální lingvistika, teorie relativity.</p> <p>Scienticky orientované směry: scientismus, marxismus, pozitivismus, novopozitivismus, dialektický a historický materialismus, politická ekonomie, dialektický skok,</p>
--	---

poznání a zaujme stanovisko k Humově kritice možností vědeckého poznání

- - **eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskuzi, uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, porovná romantizující pohled Rousseaua a racionální názor Voltaira**
- - **posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, uvědomí si etický význam kategorického imperativu, zaujme stanovisko k estetickým kritériím, uplatňovaným v současnosti**
- - **rozliší hlavní filosofické směry novověku, uvede jejich klíčové představitele a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých vývojových etapách novověku, vysvětlí vztah Hegelovy dialektiky k Herakleitovi, popíše postavení člověka v Hegelově systému**
- - **popíše přehled filosofie moderny a propojí situaci ve filosofii s děním 19. a 20. století**
- - **rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v komunikaci, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, pojmenuje důsledky scientismu pro vývoj ve vědě 20. století**
- - **osvojí si základní fakta o směrech v opozici ke scientismu, najde rozdíly a shody mezi voluntarismem a filosofií života, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce**
- - **dokáže charakterizovat směry filosofie moderny, nalézá mezi nimi souvislosti a popíše jejich vztah ke starším směrům**
- - **rozliší hlavní filosofické směry, eticky a věcně správně argumentuje v diskuzi, uvědomí si smysl radikální plurality jako požadavku postmoderny**

ekonomická základna, nadstavba, vědecké poznání, jev-pojem-zákon, vědecký fakt, pozitivní kritická analýza jazyka.

Směry v opozici ke scientismu: voluntarismus, filosofie života, preexistencialismus, vůle a představa, cíl a bezcíllost, askeze, kontemplace, nihilismus, morálka otroků a pánů, osamocenost, nejistota, úzkost, odcizení, ztráta identity.

Filosofie 20.století 1.: vitalismus, pragmatismus, fenomenologie, existencialismus, novotomismus, novoscholastika, životní síla, fenomenologická redukce, bytí, pobyt, čas, existence, starost, úzkost, osamělost, absurdita, revolta.

Filosofie 20. století 2.: filosofická antropologie, filosofie jazyka, kritický racionalismus, postmoderna, antropium, jazyková hra, konsenzus, verifikace, falzifikace, radikální pluralita, meta-vyprávění.

Česká filosofie: české filosofické myšlení, staroslověnština, hlaholice, Karlova univerzita, husitství, reformace, humanismus, pansofie, jazyk a národ, exhorta, sociologie, pozitivismus, pragmatismus, iracionalismus, česká otázka, fenomenologie, přirozený svět, postmoderna.

Etika, mravnost a morálka:

etika, mravnost, morálka, lidské jednání, etiketa.

Svoboda vůle a svědomí: dobro, zlo, svoboda, vůle, svědomí, vina, absolutní svoboda, anarchismus, fatalismus, autonomie, svědomí, skrupulózní, zdravé a laxní svědomí, situační etika.

Praktická etika: láska, vášně, motivace lidského jednání, ctnost, sociální etika, praktická etika, profesní etika.

<ul style="list-style-type: none"> • - rozliší hlavní filosofické směry a klíčové představitele české filosofie a porovná řešení základních filosofických otázek v jednotlivých etapách české filozofie • - seznámí se se základními pojmy z etiky, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a norem • - vyjádří obsah pojmů dobro a zlo, svoboda, vůle a svědomí, uvědomí si vlastní postoj k dobru a zlu a ke svobodě • - rozliší různé motivace lidského jednání, posuzuje lidské jednání z hlediska etických norem a svědomí jednotlivce, naučí se další metody pro shromažďování argumentů, formuluje etické principy pro své budoucí povolání, ujasní si postoje k praktickým otázkám etiky 	
přesahy	
<p>Z: (3. ročník) : Stylistika (3. ročník) : Jazykověda (3. ročník) : Syntetické makromolekulární látky (4. ročník) : EKOLOGIE</p>	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	

4. ročník - dotace: 2, povinný

Občan a právo	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - objasní odlišnost mezi morální a právní normou • - odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • - uvede, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují 	<p>Občan a právo Právo a spravedlnost: smysl a účel práva, morálka a právo. Právo v každodenním životě: právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právní řád ČR a jeho uspořádání, systém právních odvětví, druhy právních norem,</p>

- - rozlišuje fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady
- - vymezení podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství, a práva a povinnosti účastníků těchto vztahů
- - zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce
- - uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících s výrobou a držením návykových látek s činností pod jejím vlivem, sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní odpovědnost
- - na příkladu ukáže možné důsledky neznalosti smlouvy, včetně jejich všeobecných podmínek
- - rozezná, jaké příklady se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení
- - rozlišuje trestný čin a přestupek, vymezení podmínky trestní postizitelnosti občanů a uvede příklady postihů trestné činnosti
- - uvede postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď
- - uvede svá pracovní práva a vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti
- - objasní funkci odborů
- - volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky
- - chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu
- - rozlišuje a porovnává praktické využití jednotlivých forem podnikání, posoudí, která forma je v dané situaci nejvýhodnější

smlouvy, jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv

Pracovní právo: pracovní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru- pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstoupné, práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů- pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny, odbory.

Bezpečnost práce: zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění.

Ekonomické subjekty: právní formy podnikání- živnost, typy obchodních společností, družstvo, základní právní normy ohledně podnikání.

Orgány právní ochrany: funkce a úkoly právnické profese, účel a průběh občanského soudního řízení, orgány činné v trestním řízení a jejich úkoly, systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden.

<ul style="list-style-type: none"> • - posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním • - uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti a jak zažádat o živnostenské oprávnění • - rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany, uvede příklady právních problémů, s nimiž se mohou občané na ně obracet • - ve svém jednání respektuje platné právní normy 	
přesahy	
Z: (4. ročník) : Svět ve válce	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Občan ve státě - politologie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - rozlišuje a porovnává historické i současné typy států- forem vlády • - vymezí, jakou funkci plní ve státě ústava, které oblasti života upravuje • - objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na 3 nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR • - vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení, porovnává postavení občana v demokratickém a totalitním státě • - objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií • - rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých 	<p>Občan ve státě, politologie. Stát: znaky a funkce, formy státu, právní stát, Ústava ČR- přehled základních ustanovení.</p> <p>Demokracie: principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské povinnosti, její instituce, politické subjekty, politický život ve státě, volby, volební systémy, úřady.</p> <p>Lidská práva: zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana.</p> <p>Ideologie: znaky a funkce, přehled vybraných ideologií.</p>

<p>otázek a problémů každodenního života občanů</p> <ul style="list-style-type: none"> • - uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí ohledně veřejného zájmu • - vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladu ilustruje možné formy aktivní účasti občanů v životě obce či širších společenstvích • - obhájí svá lidská práva, respektuje práva druhých, vystupuje proti jejich porušování • - uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady • - uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky • - rozpozná základní znaky ideologií v programu politických stran a ve společenském dění kolem sebe 	
přesahy	
<p>Z: (2. ročník) : Geografie Evropy (3. ročník) : Osvícenství. Revoluce a idea svobody.Modernizace společnosti</p>	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Morálka všedního dne VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	
Mezinárodní vztahy, globální svět	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - objasní důvody evropské integrace, posoudí její význam pro vývoj Evropy • - rozlišuje funkce orgánů EU a uvede příklady jejich činnosti • - posoudí vliv začlenění státu do EU na každodenní život občanů a uvede 	<p>Mezinárodní vztahy, globální svět. Evropská integrace: podstata a význam, EU- význam, proces integrace, orgány EU, jednotná evropská měna.</p>

<p>příklady, jak mohou fyzické a právnické osoby v rámci EU uplatňovat svá práva</p> <ul style="list-style-type: none"> • - uvede příklady činnosti některých významných mezinárodních organizací, vysvětlí, jaký vliv má jejich činnost na chod světového společenství, zhodnotí význam zapojení v ČR • - uvede příklady institucí, na něž se může obrátit v případě problémů v zahraničí • - posoudí projevy globalizace, uvede příklady globálních problémů současnosti, analyzuje jejich příčiny a domýšlí jejich možné důsledky 	<p>Mezinárodní spolupráce: důvody, význam a výhody, významné mezinárodní organizace a společenství- RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti. Proces globalizace: příčiny, projevy, důsledky, globální problémy.</p>
přesahy	
<p>Z:</p> <p>(2. ročník) : Geografie Evropy (2. ročník) : Geografie Asie (2. ročník) : Geografie Afriky (2. ročník) : Geografie Ameriky (2. ročník) : Geografie Austrálie a Oceánie (3. ročník) : Čtení (3. ročník) : Psaní (3. ročník) : Porozumění a poslech (4. ročník) : Rozdělený a integrující se svět (4. ročník) : Svět ve válce (4. ročník) : Jazykověda (4. ročník) : Literatura od poloviny 20. století po současnost</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globalizační a rozvojové procesy, Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Role médií v moderních dějinách</p>	

4.5 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Základní prioritou každé oblasti přírodovědného poznávání je odkrývat metodami vědeckého výzkumu zákonitosti, jimiž se řídí přírodní procesy. Odkrývání přírodních zákonitostí je hodnotné jednak samo o sobě, neboť naplňuje přirozenou lidskou zvědavost poznat a porozumět tomu, co se odehrává pod povrchem smyslově pozorovatelných, často zdánlivě nesouvisejících jevů, a jednak člověku umožňuje ovládnout různé přírodní objekty a procesy tak, aby je mohl využívat pro další výzkum i pro rozmanité praktické účely.

Má-li být přírodovědné vzdělávání na gymnáziu kvalitní a pro žáky prakticky využitelné, je zapotřebí, aby je orientovalo v první řadě na hledání zákonitých souvislostí mezi poznanými aspekty přírodních objektů či procesů, a nikoli jen na jejich pouhé zjištění, popis nebo klasifikaci. Hledání, poznávání a využívání přírodních zákonitostí se má tudíž ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda na gymnáziu projevovat v mnohem větší míře, než tomu bylo ve stejnojmenné oblasti na základní škole. Takový přístup též v žácích podněcuje touhu po hlubším poznávání řádu okolního světa a nabízí jim možnost intenzivního prožitku z vlastních schopností tento řád hledat a poznávat.

Obsah a metodologie přírodovědného poznávání velmi zřetelně odráží systémový charakter přírody a víceúrovňovost její organizace. Přírodní objekty jsou totiž vesměs systémy nebo tyto systémy vytvářejí. Zkoumání přírody tak nezbytně vyžaduje komplexní, tj. multidisciplinární a interdisciplinární přístup, a tím i úzkou spolupráci jednotlivých přírodovědných oborů a odstraňování jakýchkoli zbytečných bariér mezi nimi.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda má proto také umožnit žákům poznávat, že bariéry mezi jednotlivými úrovněmi organizace přírody reálně neexistují, jsou často jen v našem myšlení a v našich izolovaných přístupech. Svým obsahovým, strukturním i metodickým pojetím má oblast vytvářet prostředí koordinované spolupráce všech gymnaziálních přírodovědných vzdělávacích oborů.

Přírodovědné disciplíny jsou si velmi blízké i v metodách a prostředcích, které uplatňují ve své výzkumné činnosti. Používají totiž vždy souběžně empirické prostředky (tj. soustavné a objektivní pozorování, měření a experimenty) a prostředky teoretické (pojmy, hypotézy, modely a teorie). Každá z těchto složek je přitom v procesu výzkumu nezastupitelná, vzájemně se ovlivňují a podporují.

Žáci mají mít proto co nejvíce příležitostí postupně si osvojovat vybrané empirické i teoretické metody přírodovědného výzkumu, aktivně je spolu s přírodovědnými poznatky ve výuce využívat, uvědomovat si důležitost obou pro přírodovědné poznání, předně pak pro jeho objektivitu a pravdivost i pro řešení problémů, se kterými se člověk při zkoumání přírody setkává.

Přírodovědný výzkum má i své hodnotové a morální aspekty. Za nejvyšší hodnoty se v něm považují objektivita a pravdivost poznávání. Ty lze ovšem dosahovat jen v prostředí svobodné komunikace mezi lidmi a veřejné a nezávislé kontroly způsobu získávání dat či ověřování hypotéz.

Gymnaziální přírodovědné vzdělávání musí proto též vytvářet prostředí pro svobodnou diskusi o problémech i pro ověřování objektivitu a pravdivosti získaných nebo předložených přírodovědných informací. Lze toho dosahovat tím, že si žáci osvojují např. pravidla veřejné

rozpravy o způsobech získávání dat či ověřování hypotéz, rozvíjejí si schopnost předložit svůj názor, poznatek či metodu k veřejnému kritickému zhodnocení, učí se nevnímat oponenta pouze jako názorového protivníka, ale i jako partnera při společném hledání pravdy.

K základním morálním normám přírodovědného poznávání patří především požadavek nezkreslovat data získávaná ve výzkumu a nevyužívat jeho výsledky pro vytváření technologií a dalších praktických aplikací, které by mohly poškozovat zdraví člověka či nevratně narušit přírodní a sociální prostředí.

Žákům je tak zapotřebí na konkrétních případech ukazovat negativní důsledky zkreslování výzkumných dat či využívání výsledků přírodovědného výzkumu pro účely potenciálně ohrožující člověka a další složky přírody.

Vzdělávací oblast

Člověk a příroda tím, že žákovi ukáže i využívání poznatků a metod přírodních věd pro inspiraci a rozvoj dalších oblastí lidské aktivity, počínaje nejrůznějšími technologiemi a konče filozofií, představuje mu současně přírodní vědy též jako neoddelitelnou a nezastupitelnou součást lidské kultury a zvyšuje tak zájem žáků o ně. Tento zájem je možno podporovat i prostřednictvím exkurzí v různých vědeckých, technologických či kulturních institucích a bezesporu i co neintenzivnějším využíváním moderních technologií v procesu žákova přírodovědného vzdělávání. K zvýšení zájmu žáků o přírodovědné vzdělání mohou přispívat také objektivní hodnocení různých informací z oblastí pseudovědy a antivědy, neboť ta ve značné míře využívají často právě poznatků a metod přírodních věd.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda je členěna na vzdělávací obory Fyzika, Chemie, Biologie, Geografie a Geologie. Vzdělávací obsah přírodovědného i společenskovedního charakteru oboru Geografie byl v zájmu zachování jeho celistvosti zařazen do této vzdělávací oblasti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- formulaci přírodovědného problému, hledání odpovědi na něj a případnému zpřesňování či opravě řešení tohoto problému;
- provádění soustavných a objektivních pozorování, měření a experimentů (především laboratorního rázu) podle vlastního či týmového plánu nebo projektu, k zpracování a interpretaci získaných dat a hledání souvislostí mezi nimi;
- tvorbě modelu přírodního objektu či procesu umožňujícího pro daný poznávací účel vhodně reprezentovat jejich podstatné rysy či zákonitosti;
- používání adekvátních matematických a grafických prostředků k vyjadřování přírodovědných vztahů a zákonů;
- využívání prostředků moderních technologií v průběhu přírodovědné poznávací činnosti;
- spolupráci na plánech či projektech přírodovědného poznávání a k poskytování dat či hypotéz získaných během výzkumu přírodních faktů ostatním lidem;
- předvídání průběhu studovaných přírodních procesů na základě znalosti obecných přírodovědných zákonů a specifických podmínek;
- předvídání možných dopadů praktických aktivit lidí na přírodní prostředí;
- ochraně životního prostředí, svého zdraví i zdraví ostatních lidí;

- využívání různých přírodních objektů a procesů pro plnohodnotné naplňování vlastního života při současném respektování jejich ochrany.

4.5.1 Fyzika

Obsahové vymezení

Předmět fyzika je vytvořen ze stejnojmenného vzdělávacího oboru a podílí se na realizaci obsahu přírodovědného vzdělávání.

Časové a organizační vymezení

Fyzika Je vyučována celkem 9 (týdenních) hodin, které jsou rozděleny následovně: v prvních třech ročnících jsou tři hodiny týdně. Časovou dotaci lze zapsat: 3 – 3 – 3 – 0. Cílem výuky fyziky je rozvoj klíčových kompetencí při poznávání přírodních zákonitostí s využitím empirických i teoretických prostředků, které absolventi využijí jak při svém dalším vzdělávání, tak i v praktickém životě.

Nedílnou součástí výuky je využívání matematických dovedností, informačních a komunikačních technologií v součinnosti s ostatními přírodovědnými předměty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro dosažení výchovných a vzdělávacích cílů používáme při výuce fyziky zejména následující strategie:

Empirické i teoretické metody přírodovědného poznání – vytváření jednoduchých fyzikálních hypotéz, diskuze o jejich platnosti (kompetence komunikativní)

Předvídání výsledků experimentů a jejich verifikace (kompetence k řešení problémů)

Týmová práce, zpracování skupinových úloh – organizace a rozdělení rolí ve skupině, návrh strategie práce skupiny, diskuze o výsledcích (kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní)

Samostatná práce – zpracování samostatných úloh (kompetence k učení, kompetence k řešení problémů)

Problémová výuka – problémy z praktického života, jejich fyzikální výklad a řešení (kompetence k řešení problémů)

Užívání specifických výrazových prostředků k zjednodušení řešení problémů – schémata, náčrty, grafy, ideální modely (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní)

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	2	3	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

1. ročník - dotace: 2, povinný

Fyzikální veličiny a jejich měření	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh 	soustava fyzikálních veličin a jednotek - Mezinárodní soustava jednotek (SI), její struktura a účel skalární a vektorové veličiny, operace s nimi
přesahy	
<p>Do: M (1. ročník) : Mocniny, výrazy s proměnnými M (1. ročník) : Geometrické útvary v rovině</p> <p>Z: (1. ročník) : Země jako vesmírné těleso (1. ročník) : Číselné obory, množiny, výroky (1. ročník) : Geometrické útvary v rovině</p>	
Mechanika hmotného bodu a tuhého tělesa	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených • určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil • využívá (Newtonovy) pohybové zákony k předvídání pohybu těles • využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh 	kinematika pohybu vztažná soustava; poloha a změna polohy tělesa, jeho rychlost a zrychlení dynamika pohybu hmotnost a síla; první, druhý a třetí pohybový zákon, inerciální soustava; hybnost tělesa; tlaková síla, tlak; třecí síla; síla pružnosti; gravitační a tíhová síla; gravitační pole; práce, výkon; souvislost změny mechanické energie s prací; zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie mechanika tuhého tělesa, kapalin a plynů Tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa; moment síly; momentová věta; dvojice sil; těžiště; rovnovážné polohy a podmínky rovnováhy tělesa. hydrostatický a atmosférický tlak; Archimédův zákon pro tekutiny; rovnice kontinuity; Bernoulliho rovnice a základy fyziky letu.
přesahy	
<p>Do: M (1. ročník) : Rovnice a nerovnice</p> <p>Z: (1. ročník) : Geometrické útvary v rovině</p>	

2. ročník - dotace: 3, povinný

Molekulová fyzika a termika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou • aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh • využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu • analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles • porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů 	<p>Kinetická teorie látek charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství</p> <p>Termodynamika termodynamická teplota; vnitřní energie a její změna, teplo; první a druhý termodynamický zákon; měrná tepelná kapacita; různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech</p> <p>Struktura a vlastnosti pevných látek, kapalin a plynů normálové napětí, Hookův zákon; povrchové napětí kapaliny, kapilární jevy; součinitel teplotní roztažnosti pevných látek a kapalin; skupenské a měrné skupenské teplo</p>
přesahy	
<p>Do: Ch (1. ročník) : Složení a struktura atomu Ch (1. ročník) : Chemická vazba, struktura a vlastnosti chemických látek</p>	
Elektrické a magnetické pole	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant • využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů • aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech 	<p>Elektrické pole elektrický náboj a jeho zachování; intenzita elektrického pole, elektrické napětí; kondenzátor</p> <p>Vedení elektrického proudu proud jako veličina; Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod; elektrický odpor; elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu; polovodičová dioda;</p>
přesahy	
<p>Z: (2. ročník) : s-prvky a jejich součineniny</p>	

3. ročník - dotace: 2, povinný

Mechanické kmitání a vlnění	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní procesy vzniku, šíření, odrazu a interference mechanického vlnění 	<p>kmitání</p>

	<p>kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence;</p> <p>vlnění postupné vlnění, stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění; zvuk, jeho hlasitost a intenzita</p>
--	---

přesahy

Do:

M (2. ročník) : Funkce

M (2. ročník) : Goniometrie

Z:

(1. ročník) : Geometrické útvary v rovině

Elektrické a magnetické pole

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření • využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce elektrických zařízení 	<p>Magnetické pole pole magnetů a vodičů s proudem, magnetická indukce; indukované napětí</p> <p>Střídavý proud harmonické střídavé napětí a proud, jejich frekvence; výkon střídavého proudu; generátor střídavého proudu; elektromotor; transformátor</p> <p>Elektromagnetické kmitání a vlnění elektromagnetická vlna; spektrum elektromagnetického záření</p>

přesahy

Do:

M (2. ročník) : Goniometrie

Z:

(1. ročník) : Země jako vesmírné těleso

průřezová témata

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Mediální produkty a jejich význam

4. ročník - dotace: 2, povinný

Světlo a elektromagnetické záření	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná šíření různých druhů elektromagnetického vlnění v rozličných prostředích • využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů 	<p>Vlnové vlastnosti světla šíření a rychlost světla v různých prostředích; zákony odrazu a lomu světla, index lomu; optické spektrum; interference světla</p> <p>Optické zobrazování</p>

<ul style="list-style-type: none"> • využívá zákony šíření světla v prostředí k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy 	zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle; zobrazení lomem na tenkých čočkách; zorný úhel; oko jako optický systém; lupa
přesahy	
Do: M (2. ročník) : Konstrukční úlohy	
Fyzika mikrosvěta	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů • posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupních a výstupních částic i energetické bilance • využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek 	Kvanta a vlny foton a jeho energie; korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic Atomy kvantování energie elektronů v atomu; spontánní a stimulovaná emise, laser; jaderná energie; syntéza a štěpení jader atomů; řetězová reakce, jaderný reaktor
přesahy	
Do: Ch (1. ročník) : Složení a struktura atomu Ch (1. ročník) : Periodická soustava prvků Ch (1. ročník) : Chemická vazba, struktura a vlastnosti chemických látek Ch (1. ročník) : Chemické reakce a výpočty z chemických rovnic Z: (1. ročník) : Složení a struktura atomu	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	

4.5.2 Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení:

Realizuje se obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda vzdělávacího oboru Chemie RVP GV. Žáci jsou seznámeni se základy obecné, anorganické, organické, fyzikální a analytické chemie a biochemie, s významem a aplikací vybraných chemických látek, a to tak, aby pochopili, že chemie je nedílnou součástí každodenního života.

Výuka chemie probíhá v chemické posluchárně vybavené potřebnou didaktickou technikou, v normálních učebnách a chemické laboratoři. Chemická posluchárna má charakter mobilního multimediálního pracoviště – v učebně je přítomen počítač a promítací plátno, dataprojektor je k připojení. Učebna je dále vybavena periodickou tabulkou a nástěnnými obrazy, televizí a DVD. Od žáků se v průběhu výchovně vzdělávacího procesu vyžadují nejen znalosti a porozumění, ale rozvíjí se také schopnosti aplikace, analýza, syntézy a hodnocení. Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy, jež jsou nedílnou součástí moderního školství. K naplnění cílů napomáhá také pravidelná účast žáků v chemické olympiádě a exkurze na vybraná pracoviště.

Celková hodinová dotace (za týden):

- v prvním ročníku 2, ve druhém také 2 a ve třetím ročníku to jsou 3 hodiny (ve třetím ročníku a septimách je plánováno cvičení 2 hodiny za čtrnáct dní) . Pro maturanty je ve čtvrtém ročníku nabízen seminář z chemie - 2 hodinová dotace.

Poznámka:

ŠVP pro vyšší gymnázium má stejnou obsahovou náplň jako ŠVP pro čtyřleté gymnázium, začíná se však realizovat již v kvartě. Tato skutečnost umožňuje rozložení učiva do čtyř ročníků.

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Učitel vede žáky ke kvalitní prezentaci znalostí – kompetence komunikativní.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady první pomoci v případě úrazu – kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k nalezení vlastních postupů – kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské.
- Učitel vede žáky k používání vhodných informačních zdrojů včetně využití ICT – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Učitel zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní.
- Učitel zadává úkoly formou skupinové práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III
Dotace	2	2	3
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný

Dotace skupiny			
----------------	--	--	--

1. ročník - dotace: 2, povinný

Úvod do studia chemie – (vyšší gymnázium)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů 	<ul style="list-style-type: none"> význam chemie, historie chemie, dělení chemie, chemické pojmy bezpečnost práce a ochrana obyvatelstva hmota, její formy a vlastnosti soustavy látek charakteristika látek základní chemické veličiny
přesahy	
Z: (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž	
Základy názvosloví anorganické chemie, chemické vzorce a výpočty z chemických vzorců	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> názvy a symboly prvků a sloučenin oxidační číslo názvosloví anorganické chemie výpočty z chemických vzorců typy chemických vzorců
Složení a struktura atomu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj představ o složení atomu, atomová teorie atomové jádro a jeho složení radioaktivita elektronový obal atomu kvantová čísla principy zaplňování orbitalů, elektronová konfigurace ionizační energie, elektronová afinita
přesahy	
Do: F (4. ročník) : Fyzika mikrosvěta	
Z:	

(2. ročník) : Molekulová fyzika a termika (4. ročník) : Fyzika mikrosvětla	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
Periodická soustava prvků	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> - periodický zákon - periodická tabulka prvků - periodicitu některých vlastností prvků
přesahy	
Z: (4. ročník) : Fyzika mikrosvětla	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí	
Chemická vazba, struktura a vlastnosti chemických látek	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích 	<ul style="list-style-type: none"> - chemická vazba a vazebná energie - typy chemických vazeb - kovalentní vazba a její vlastnosti, vaznost - polarita chemické vazby - iontové sloučeniny - kovová vazba - slabé vazebné interakce - teorie hybridizace - struktura a vlastnosti látek
přesahy	
Z: (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (2. ročník) : Molekulová fyzika a termika (4. ročník) : Fyzika mikrosvětla	
Chemické reakce a výpočty z chemických rovnic	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách 	<ul style="list-style-type: none"> - definice chemické reakce, reaktanty a produkty - typy chemických reakcí a jejich třídění dle různých kritérií - vyčíslování chemických rovnic

<p>k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích</p> <ul style="list-style-type: none"> • předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin • rozpozná základní typy chemických reakcí 	- výpočty z chemických rovnic
přesahy	
<p>Do: B (4. ročník) : EKOLOGIE</p> <p>Z: (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) (4. ročník) : Fyzika mikrosvětla</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	
Tepelné změny při chemických reakcích (základy termochemie)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • využívá znalosti o částicové struktuře látek a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • vysvětlí základní zákonitosti termochemie 	<ul style="list-style-type: none"> - základy termochemie, termochemické reakce - reakční teplo - 1. a 2. termochemický zákon
přesahy	
<p>Z: (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE</p>	
Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá odbornou terminologii při popisu látek a vysvětlování chemických dějů • charakterizuje chemickou rovnováhu v konkrétních příkladech • vysvětlí základní zákonitosti chemické kinetiky 	<ul style="list-style-type: none"> - základy reakční kinetiky - rychlost chemické reakce - katalyzátory - chemická rovnováha - zákon chemické rovnováhy - faktory ovlivňující chemickou rovnováhu - příklady chemických rovnováh v konkrétních typech chemických reakcí
přesahy	

Z: (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE	
Roztoky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů 	<ul style="list-style-type: none"> - definice roztoku, jejich rozdělení a vznik - vyjadřování složení roztoků - kyseliny a zásady, teorie kyselin a zásad, autoprotolýza vody, pH a jeho výpočet
přesahy	
Z: (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci)	

2. ročník - dotace: 2, povinný

Úvod do anorganické chemie, vodík a voda, kyslík, peroxid vodíku	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje oxidační čísla při tvorbě vzorců a názvů chemických sloučenin 	<ul style="list-style-type: none"> - anorganická chemie - příprava, vlastnosti, použití vodíku - příprava, vlastnosti, použití kyslíku - vlastnosti a význam peroxidu vodíku a ozonu - voda – její vlastnosti, význam
přesahy	
Z: (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)	
p-prvky a jejich sloučeniny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje chemické prvky a jejich vlastnosti, sloučeniny, reakce a význam z pozitivního i případně negativního pohledu včetně působení v životním prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - významné p-prvky: vlastnosti, reakce, sloučeniny a využití
přesahy	
Do: B (4. ročník) : EKOLOGIE	
Z: (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)	

(3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava
 (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)
 (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE
 (4. ročník) : EKOLOGIE

s-prvky a jejich součineny

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje chemické prvky a jejich vlastnosti, sloučeniny, reakce a význam z pozitivního i případně negativního pohledu včetně působení v životním prostředí 	- významné s-prvky: vlastnosti, reakce, sloučeniny a využití

přesahy

Do:

F (2. ročník) : Elektrické a magnetické pole

Z:

(1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN

(2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci)

(2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)

(3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava

(4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)

(4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE

d-prvky a jejich sloučeniny

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	- významné d-prvky: vlastnosti, reakce, sloučeniny a využití

přesahy

Do:

B (4. ročník) : EKOLOGIE

GG (2. ročník) : Geografie Evropy

GG (3. ročník) : Česká republika

GG (3. ročník) : Mezinárodní hospodářské organizace

Z:

(1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN

(2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci)

(3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava

(4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)	
(4. ročník) : EKOLOGIE	
f-prvky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - významné f-prvky: vlastnosti, reakce, sloučeniny a využití
Základy organické chemie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do organické chemie, organické sloučeniny - vazby v organických sloučeninách - vaznost prvků v organických sloučeninách - izomerie - základy názvosloví
Uhlovodíky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zástupce příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - alkany: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - alkeny: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - alkyny: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - areny: vlastnosti, reakce, zástupci a využití
přesahy	
Do: GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Asie GG (2. ročník) : Geografie Ameriky GG (2. ročník) : Oceány GG (3. ročník) : Česká republika GG (3. ročník) : Mezinárodní hospodářské organizace	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce	

Surovinové zdroje	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše surovinové zdroje organické chemie, vysvětlí jejich zpracování a aplikaci v praxi včetně vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - ropa - zemní plyn - benzíny - uhlí
přesahy	
Do: B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Asie GG (2. ročník) : Geografie Afriky GG (2. ročník) : Geografie Ameriky GG (2. ročník) : Oceány GG (3. ročník) : Česká republika GG (3. ročník) : Mezinárodní hospodářské organizace	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
Halogenderiváty uhlovodíků	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zástupce příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti, reakce, zástupci a využití - indukční a mezomerní efekt
přesahy	
Do: B (4. ročník) : EKOLOGIE	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
Organokovové a organonekovové sloučeniny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zástupce příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - významné organokovové a organonekovové sloučeniny včetně jejich využití

- aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech

3. ročník - dotace: 3, povinný

Dusíkaté deriváty	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - nitrosloucheniny: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - aminy: vlastnosti, reakce, zástupci a využití
přesahy	
Do: B (4. ročník) : EKOLOGIE GG (3. ročník) : Česká republika	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
Kyslíkaté deriváty	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - alkoholy a fenoly: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - sirné obdoby alkoholů a fenolů: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - ethery: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - aldehydy a ketony: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - karboxylové kyseliny: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin: vlastnosti, reakce, zástupci a využití - deriváty kyseliny uhličitě: vlastnosti, reakce, zástupci a využití
Heterocyklické sloučeniny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení - reakce

<p>významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	- zástupci a využití
Alkaloidy, isoprenoidy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - významné terpeny včetně využití - významné isoprenoidy včetně využití - steroidní hormony - významné alkaloidy - drogy
přesahy	
Do:	
B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN	
Lipidy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení - reakce - acylglyceroly a acylalkanoly - mýdlo - vosky - složené lipidy, biomembrány
přesahy	
Do:	
B (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE	
B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN	
B (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava	
B (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)	
B (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE	
Z:	
(1. ročník) : BIOLOGIE VIRŮ	
(1. ročník) : BIOLOGIE BAKTERIÍ	
(1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN	
(2. ročník) : BIOLOGIE HUB	
(2. ročník) : BIOLOGIE PROTIST	
(2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci)	

(2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci) (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava) (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin) (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE	
Sacharidy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení - reakce - vlastnosti - využití
přesahy	
Do: B (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN B (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava) B (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin) B (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE Z: (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE (1. ročník) : BIOLOGIE VIRŮ (1. ročník) : BIOLOGIE BAKTERIÍ (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN (2. ročník) : BIOLOGIE HUB (2. ročník) : BIOLOGIE PROTIST (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci) (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava) (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin) (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE	
Bílkoviny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálních názvů 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení - vlastnosti, využití - struktura, denaturace - reakce

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje příslušné skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • popíše strukturu bílkovin 	<p>- aminokyseliny</p>
přesahy	
<p>Do: B (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN B (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava B (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin) B (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE B (4. ročník) : GENETIKA</p> <p>Z: (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE (1. ročník) : BIOLOGIE VIRŮ (1. ročník) : BIOLOGIE BAKTERIÍ (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN (2. ročník) : BIOLOGIE HUB (2. ročník) : BIOLOGIE PROTIST (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci) (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin) (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE (4. ročník) : GENETIKA</p>	
Nukleové kyseliny	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam nukleových kyselin • popíše strukturu nukleových kyselin 	<ul style="list-style-type: none"> - RNA - DNA - replikace - transkripce, translace
přesahy	
<p>Do: B (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN B (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE B (4. ročník) : GENETIKA</p> <p>Z: (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE</p>	

(1. ročník) : BIOLOGIE VIRŮ (1. ročník) : BIOLOGIE BAKTERIÍ (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN (2. ročník) : BIOLOGIE HUB (2. ročník) : BIOLOGIE PROTIST (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci) (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava) (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin) (4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE (4. ročník) : GENETIKA	
Syntetické makromolekulární látky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje významné syntetické makromolekulární látky včetně výrob, aplikace v praxi a účinků na životní prostředí 	- příklady, výroba a využití vybraných syntetických makromolekulárních látek
přesahy	
Do: OSVZ (3. ročník) : Úvod do filozofie a etiky	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	
Úvod do biochemie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech • charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam • chápe význam enzymů 	- chemické složení živých soustav - enzymy - vitaminy - redoxní děje v živých soustavách - metabolismus - základní metabolické dráhy - sacharidy, lipidy, bílkoviny, Krebsův cyklus a dýchací řetězec
přesahy	
Do: B (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava) B (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)	
Z: (1. ročník) : OBECNÁ BIOLOGIE (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci) (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava) (4. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)	

(4. ročník) : BUNĚČNÁ BIOLOGIE

(4. ročník) : GENETIKA

průřezová témata

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Morálka všedního dne

4.5.3 Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Biologie obsahově vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia, konkrétně z oblasti Člověk a příroda.

Obsahem předmětu Biologie jsou formy a podstata živého i neživého světa, jeho rozmanitost, základy evoluce a historie planety Země, základy taxonomického zařazení organismů, jejich fylogenezi a fyziologii, stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav člověka, genetiky a ekologie.

Žák je veden k orientaci v základních formách živé a neživé přírody a získání kladného vztahu k přírodě. Je důležité, aby vnímal jednotlivé organismy a druhy ve vzájemných vztazích a chápal člověka jako jejich součást. Při samostatné práci je kladen důraz na využívání informačních zdrojů a příprava talentovaných žáků na soutěže s přírodovědnou, resp. biologickou tematikou.

Hodinová dotace předmětu

Výuka biologie je realizována pouze v 1. až 4. ročníku gymnázia a odpovídajících ročníků víceletého gymnázia. Celkově je biologie dotována 10ti hodinami v průběhu studia.

1.ročník a kvinty 2 hodiny

2.ročník a sexty 3 hodiny

3.ročník a septimy 2 hodiny

4.ročník a oktavy 3 hodin

Organizace výuky biologie

Výuka probíhá nejčastěji v posluchárně biologie, popř. běžné třídě. Posluchárna je vybavena nástěnnými plakáty, modely a vzorky přírodnin, z elektronických zařízení lze uvést vybavení televizory, videorekordérem, kamerou pro projekci přírodnin, schémat a obrázků a promítacím plátnem, které je využíváno nejčastěji při prezentaci výukových materiálů pomocí přenosného dataprojektoru, který je součástí vybavení biologie. Běžné třídy jsou vybaveny např. televizemi s DVD přehrávačem nebo interaktivními tabulemi s výstupem k počítači. Na škole jsou k dispozici také tři odborné učebny informatiky.

Z organizačních forem převládá vyučování hromadné a samostatné práce žáků. Opomíjeny však nejsou ani skupinové, kooperativní a individuální vyučování.

Výchovné a vzdělávací strategie žáka

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými - při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Výchova ke zdraví je předmětem, který má úzký vztah k biologii člověka, proto je včleněn do této oblasti biologie, a to ve 3.ročníku.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	2	3	2	3
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Člověk a životní prostředí
 - Problematika vztahů organismů a prostředí
 - Životní prostředí regionu a České republiky
- OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
 - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
 - Spolupráce a soutěž
- VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:
 - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

1. ročník - dotace: 2, povinný

GEOLOGIE - ÚVOD DO MINERALOGIE A PETROGRAFIE	
výstupy	učivo
	minerály, horniny, jejich rozdělení a identifikace
OBEČNÁ BIOLOGIE	

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou <ul style="list-style-type: none"> - určí podstatné rozdíly mezi živou a neživou přírodou • charakterizuje základní vlastnosti živých organismů <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje základní vlastnosti živých organismů • popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a eukaryotní buňky <ul style="list-style-type: none"> - popíše stavbu a funkci buněčných struktur (organel) prokaryotní a eukaryotní buňky • popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub <ul style="list-style-type: none"> - popíše rozdíly ve stavbě, funkcích, způsobu výživy a zásobních látkách buňky rostlinné, živočišné a buňky hub • charakterizuje zastoupení prvků anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk a organismů <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje zastoupení prvků anorganických a organických látek v živých organismech a jejich podíl na vlastnostech a funkcích buněk a organismů • vysvětlí přednosti a nevýhody jednobuněčné a mnohobuněčné tělní organizace <ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí přednosti a nevýhody jednobuněčné a mnohobuněčné tělní organizace • objasní principy komunikace mezi buňkami navzájem a mezi buňkami a okolním prostředím <ul style="list-style-type: none"> - objasní principy komunikace mezi buňkami navzájem a mezi buňkami a okolním prostředím • vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady metabolických drah probíhajících v 	<p>vznik a vývoj živých soustav; evoluce buňka – stavba a funkce</p>

cytoplazmě a v organelách konkrétních typů buněk

- vysvětlí podstatu buněčného metabolismu, uvede příklady metabolických drah probíhajících v cytoplazmě a v organelách konkrétních typů buněk
- **popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí, vysvětlí význam ATP**
 - popíše způsoby přeměny energie v průběhu základních metabolických reakcí, vysvětlí význam ATP
- **popíše rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů**
 - popíše rozdíly ve způsobu získávání energie u autotrofních a heterotrofních organismů
- **charakterizuje podstatu a schéma fotosyntézy**
 - charakterizuje podstatu a schéma fotosyntézy
- **objasní závislosti průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších podmínkách**
 - objasní závislosti průběhu a intenzity fotosyntézy na vnějších podmínkách
- **zdůvodní význam fotosyntézy pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře**
 - zdůvodní význam fotosyntézy pro evoluci života na Zemi, pro koloběh látek a tok energie v biosféře
- **vysvětlí význam a nezbytnost dýchání pro organismy**
 - vysvětlí význam a nezbytnost dýchání pro organismy
- **popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání a jejich umístění v jednotlivých částech prokaryotní a eukaryotní buňky**
 - popíše jednotlivé fáze buněčného dýchání a jejich umístění v jednotlivých částech prokaryotní a eukaryotní buňky

- **uvede základní rozdíly v průběhu aerobní a anaerobní oxidace**
 - uvede základní rozdíly v průběhu aerobní a anaerobní oxidace
- **uvede typy kvašení a jejich princip**
 - uvede typy kvašení a jejich princip
- **charakterizuje způsob příjmu a výdeje látek buňkou**
 - charakterizuje způsob příjmu a výdeje látek buňkou
- **popíše základní osmotické jevy v buňce, porovná vlastnosti rostlinné a živočišné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek**
 - popíše základní osmotické jevy v buňce, porovná vlastnosti rostlinné a živočišné buňky v prostředí s různou koncentrací osmoticky aktivních látek
- **charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu**
 - charakterizuje jednotlivé fáze buněčného cyklu
- **popíše rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy**
 - popíše rozdíl v průběhu a výsledku mitózy a meiózy
- **vysvětlí podstatu mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody**
 - vysvětlí podstatu mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním, jejich význam, výhody a nevýhody
- **porovná významné hypotézy o vzniku života a vývoji organismů**
 - porovná významné hypotézy o vzniku života a vývoji organismů
- **popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů, zařadí tyto události do správného geologického období**
 - popíše hlavní evoluční události ve vývoji rostlin a živočichů, zařadí tyto události do správného geologického období

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje možné příčiny vzniku variability organismů - vyjmenuje možné příčiny vzniku variability organismů 	
přesahy	
<p>Do: Ch (1. ročník) : Úvod do studia chemie – (vyšší gymnázium) Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie</p> <p>Z: (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie (3. ročník) : Sacharidy (3. ročník) : Lipidy (3. ročník) : Bílkoviny (3. ročník) : Nukleové kyseliny</p>	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí	
BIOLOGIE VIRŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařadí viry do systému organismů - zařadí viry do systému organismů • porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů - porovná základní vlastnosti virů a buněčných organismů • objasní základní průběh životního cyklu viru, porovná alternativy způsobu rozmnožení viru v hostitelské buňce - objasní základní průběh životního cyklu viru, porovná alternativy způsobu rozmnožení viru v hostitelské buňce • popíše způsoby šíření virové nákazy, posoudí opatření k zabránění virové infekci - popíše způsoby šíření virové nákazy, posoudí opatření k zabránění virové infekci • uvede příklady virových onemocnění, zejména člověka, možnosti jejich prevence a některé způsoby jejich léčení 	stavba a funkce virů

- uvede příklady virových onemocnění, zejména člověka, možnosti jejich prevence a některé způsoby jejich léčení	
přesahy	
Do: Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
BIOLOGIE BAKTERIÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů charakterizuje prokaryota a jejich postavení v systému organismů • popíše stavbu buňky, typ metabolismu a způsob rozmnožování typických bakterií a sinic - popíše stavbu buňky, typ metabolismu a způsob rozmnožování typických bakterií a sinic • charakterizuje význam bakterií a sinic - charakterizuje význam bakterií a sinic • uvede způsoby šíření bakteriální nákazy, posoudí opatření k zabránění bakteriální infekci - uvede způsoby šíření bakteriální nákazy, posoudí opatření k zabránění bakteriální infekci • uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka, možnost prevence a některé způsoby léčby - uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka, možnost prevence a některé způsoby léčby • uvede příklady využití bakterií člověkem - uvede příklady využití bakterií člověkem 	stavba a funkce bakterií
přesahy	

<p>Do: Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny</p>	
<p>průřezová témata</p>	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
<p>BIOLOGIE ROSTLIN</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> • objasní specifické znaky rostlinné buňky - objasní specifické znaky rostlinné buňky • charakterizuje typy pletiv zejména podle jejich funkce - charakterizuje typy pletiv zejména podle jejich funkce • popíše typy cévních svazků a jejich význam - popíše typy cévních svazků a jejich význam • vyvodí ze znalostí vnitřní stavby, proč jednoděložné rostliny nemají typické druhotné tloušťnutí - vyvodí ze znalostí vnitřní stavby, proč jednoděložné rostliny nemají typické druhotné tloušťnutí • uvede základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas - uvede základní typy stélek na příkladech nejčastějších druhů řas • popíše a rozpozná typickou stavbu a funkci základních vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměny - popíše a rozpozná typickou stavbu a funkci základních vegetativních a generativních orgánů rostlin a jejich přeměny • interpretuje květní vzorce a diagramy - interpretuje květní vzorce a diagramy 	<p>morfologie a anatomie rostlin fyziologie rostlin systém a evoluce rostlin rostliny a prostředí</p>

- **vysvětlí rozdílnou stavbu květu v souvislosti s odlišným způsobem opylování**
 - vysvětlí rozdílnou stavbu květu v souvislosti s odlišným způsobem opylování
- **popíše způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin**
 - popíše způsob oplození u nahosemenných a krytosemenných rostlin
- **charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů**
 - charakterizuje stavbu, význam a šíření semen a plodů
- **popíše a vysvětlí princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka**
 - popíše a vysvětlí princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka
- **charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou**
 - charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou
- **vysvětlí význam a praktické využití pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin**
 - vysvětlí význam a praktické využití pohlavního a nepohlavního rozmnožování rostlin
- **objasní princip vegetativního rozmnožování rostlin**
 - objasní princip vegetativního rozmnožování rostlin
- **charakterizuje životní cyklus „vyšších“ rostlin a jeho fáze**
 - charakterizuje životní cyklus „vyšších“ rostlin a jeho fáze
- **charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin**
 - charakterizuje působení faktorů, jimiž se řídí růst a vývin rostlin
- **klasifikuje pohyby rostlin**
 - klasifikuje pohyby rostlin

- **vysvětlí význam rostlinných hormonů a korelačních vztahů pro růst a životní cyklus rostlin**
 - vysvětlí význam rostlinných hormonů a korelačních vztahů pro růst a životní cyklus rostlin
- **charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití**
 - charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití
- **charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin**
 - charakterizuje rodozměnu na životních cyklech konkrétních druhů rostlin
- **popíše postupnou adaptaci rostliny k životu na souši**
 - popíše postupnou adaptaci rostliny k životu na souši
- **vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin**
 - vysvětlí hlavní fylogenetické vztahy mezi jednotlivými odděleními rostlin
- **popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam mechorostů**
 - popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam mechorostů
- **popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam plavuní, přesliček a kapradin**
 - popíše stavbu těla konkrétního zástupce, způsob rozmnožování a význam plavuní, přesliček a kapradin
- **charakterizuje fylogenetický význam ryniofyt**
 - charakterizuje fylogenetický význam ryniofyt
- **porovná vznik a význam výtrusů a semen, vysvětlí evoluční význam semene**

<ul style="list-style-type: none"> - porovná vznik a význam výtrusů a semen, vysvětlí evoluční význam semene • charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy nahosemenných rostlin <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy nahosemenných rostlin • charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy krytosemenných rostlin <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje stavbu, rozmnožování, systém a významné druhy krytosemenných rostlin • porovná charakteristické znaky a významné druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin <ul style="list-style-type: none"> - porovná charakteristické znaky a významné druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin • objasní základní vztahy rostliny a abiotických faktorů prostředí <ul style="list-style-type: none"> - objasní základní vztahy rostliny a abiotických faktorů prostředí • uvede příklady pozitivního a negativního významu konkrétních druhů rostlin pro jiné rostliny, živočichy a pro člověka 	
přesahy	
<p>Do:</p> <p>Ch (1. ročník) : Rostoky</p> <p>Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny</p> <p>Ch (2. ročník) : s-prvky a jejich součeniny</p> <p>Ch (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny</p> <p>Ch (3. ročník) : Lipidy</p> <p>Ch (3. ročník) : Sacharidy</p> <p>Ch (3. ročník) : Bílkoviny</p> <p>Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny</p> <p>Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie</p> <p>Z:</p> <p>(1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění</p> <p>(2. ročník) : Surovinové zdroje</p> <p>(3. ročník) : Alkaloidy, isoprenoidy</p> <p>(3. ročník) : Sacharidy</p> <p>(3. ročník) : Lipidy</p>	

(3. ročník) : Bílkoviny (3. ročník) : Nukleové kyseliny
průřezová témata
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky

2. ročník - dotace: 3, povinný

BIOLOGIE HUB	
výstupy	učivo
	stavba a funkce hub stavba a funkce lišejníků
přesahy	
Do: Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny	
průřezová témata	
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky	
BIOLOGIE PROTIST	
výstupy	učivo
	stavba a funkce prvoků významní zástupci prvoků s důrazem na symbiotické a parazitické druhy
přesahy	
Do: Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí	
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci)	
výstupy	učivo
• charakterizuje na příkladech prvoky a jejich vlastnosti, které jim umožňují přežití v jednobuněčné formě života	morfologie a anatomie živočichů (živočišné houby - členovci) fyziologie živočichů (živočišné houby - členovci)

<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje na příkladech prvoky a jejich vlastnosti, které jim umožňují přežít v jednobuněčné formě života • pozná charakteristické orgány prvků podle nákresu nebo fotografie a vysvětlí jejich funkce <ul style="list-style-type: none"> - pozná charakteristické orgány prvků podle nákresu nebo fotografie a vysvětlí jejich funkce • popíše základní typy rozmnožování prvků a jejich souvislost s výměnou genetické informace <ul style="list-style-type: none"> - popíše základní typy rozmnožování prvků a jejich souvislost s výměnou genetické informace • charakterizuje významné skupiny prvků nebo jejich zástupce <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje významné skupiny prvků nebo jejich zástupce • popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvoky a uvede možnosti ochrany člověka proti těmto nemocem <ul style="list-style-type: none"> - popíše nejvýznamnější nemoci člověka způsobené prvoky a uvede možnosti ochrany člověka proti těmto nemocem • popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů <ul style="list-style-type: none"> - popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů • popíše vznik ektodermu, entodermu a mezodermu během zárodečného vývoje živočicha <ul style="list-style-type: none"> - popíše vznik ektodermu, entodermu a mezodermu během zárodečného vývoje živočicha • objasní význam ektodermu, entodermu a mezodermu u konkrétních kmenů živočišné říše <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam ektodermu, entodermu a mezodermu u konkrétních kmenů živočišné říše • vysvětlí podstatu diferenciací tkání, její souvislost se zachováním úplné 	<p>system a evoluce živočichů (živočišné houby - členovci) živočichové a prostředí (živočišné houby - členovci)</p>
---	--

<p>genetické informace v buňkách a význam pro mnohobuněčné živočichy</p> <p>- vysvětlí podstatu diferenciaci tkání, její souvislost se zachováním úplné genetické informace v buňkách a význam pro mnohobuněčné živočichy</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí na základě zadaných údajů o tkáních vybrané orgány a živočichy - určí na základě zadaných údajů o tkáních vybrané orgány a živočichy • charakterizuje a rozpozná kmeny bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce - charakterizuje a rozpozná kmeny bezobratlých živočichů a jejich významné zástupce • vysvětlí význam hmyzu jako významné složky suchozemských ekosystémů • uvede příklady parazitických zástupců živočichů - uvede příklady parazitických zástupců živočichů • na příkladech objasní způsoby adaptace živočichů k parazitickému způsobu života - na příkladech objasní způsoby adaptace živočichů k parazitickému způsobu života 	
přesahy	
<p>Do:</p> <p>Ch (1. ročník) : Chemické reakce a výpočty z chemických rovnic Ch (1. ročník) : Roztoky Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : s-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny</p> <p>Z:</p> <p>(1. ročník) : Přírodní obraz Země (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky</p>	

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje typické projevy, znaky a orgány (včetně funkce) podkmenů, tříd a významných zástupců strunatců <ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje typické projevy, znaky a orgány (včetně funkce) podkmenů, tříd a významných zástupců strunatců • pozná a pojmenuje (i za pomocí určovacího klíče) významné taxony strunatců a jejich typické zástupce podle předložených nákresů nebo fotografií <ul style="list-style-type: none"> - pozná a pojmenuje (i za pomocí určovacího klíče) významné taxony strunatců a jejich typické zástupce podle předložených nákresů nebo fotografií • objasní základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců <ul style="list-style-type: none"> - objasní základní fylogenetické vztahy mezi třídami suchozemských obratlovců • určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši <ul style="list-style-type: none"> - určí znaky svědčící o postupné adaptaci obratlovců k životu na souši • posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka <ul style="list-style-type: none"> - posoudí možnosti uplatnění živočichů v různých odvětvích lidské činnosti a ve výživě člověka • odvozuje důsledky změn vlastností prostředí na životní projevy živočichů související s jejich smyslovým vnímáním a nervovým řízením <ul style="list-style-type: none"> - odvozuje důsledky změn vlastností prostředí na životní projevy živočichů související s jejich smyslovým vnímáním a nervovým řízením • interpretuje a analyzuje grafické záznamy chování živočichů a jejich 	<p>morfologie a anatomie živočichů (ostnokožci - savci) fyziologie živočichů (ostnokožci - savci) systém a evoluce živočichů (ostnokožci - savci) živočichové a prostředí (ostnokožci - savci) etologie (ostnokožci - savci)</p>

<p>reakcí na různé podněty v závislosti na změnách prostředí</p> <p>- interpretuje a analyzuje grafické záznamy chování živočichů a jejich reakcí na různé podněty v závislosti na změnách prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů • charakterizuje základní typy chování živočichů charakterizuje základní typy chování živočichů 	
přesahy	
<p>Do: Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : s-prvky a jejich součeniny Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie</p> <p>Z: (1. ročník) : Přírodní obraz Země (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	

3. ročník - dotace: 2, povinný

BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy • popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů, popíše rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem - popíše inervaci a řízení činností tělních orgánů, popíše rozdíly mezi motorickým a vegetativním nervovým systémem 	<p>Původ a vývoj člověka Histologie-tkáně Soustava kosterní Soustava svalová Soustava oběhová Soustava dýchací Soustava trávicí Soustava nervová a humorální</p>

- **vysvětlí fylogenetický vývoj člověka**
vysvětlí fylogenetický vývoj člověka
- **popíše stavbu a funkci neuronu, na obrázku rozpozná základní části neuronu**
- popíše stavbu a funkci neuronu, na obrázku rozpozná základní části neuronu
- **popíše rozdílné znaky u vývojových předchůdců člověka**
popíše rozdílné znaky u vývojových předchůdců člověka
- **objasní základní princip synapse**
- objasní základní princip synapse
- **charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce**
- charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce
- **uvede některá naleziště kosterních pozůstatků fylogenetických předchůdců na území ČR i ve světě**
uvede některá naleziště kosterních pozůstatků fylogenetických předchůdců na území ČR i ve světě
- **objasní hlavní rozdíly v uvolňování pohlavních hormonů u muže a u ženy**
- objasní hlavní rozdíly v uvolňování pohlavních hormonů u muže a u ženy
- **popíše stavbu, typy a vlastnosti epitelových, pojivových a svalových tkání a nervové tkáně**
popíše stavbu, typy a vlastnosti epitelových, pojivových a svalových tkání a nervové tkáně
- **vysvětlí chování jako výsledek celkové somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí, fyziologické a psychické potřeby, biorytmy, reflexy**
- vysvětlí chování jako výsledek celkové somatické a vegetativní aktivity – reakce na podněty z vnějšího i vnitřního prostředí,

fyziologické a psychické potřeby, biorytmy, reflexy

- **popíše stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení**

- popíše stavbu kostí, typy kostí a typy jejich spojení

- **srovná hormonální a nervovou regulaci, popíše jejich vzájemnou provázanost**

- srovná hormonální a nervovou regulaci, popíše jejich vzájemnou provázanost

- **popíše v základních rysech kostru člověka a její funkce**

- popíše v základních rysech kostru člověka a její funkce

- **popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů**

- popíše stavbu a funkci smyslových orgánů a dalších významných receptorů

- **objasní vliv hormonů a výživy na růst a vývoj kostí**

objasní vliv hormonů a výživy na růst a vývoj kostí

- **charakterizuje klidový potenciál na membráně nervové buňky**

- charakterizuje klidový potenciál na membráně nervové buňky

- **vysvětlí změny membránového potenciálu při různých druzích podráždění**

- vysvětlí změny membránového potenciálu při různých druzích podráždění

- **objasní význam kostry a její změny v průběhu ontogenetického vývoje**

objasní význam kostry a její změny v průběhu ontogenetického vývoje

- **zdůvodní výsledky konkrétních poškození částí nervové soustavy**

- zdůvodní výsledky konkrétních poškození částí nervové soustavy

- **prokáže znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí**

- prokáže znalost první pomoci při zranění páteře a zlomeninách kostí
- **popíše vady zraku a způsoby jejich nápravy**
 - popíše vady zraku a způsoby jejich nápravy
- **objasní průběh regenerace kosti**
 - objasní průběh regenerace kosti
- **posoudí vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob**
 - posoudí vztah mezi stresem a vznikem civilizačních chorob
- **popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti**
 - popíše stavbu kosterního svalu a princip jeho činnosti
- **objasní pojem duševní hygiena**
 - objasní pojem duševní hygiena
- **porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny**
 - porovná stavbu, funkci a význam kosterních a hladkých svalů a srdeční svaloviny
- **určí polohu významných kosterních svalů**
- **vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb**
 - vysvětlí funkční propojení kosterních svalů a kostry a jejich význam pro pohyb
- **objasní složení tělních tekutin a jejich funkci pro zajišťování homeostázy**
 - objasní složení tělních tekutin a jejich funkci pro zajišťování homeostázy
- **vysvětlí vztahy mezi krví, tkáňovým mokem a mizou**
 - vysvětlí vztahy mezi krví, tkáňovým mokem a mizou
- **charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce**
 - charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce

- **vysvětlí podstatu krevních skupin**
 - vysvětlí podstatu krevních skupin
- **popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti**
 - popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti
- **vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve**
 - vysvětlí funkční uspořádání malého plicního a velkého tělního oběhu krve
- **popíše rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice**
 - popíše rozdíly ve stavbě a funkci žíly, tepny a vlásečnice
- **popíše způsob měření krevního tlaku v klinické praxi jeho vyjádření zlomkem**
 - popíše způsob měření krevního tlaku v klinické praxi jeho vyjádření zlomkem
- **objasní význam lymfatického systému**
 - objasní význam lymfatického systému
- **vysvětlí rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity, objasní vztah mezi antigenem a protilátkou, popíše základní rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou**
 - vysvětlí rozdíl mezi mechanismy nespecifické a specifické imunity, objasní vztah mezi antigenem a protilátkou, popíše základní rozdíl mezi buněčnou a látkovou imunitou
- **objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám**
 - objasní, co je podstatou preventivního očkování proti infekčním chorobám
- **prokáže znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení**
 - prokáže znalost základů první pomoci při zástavě srdeční činnosti a krvácení
- **popíše stavbu dýchacích cest a plic**
 - popíše stavbu dýchacích cest a plic
- **vysvětlí, jak se v procesu dýchání uplatňuje soustava oběhová a jednotlivé tkáňové buňky**

- **popíše mechanismus vdechu a výdechu**
 - popíše mechanismus vdechu a výdechu
- **objasní rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním**
 - objasní rozdíl mezi dýcháním vnějším a vnitřním
- **popíše základní způsob transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví**
 - popíše základní způsob transportu kyslíku a oxidu uhličitého krví
- **objasní podstatu nerespiračních funkcí dýchací soustavy**
 - objasní podstatu nerespiračních funkcí dýchací soustavy
- **uvede rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku**
 - uvede rozdílnou citlivost tkání na nedostatek kyslíku
- **prokáže znalost účinného postupu při zahájení neodkladné resuscitace s maximálním ohledem na pacienta i na osobní bezpečnost**
 - prokáže znalost účinného postupu při zahájení neodkladné resuscitace s maximálním ohledem na pacienta i na osobní bezpečnost
- **popíše tvorbu hlasu a ochranu hlasivek před poškozením**
 - popíše tvorbu hlasu a ochranu hlasivek před poškozením
- **popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy**
 - popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy
- **popíše postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou**
 - popíše postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků při jejich průchodu trávicí soustavou
- **popíše denní příjem, výdej a vstřebávání vody**

<ul style="list-style-type: none"> - popíše denní příjem, výdej a vstřebávání vody • objasní význam vrátnicového oběhu <ul style="list-style-type: none"> - objasní význam vrátnicového oběhu • uvede zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu, zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství, stáří <ul style="list-style-type: none"> - uvede zásady zdravé výživy s ohledem na stav organismu, zdraví a nemoc, nadměrnou fyzickou a duševní námahu, těhotenství, stáří 	
přesahy	
<p>Do:</p> <p>Ch (2. ročník) : Úvod do anorganické chemie, vodík a voda, kyslík, peroxid vodíku Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : s-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie TV (2. ročník) : průpravná a kondiční cvičení TV (3. ročník) : průpravná a kondiční cvičení</p> <p>Z:</p> <p>(2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (3. ročník) : Úvod do biochemie (3. ročník) : Lipidy (3. ročník) : Sacharidy (3. ročník) : Bílkoviny</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
ZDRAVÍ ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel 	<p>sexualita člověka zdravý způsob života ochrana člověka za mimořádných situací</p>

- **projevuje odolnost vůči výzvam k sebepoškozujícímu chování a rizikovému životnímu stylu**
- **zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování**
- **uvede důsledky porušování zákonů v souvislosti s návykovými látkami, násilí a sexuální kriminalitou**
- **rozhodne podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení**
- **usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých**
- **zařazuje do denního režimu osvojení způsoby relaxace, v zátěžových situacích uplatňuje osvojení způsoby regenerace**
- **rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétné mimořádné situaci**
- **dle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech**
- **orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách**
- **uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě**
- **orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství**
- **zná práva každého jedince v oblasti sexuality a reprodukce**
- **korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích**
- **posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplnění**

- **projevuje etické a morální postoje k ochraně matky a dítěte**

4. ročník - dotace: 3, povinný

BIOLOGIE ČLOVĚKA (vylučovací soustava - pohlavní soustava a ontogenetický vývin)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy - popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy • objasní, jak a kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány - objasní, jak a kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány • popíše stavbu nefronu člověka a objasní základní děje, které zde probíhají popíše stavbu nefronu člověka a objasní základní děje, které zde probíhají • objasní mechanismy podílející se na změnách produkce moči objasní mechanismy podílející se na změnách produkce moči • objasní, jakým způsobem se vylučovací soustava podílí na udržení homeostázy - objasní, jakým způsobem se vylučovací soustava podílí na udržení homeostázy • popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů - popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů • zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením - zdůvodní, proč patří vyšetření krve, moči a krevního tlaku k základním lékařským vyšetřením • posoudí některé příčiny vedoucí k produkci moči s obsahem glukózy, 	<p>Soustava vylučovací Soustava kožní Soustava rozmnožovací Individuální vývoj člověka</p>

bílkovin, krve, hemoglobinu, žlučových barviv

- posoudí některé příčiny vedoucí k produkci moči s obsahem glukózy, bílkovin, krve, hemoglobinu, žlučových barviv

• **prokáže znalosti první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách**

- prokáže znalosti první pomoci při poranění kůže, omrzlinách a popáleninách

• **vyhodnotí, jak se mění prokrvení kůže v závislosti na teplotě prostředí, a objasní vznik omrzlin**

- vyhodnotí, jak se mění prokrvení kůže v závislosti na teplotě prostředí, a objasní vznik omrzlin

• **uvede rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy**

- uvede rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy

• **popíše ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy**

- popíše ovulaci a průběh menstruačního cyklu ženy

• **charakterizuje proces oplození vajíčka a uvede možnosti prokázání těhotenství**

- charakterizuje proces oplození vajíčka a uvede možnosti prokázání těhotenství

• **popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů**

- popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů

• **charakterizuje stručně jednotlivá období ve vývoji člověka, porovná rozdíly mezi nimi a posoudí faktory, které pozitivně i negativně ovlivňují prenatální a postnatální vývoj člověka**

- charakterizuje stručně jednotlivá období ve vývoji člověka, porovná rozdíly mezi nimi a posoudí faktory, které pozitivně i negativně ovlivňují prenatální a postnatální vývoj člověka

<ul style="list-style-type: none"> • objasní stárnutí člověka jako opotřebenosti buněk a tkání, uvede faktory, které stárnutí ovlivňují - objasní stárnutí člověka jako opotřebenosti buněk a tkání, uvede faktory, které stárnutí ovlivňují • charakterizuje AIDS, pohlavně přenosné choroby a jejich prevence - charakterizuje AIDS, pohlavně přenosné choroby a jejich prevence • uvede základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory - uvede základní typy antikoncepčních metod a zhodnotí jejich klady a zápory 	
přesahy	
<p>Do: Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : s-prvky a jejich součeniny Ch (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie</p> <p>Z: (3. ročník) : Úvod do biochemie (3. ročník) : Lipidy (3. ročník) : Sacharidy (3. ročník) : Bílkoviny</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
BUNĚČNÁ BIOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní organely v buňce, vysvětlí jejich funkce - popíše základní organely v buňce, vysvětlí jejich funkce • charakterizuje prokaryotickou a eukaryotickou buňku - charakterizuje prokaryotickou a eukaryotickou buňku 	Chemické složení buňky Prokaryotní buňka Eukaryotní buňka – stavba, mitóza, meióza

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou - vysvětlí rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou • popíše fáze mitotického a meiotického dělení buněk - popíše fáze mitotického a meiotického dělení buněk • popíše a vysvětlí základní buněčné děje popíše a vysvětlí základní buněčné děje • vysvětlí princip metabolismu vybraných látek a funkci ATP vysvětlí princip metabolismu vybraných látek a funkci ATP 	
přesahy	
<p>Do: Ch (1. ročník) : Tepelné změny při chemických reakcích (základy termochemie) Ch (1. ročník) : Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : s-prvky a jejich součeniny Ch (3. ročník) : Lipidy Ch (3. ročník) : Sacharidy Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie</p> <p>Z: (3. ročník) : Nukleové kyseliny (3. ročník) : Lipidy (3. ročník) : Sacharidy (3. ročník) : Bílkoviny</p>	
průřezová témata	
<p>ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
GENETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin - popíše složení, strukturu a funkce nukleových kyselin • objasní podstatu genetického kódu - objasní podstatu genetického kódu • popíše průběh replikace, transkripce a translace 	Základní genetické pojmy Molekulární genetika Buňka – dědičnost Dědičnost mnohobuněčných organismů Genetická proměnlivost Genetika populací Genetika člověka

- popíše průběh replikace, transkripce a translace
- **objasní pojem gen, exprese genetické informace, princip regulace genové exprese**
 - objasní pojem gen, exprese genetické informace, princip regulace genové exprese
- **odvodí pořadí aminokyselin v peptidu při zadání sekvence nukleotidů v DNA nebo RNA s pomocí tabulky genetického kódu**
 - odvodí pořadí aminokyselin v peptidu při zadání sekvence nukleotidů v DNA nebo RNA s pomocí tabulky genetického kódu
- **objasní praktický a vědecký význam čtení genomu člověka a jiných organismů**
 - objasní praktický a vědecký význam čtení genomu člověka a jiných organismů
- **uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka**
 - uvede příklady praktického využití metod genového inženýrství a jejich přínos pro člověka
- **porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce**
 - porovná uložení genetické informace v prokaryotní a eukaryotní buňce
- **charakterizuje a rozpozná jednotlivé fáze mitózy a meiózy**
 - charakterizuje a rozpozná jednotlivé fáze mitózy a meiózy
- **objasní genetické důsledky mitózy a meiózy**
 - objasní genetické důsledky mitózy a meiózy
- **vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu**
 - vysvětlí podstatu a genetické důsledky crossing-overu

- **uvede rozdíly v genetice prokaryotní a eukaryotní buňky**
 - uvede rozdíly v genetice prokaryotní a eukaryotní buňky
- **vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech**
 - vysvětlí Mendelovy zákony a aplikuje je na příkladech
- **objasní genové interakce**
 - objasní genové interakce
- **vysvětlí princip a důsledky vazby genů; Morganovy zákony**
 - vysvětlí princip a důsledky vazby genů; Morganovy zákony
- **popíše typy chromozómového určení pohlaví**
 - popíše typy chromozómového určení pohlaví
- **objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví**
 - objasní podstatu dědičnosti znaků vázaných na pohlaví
- **vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování**
 - vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování
- **objasní podstatu procesu klonování**
 - objasní podstatu procesu klonování
- **charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů**
 - charakterizuje faktory podmiňující proměnlivost organismů
- **uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky**
 - uvede příklady různých typů mutací, příčiny jejich vzniku a jejich následky
- **zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního**
 - zhodnotí význam mutací z hlediska evolučního a zdravotního
- **uvede příklady potencionálních mutagenů v prostředí**

- uvede příklady potencionálních mutagenů v prostředí
- **objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci**
 - objasní genetické zákonitosti v autogamické populaci
- **vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci**
 - vysvětlí podstatu genetické rovnováhy v panmiktické populaci
- **řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona**
 - řeší jednoduché příklady pomocí Hardyho-Weinbergova zákona
- **charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci**
 - charakterizuje faktory narušující genetickou rovnováhu v populaci
- **vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení**
 - vysvětlí, v čem spočívá nebezpečí příbuzenského křížení
- **uvede základní metody výzkumu genetiky člověka**
 - uvede základní metody výzkumu genetiky člověka
- **charakterizuje základní vztahy mezi populacemi rostlin a rostlinami navzájem; mezi populacemi rostlin a jiných organismů v rámci ekosystému**
 - charakterizuje základní vztahy mezi populacemi rostlin a rostlinami navzájem; mezi populacemi rostlin a jiných organismů v rámci ekosystému
- **uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché příklady**
 - uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché příklady
- **vysvětlí význam lékařské genetiky**
 - vysvětlí význam lékařské genetiky
- **řeší jednoduché úlohy, při kterých z rodokmenu určí typ dědičnosti**

<p>sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců</p> <ul style="list-style-type: none"> - řeší jednoduché úlohy, při kterých z rodokmenu určí typ dědičnosti sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců • na základě slovního popisu sestaví a graficky znázorní jednoduchý rodokmen - na základě slovního popisu sestaví a graficky znázorní jednoduchý rodokmen 	
přesahy	
<p>Do: Ch (3. ročník) : Bílkoviny Ch (3. ročník) : Nukleové kyseliny Ch (3. ročník) : Úvod do biochemie Z: (3. ročník) : Nukleové kyseliny (3. ročník) : Bílkoviny</p>	
průřezová témata	
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky</p>	
EKOLOGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech popíše různé role živočichů v ekosystému - na příkladech popíše různé role živočichů v ekosystému • posoudí možnosti vývoje populací a rozšíření živočichů v přírodě - posoudí možnosti vývoje populací a rozšíření živočichů v přírodě • zdůvodní příčiny intenzivní devastace populací mořských živočichů a odvozuje z nich možné důsledky pro lidstvo - zdůvodní příčiny intenzivní devastace populací mořských živočichů a odvozuje z nich možné důsledky pro lidstvo • navrhne možná opatření k ochraně ohrožených druhů volně žijících živočichů s ohledem na ekonomické a sociální aspekty problému 	<p>Základní ekologické pojmy Biosféra člověka – populace a společenstva Ekosystémy Ochrana a tvorba životního prostředí</p>

navrhuje možná opatření k ochraně ohrožených druhů volně žijících živočichů s ohledem na ekonomické a sociální aspekty problému

- **hodnotí zadané informace související s ekologicky závažnými zásahy do životních podmínek volně žijících živočichů**

- hodnotí zadané informace související s ekologicky závažnými zásahy do životních podmínek volně žijících živočichů

- **charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí, vzájemné ovlivňování člověka a životního prostředí**

- charakterizuje historický vývoj vlivu člověka na prostředí, vzájemné ovlivňování člověka a životního prostředí

- **charakterizuje základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky**

- charakterizuje základní postoje člověka k přírodě a jejich důsledky

- **objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace**

- objasní pojem globální změny, globální problémy lidské populace

- **vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich důsledky pro člověka**

- vysvětlí příčiny vzniku ozonových děr a jejich důsledky pro člověka

- **vysvětlí podstatu skleníkového efektu a jeho důsledky pro člověka a životní prostředí**

- vysvětlí podstatu skleníkového efektu a jeho důsledky pro člověka a životní prostředí

- **charakterizuje příčiny, projevy a možné dopady poškození různých poškození různých ekosystémů**

- charakterizuje příčiny, projevy a možné dopady poškození různých poškození různých ekosystémů

- **objasní souvislosti mezi růstem lidské populace a vymíráním určitých druhů organismů**
 - objasní souvislosti mezi růstem lidské populace a vymíráním určitých druhů organismů
- **uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí a změnou způsobu života a možné způsoby ochrany před nimi**
 - uvede příklady civilizačních chorob spojených se znečišťováním prostředí a změnou způsobu života a možné způsoby ochrany před nimi
- **uvede příklady základních přírodních biotopů ČR a umí je charakterizovat**
 - uvede příklady základních přírodních biotopů ČR a umí je charakterizovat
- **charakterizuje faktory ovlivňující druhovou rozmanitost, prostorové rozložení a vývoj rostlinných společenstev**
 - charakterizuje faktory ovlivňující druhovou rozmanitost, prostorové rozložení a vývoj rostlinných společenstev
- **posoudí na základě předloženého rodokmenu ohrožení potomků v případě výskytu geneticky podmíněné choroby v rodině**
 - posoudí na základě předloženého rodokmenu ohrožení potomků v případě výskytu geneticky podmíněné choroby v rodině
- **vysvětlí hlavní příčiny vegetačních pásem Země**
 - vysvětlí hlavní příčiny vegetačních pásem Země
- **vysvětlí souvislosti mezi znečištěním životního prostředí a změnami druhové skladby rostlinných společenstev**
 - vysvětlí souvislosti mezi znečištěním životního prostředí a změnami druhové skladby rostlinných společenstev

- **objasní význam určitých skupin rostlin jako důležitých indikátorů kvality životního prostředí**
 - objasní význam určitých skupin rostlin jako důležitých indikátorů kvality životního prostředí
- **charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí a jejich vliv na organismy**
- **vysvětlí význam a způsob ochrany původních a přirozených rostlinných společenstev**
 - vysvětlí význam a způsob ochrany původních a přirozených rostlinných společenstev
- **popíše koloběhy základních biogenních prvků v přírodě**
 - popíše koloběhy základních biogenních prvků v přírodě
- **využije znalostí o životních nárocích a areálech druhů pro rekultivace znečištěných ploch**
 - využije znalostí o životních nárocích a areálech druhů pro rekultivace znečištěných ploch
- **uvede příklady druhů s širokou a úzkou ekologickou valencí**
 - uvede příklady druhů s širokou a úzkou ekologickou valencí
- **uvede ekologické a hospodářské důsledky pěstování určitých druhů rostlin v nevhodných podmínkách**
 - uvede ekologické a hospodářské důsledky pěstování určitých druhů rostlin v nevhodných podmínkách
- **popíše příklady adaptací organismů na různé abiotické faktory prostředí**
 - popíše příklady adaptací organismů na různé abiotické faktory prostředí
- **interpretuje z grafů ekologických valencí druhů jejich typická stanoviště**
 - interpretuje z grafů ekologických valencí druhů jejich typická stanoviště

- **objasní vztah mezi vlastnostmi vody a množstvím biomasy ve vodě**
 - objasní vztah mezi vlastnostmi vody a množstvím biomasy ve vodě
- **uvede příklady negativního vlivu lidské činnosti na určité organismy**
 - uvede příklady negativního vlivu lidské činnosti na určité organismy
- **uvede znaky populace a faktory ovlivňující jejich početnost**
 - uvede znaky populace a faktory ovlivňující jejich početnost
- **charakterizuje vzájemné vztahy mezi organismy a populacemi, uvede příklady**
 - charakterizuje vzájemné vztahy mezi organismy a populacemi, uvede příklady
- **charakterizuje projevy a důsledky vnitrodruhové a mezidruhové konkurence**
 - charakterizuje projevy a důsledky vnitrodruhové a mezidruhové konkurence
- **objasní význam biologické regulace jako přirozeného řešení problémů s přemnoženými druhy a uvede konkrétní příklady**
 - objasní význam biologické regulace jako přirozeného řešení problémů s přemnoženými druhy a uvede konkrétní příklady
- **navrhne postupy biologické regulace vybraných druhů přemnožených škůdců**
 - navrhne postupy biologické regulace vybraných druhů přemnožených škůdců
- **zdůvodní nezbytnost jednotlivých složek ekosystému**
 - zdůvodní nezbytnost jednotlivých složek ekosystému
- **odvodí podmínky, za nichž je možné opětovné vysazení vybraných druhů do oblastí, v nichž byly vyhubeny**

- odvodí podmínky, za nichž je možné opětovné vysazení vybraných druhů do oblastí, v nichž byly vyhubeny
- **interpretuje grafické záznamy struktury a vývoje populace**
 - interpretuje grafické záznamy struktury a vývoje populace
- **definuje pojem společenstvo, popíše základní typy společenstev**
 - definuje pojem společenstvo, popíše základní typy společenstev
- **popíše strukturu společenstva a vysvětlí, které faktory ovlivňují charakter společenstva v dané lokalitě**
 - popíše strukturu společenstva a vysvětlí, které faktory ovlivňují charakter společenstva v dané lokalitě
- **charakterizuje vývoj společenstva na novém stanovišti, porovná primární a sekundární sukcesi společenstva**
 - charakterizuje vývoj společenstva na novém stanovišti, porovná primární a sekundární sukcesi společenstva
- **uvede příklady biologicky hodnotných společenstev vytvořených nebo udržovaných člověkem, zdůvodní jejich význam**
 - uvede příklady biologicky hodnotných společenstev vytvořených nebo udržovaných člověkem, zdůvodní jejich význam
- **charakterizuje ekosystém a základní typy ekosystémů střední Evropy**
 - charakterizuje ekosystém a základní typy ekosystémů střední Evropy
- **uvede příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech**
 - uvede příklady potravních řetězců, koloběhu živin a toku energie v modelových ekosystémech

- **objasní vzájemnou souvislost mezi biotickými a abiotickými faktory ekosystému**
 - objasní vzájemnou souvislost mezi biotickými a abiotickými faktory ekosystému
- **hodnotí změny ekosystému a uvede příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků**
 - hodnotí změny ekosystému a uvede příklady krátkodobých a dlouhodobých změn a jejich důsledků
- **určí výskyt biomů na Zemi jako přirozený důsledek dlouhodobého působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře**
 - určí výskyt biomů na Zemi jako přirozený důsledek dlouhodobého působení klimatických faktorů a změn v zemské kůře
- **určí nejdůležitější principy trvale udržitelného rozvoje**
 - určí nejdůležitější principy trvale udržitelného rozvoje
- **charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR**
 - charakterizuje základní formy a principy ochrany přírody v ČR
- **prokáže na příkladech, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států**
 - prokáže na příkladech, že současná situace v životním prostředí stále více ovlivňuje činnost lidstva a politiku států
- **uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry**
 - uvede základní znečišťovatele vody, půdy a atmosféry
- **objasní vzájemnou provázanost ochrany druhů s ochranou jejich přirozeného prostředí**

<ul style="list-style-type: none"> - objasní vzájemnou provázanost ochrany druhů s ochranou jejich přirozeného prostředí • navrhne opatření bránící znečišťování ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod nebo je zmenšující <ul style="list-style-type: none"> - navrhne opatření bránící znečišťování ovzduší, půdy, povrchových a podzemních vod nebo je zmenšující • uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady činností, kterými lze snížit čerpání neobnovitelných zdrojů energie a surovin • uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie, které lze prakticky využívat <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady alternativních, obnovitelných zdrojů energie, které lze prakticky využívat • navrhne konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování produkce odpadů <ul style="list-style-type: none"> - navrhne konkrétní opatření a činnosti vedoucí ke snižování produkce odpadů 	
přesahy	
<p>Do: D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy OSVZ (3. ročník) : Úvod do filozofie a etiky Ch (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny Ch (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny GG (2. ročník) : Geografie Evropy GG (2. ročník) : Geografie Asie GG (2. ročník) : Geografie Afriky GG (2. ročník) : Geografie Ameriky GG (2. ročník) : Geografie Austrálie a Oceánie GG (2. ročník) : Polární oblasti GG (2. ročník) : Oceány GG (3. ročník) : Lidé na Zemi</p> <p>Z: (1. ročník) : Přírodní obraz Země (1. ročník) : Chemické reakce a výpočty z chemických rovnic (2. ročník) : Oceány (2. ročník) : p-prvky a jejich sloučeniny (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny</p>	

(2. ročník) : Halogenderiváty uhlovodíků

(3. ročník) : Stylistika

(3. ročník) : Dusíkaté deriváty

průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Problematika vztahů organismů a prostředí, Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a České republiky

4.5.4 Zeměpis

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Předmět vzniká ze vzdělávacích oborů Geografie a Geologie z RVPG.

Předmět je vyučován první tři roky s časovou dotací 6 hod. (v prvním, druhém a třetím ročníku dvě hodiny týdně), ve čtvrtém ročníku je volitelný zeměpisný seminář (2 hod. týdně).

Výuka probíhá nedělena v kmenových třídách a v počítačové učebně.

Zeměpis společně s fyzikou, přírodopisem a chemií (zařazené do vzdělávací oblasti Člověk a příroda) zahrnuje široký okruh otázek spojených se zkoumáním přírody a poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním jevům a jejich zákonitostem.

Zeměpis v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s dějepisem, základy společenských věd, biologií, chemií, fyzikou a vychází z průřezových témat: Environmentální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Při studiu si žáci osvojují i důležité dovednosti – objektivně a spolehlivě pozorovat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, experimentovat a provádět přesná měření, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky a vyvozovat z nich závěry. Zeměpis umožňuje žákům odhalovat souvislosti mezi přírodou a životem lidí a jejich společenstvím v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda významně podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování.

Výchovné a vzdělávací strategie.

Při výuce předmětu zeměpis budou přednostně používány postupy, metody a formy práce, které mají žákům umožnit:

- samostatně či ve spolupráci s ostatními žáky zkoumat přírodní objekty a jevy , jejich příčiny a následky s využitím empirických metod (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- formulovat a klást otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů a hledat na ně adekvátní odpovědi
- vyhledávat, zpracovávat a třídít získané informace
- využívat další metody a nástroje, které by sloužily ke hledání správných odpovědí a ověřování vyslovených domněnek nezávislými způsoby
- posuzovat spolehlivost a správnost vyslovených hypotéz a řešení daných zeměpisných problémů
- zapojovat se do aktivit vedoucích k šetrnému chování k životnímu prostředí a k porozumění souvislostí mezi činnostmi lidí a stavem přírody
- uvažovat o efektivním využívání zdrojů energie, především slunečního záření, vody, větru a biomasy
- poznávat souvislosti řešení zeměpisných problémů s ostatními vzdělávacími oblastmi

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III
Dotace	2	2	2

Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny			

1. ročník - dotace: 2, povinný

Úvod do geografie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí objekt studia geografie • rozdělí geografii jako vědu • zhodnotí význam geografie pro společnost 	Geografie jako věda
Země jako vesmírné těleso	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik vesmíru a vznik Sluneční soustavy • rozliší hlavní kategorie těles Sluneční soustavy • porovná planety vnější a vnitřní • porovná postavení Země ve vesmíru • objasní zatmění Slunce a Měsíce, slapové jevy • objasní střídání ročních období, datovou hranici 	Vývoj poznatků o Zemi, tvar a velikost Země Pohyby Země a jejich důsledky Vesmír a Sluneční soustava Časová pásma, datová hranice, kalendáře
přesahy	
<p>Do: M (1. ročník) : Mocniny, výrazy s proměnnými M (1. ročník) : Rovnice a nerovnice F (1. ročník) : Fyzikální veličiny a jejich měření F (3. ročník) : Elektrické a magnetické pole</p> <p>Z: (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění</p>	
Znázornění Země na mapách	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu místa na Zemi zeměpisnými souřadnicemi • rozliší mapy podle měřítek a dokáže s nimi pracovat 	Kartografie Mapa, glóbus, zeměpisné souřadnice Měřítko mapy, obsah map Hlavní kartografická zobrazení, znázorňovací metody Historická kartografie

<ul style="list-style-type: none"> • používá atlasy, topografické mapy (turistické a autoatlasy) a mapy s tématickým obsahem • určí základní kartografická zobrazení • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky • analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje 	<p>Dálkový průzkum Země, GIS, GPS</p>
přesahy	
<p>Do: M (2. ročník) : Funkce M (2. ročník) : Goniometrie</p>	
Přírodní obraz Země	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a rozpozná vztahy mezi nimi • popíše procesy v atmosféře, vysvětlí jevy každodenního počasí • objasní mechanismus vzniku větrů a globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • objasní malý a velký oběh vody • na mapách lokalizuje hlavní oceánské proudy • popisuje dynamiku světového oceánu i ve vztahu ke globální atmosférické cirkulaci a koloběhu vody na Zemi • jmenuje mechanismy jeho znečištění • rozliší typy jezer podle vzniku • popíše mechanismus působení řek a rozlišuje tvary i fyzikální vlastnosti vody na horním, středním a dolním toku • rozlišuje složení pevninské a oceánské zemské kůry, lokalizuje a vysvětlí jevy na rozhraní litosférických desek 	<p>Fyzickogeografická sféra a její složky Litosféra Georeliéf Endogenní pochody Exogenní pochody Atmosféra Pocasí a podnebí Hydrosféra Moře a oceány Voda na pevnině Pedosféra Biosféra</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí zemětřesení, vulkanismus • rozliší nejvýraznější vulkanické jevy světa • rozpozná a správně jmenuje tvary reliéfu • analyzuje a syntetizuje složky společného působení biotické a abiotické složky na tvorbu pedosféry • rozliší půdní druhy a půdní typy • objasní vztahy k biosféře • pojmenuje a na mapě ukáže fytogeografické a zoogeografické oblasti • pojmenuje a na mapě ukáže bioklimatické pásy pevnin (geobiomy) • pojmenuje a na mapě ukáže bioklimatické výškové stupně • objasní význam biosféry pro člověka (problém přírodních a umělých ekosystémů, odstraňování lesů, eroze půdy, povodně) • charakterizuje negativní důsledky znečištění ovzduší a vodstva 	
přesahy	
<p>Do: B (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci) B (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) B (4. ročník) : EKOLOGIE</p> <p>Z: (1. ročník) : Počátky lidské společnosti (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění</p>	
Země jako geologické těleso	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a rozpozná vztahy mezi nimi • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • analyzuje různé druhy poruch v litosféře 	Zemské sféry Geologická historie Země: - geologická období vývoje Země - změny polohy kontinentu Magmatický proces Zvětrávání a sedimentační proces

- využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Zeměpisné exkurze

2. ročník - dotace: 2, povinný

Geografie Evropy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí polohu a přírodní poměry Evropy • zhodnotí postavení Evropy ve světě • objasní význam intergrace evropských států • uvede příklady migrace z jiných světadílů do Evropy • objasní proč vzniklo ES a jaké jsou současné hlavní cíle EU • porovná země EU s ostatními evropskými státy podle ukazatelů z tabulek • zakreslí do slepé mapy geomorfologické celky, hlavní pojmy z hydrosféry, konurbace a průmyslová centra • zhodnotí sociální poměry v jednotlivých regionech Evropy • popíše rozpad socialistického bloku, rozpad RVHP, Varšavské smlouvy • objasní sociální a politické problémy rozpadu soc. bloku • objasní pojmy konvertibilní, nekonvertibilní měna, inflace, privatizace, centrálně řízená ekonomika, demokracie, tržní ekonomika • objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce 	<p>Evropa EU Západní Evropa Severní Evropa Jižní Evropa Jihovýchodní Evropa Střední Evropa Východní Evropa Rusko</p>

přesahy

Do:

D (2. ročník) : Objevy a dobývání

- D (2. ročník) : Počátky nové doby
 D (3. ročník) : Formování moderních evropských států
 D (3. ročník) : Evropa a svět: 1900 - 1918
 OSVZ (2. ročník) : Úvod do religionistiky
 OSVZ (2. ročník) : Ekonomie - člověk a svět práce
 OSVZ (4. ročník) : Občan ve státě - politologie
 OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět

Z:

- (1. ročník) : Psaní
 (1. ročník) : Mluvení
 (1. ročník) : Čtení
 (1. ročník) : Porozumění a poslech
 (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie
 (2. ročník) : Jazykověda
 (2. ročník) : Uhlovodíky
 (2. ročník) : Surovinové zdroje
 (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny
 (4. ročník) : EKOLOGIE

Geografie Asie	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a ukáže na mapě regiony Asie • vymezí a na mapě ukáže jádrové a periferní oblasti • zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost • objasní sociální, politické a hospodářské problémy, "Zlatý trojúhelník", "Asijští tygři" • objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce 	Asie Jihozápadní Asie Střední Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie Východní Asie
přesahy	
<p>Do:</p> <p>D (2. ročník) : Objevy a dobývání D (4. ročník) : Svět ve válce D (4. ročník) : Rozdělený a integrující se svět D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy OSVZ (2. ročník) : Úvod do religionistiky OSVZ (2. ročník) : Ekonomie - člověk a svět práce OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Z:</p> <p>(2. ročník) : Uhlovodíky (2. ročník) : Surovinové zdroje (4. ročník) : EKOLOGIE</p>	

Geografie Afriky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a na mapě ukaže FG a SOE regiony Afriky • porovná základní demografické údaje • vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace • zhodnotí hlavní sociální, zdravotní a ekonomické problémy jednotlivých oblastí • vymezí na mapě hlavní dopravní linie • objasní základní rozdíly mezi rozvojovými zeměmi Afriky 	<p>Afrika Severní Afrika Oblast Sahelu Rovníková Afrika Jižní Afrika a JAR</p>
přesahy	
<p>Do: D (2. ročník) : Objevy a dobývání D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět</p> <p>Z: (2. ročník) : Surovinové zdroje (4. ročník) : EKOLOGIE</p>	
Geografie Ameriky	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní demografické údaje • vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace • vymezí na mapě ukáže FG a SOE regiony Ameriky • zhodnotí hlavní sociální, zdravotní a ekonomické problémy rozvojových zemí Ameriky • charakterizuje jednotlivé regiony • objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce 	<p>Amerika Severní Amerika Kanada USA Latinská Amerika</p>
přesahy	
<p>Do: D (2. ročník) : Objevy a dobývání D (4. ročník) : Rozdělený a integrující se svět D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy</p>	

OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět

Z:

- (1. ročník) : Psaní
- (1. ročník) : Mluvení
- (1. ročník) : Čtení
- (1. ročník) : Porozumění a poslech
- (2. ročník) : Uhlovodíky
- (2. ročník) : Surovinové zdroje
- (4. ročník) : EKOLOGIE

Geografie Austrálie a Oceánie

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní demografické údaje • vymezí základní etnika a jazykové skupiny, problém kolonizace • vymezí na mapě ukáže FG a SOE regiony, zhodnotí uvedené regiony • vymezí základní etnika a jazykové skupiny, původní obyvatelstvo, imigranty • rozdělí a porovná země podle dostupných ekonomických ukazatelů • charakterizuje hlavní sociální, zdravotní a ekonomické problémy rozvojových zemí • objasní strukturu hospodářství vyspělých zemí, jejich zapojení do mezinárodní dělby práce 	Austrálie Nový Zéland Oceánie

přesahy

Do:

- D (2. ročník) : Objevy a dobývání
- D (2. ročník) : Počátky nové doby
- D (4. ročník) : Rozdělený a integrující se svět
- D (4. ročník) : Svět na prahu 21.století - základní problémy
- OSVZ (4. ročník) : Mezinárodní vztahy, globální svět

Z:

- (4. ročník) : EKOLOGIE

Polární oblasti

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a na mapě ukáže oblasti, vymezí ostrovní skupiny • zhodnotí význam Antarktidy a Arktidy pro život 	Polární oblasti Arktida Antarktida

<ul style="list-style-type: none"> • uveďte významné badatele 	
přesahy	
Do: D (2. ročník) : Objevy a dobývání Z: (4. ročník) : EKOLOGIE	
Oceány	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a na mapě ukáže jednotlivé oceány, moře popíše reliéf dna, systém mořských proudů, rozdíly v salinitě • zhodnotí význam(biologické, minerální a energetické zdroje) 	Světový oceán Tichý oceán Atlantský oceán Indický oceán Severní ledový oceán
přesahy	
Do: B (4. ročník) : EKOLOGIE Z: (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (2. ročník) : Uhlovodíky (2. ročník) : Surovinové zdroje (4. ročník) : EKOLOGIE	

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Zeměpisné exkurze

3. ročník - dotace: 2, povinný

Česká republika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí územní vývoj státu, polohu, rozlohu, objasní a na mapě ukáže geologický a geomorfologický vývoj • zhodnotí rozmanitost reliéfu, přírodní zdroje, charakter podnebí, hydrologické poměry, půdní pokryv • charakterizuje výškové vegetační stupně, typy krajiny a ukáže na mapě • uveďte NP ČR a jiná chráněná území, ukáže na mapě • přiblíží mezinárodní organizace chránící přírodní a životní prostředí ČR • uveďte přírodní rizika působící na našem území 	Poloha, rozloha Přírodní poměry Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě Charakteristiky obyvatelstva a sídel Transformační ekonomické procesy Struktura hospodářství (sektorová a odvětvová) Regiony, euroregiony, kraje Místní region Terenní geografická výuka, praxe a aplikace geografická exkurze a terenní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich integrace

<ul style="list-style-type: none"> • objasní vývoj a stav životního prostředí ČR • zhodnotí vývoj osídlení a zalidnění, obyvatelstvo-charakteristiky, vysvětlí urbanizaci a suburbanizaci v ČR (uvede příklady) • popíše proces transformace centrálně plánované ekonomiky k tržnímu hospodářství • popíše a na mapě ukaže průmyslová centra ČR a jejich vazbu na EU • zhodnotí půdní fond ČR • vysvětlí transformaci zemědělství, charakterizuje zemědělskou výrobu ČR • porovná úroveň dopravy a spoju s ostatními státy EU • zhodnotí úroveň služeb se státy EU • zhodnotí postavení ČR v rámci EU, vazbu regionu ČR na euroregiony 	
přesahy	
<p>Z: (2. ročník) : Uhlovodíky (2. ročník) : Surovinové zdroje (2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny (3. ročník) : Porozumění a poslech (3. ročník) : Čtení (3. ročník) : Mluvení (3. ročník) : Psaní (3. ročník) : Dusíkaté deriváty</p>	
Lidé na Zemi	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší ekumenu a anekumenu • rozliší přírodní faktory příznivé a nepříznivé pro osídlení • lokalizuje na mapách vhodné oblasti pro vyšší koncentraci obyvatelstva v kulturních regionech světa • porovná na základě dostupných dat základní demografické charakteristiky různých skupin obyvatel 	<p>Složky socioekonomické sféry Obyvatelstvo Národy, jazyky, náboženství Sídla venkovská a městská Hospodářství Průmysl světa Zemědělství Doprava</p>

- porovná fáze demografické revoluce, analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň
- identifikuje zjevné i skryté formy rasismu, xenofobie a etnické či náboženské nesnašenlivosti
- charakterizuje vývoj sídel, rozdělí typy sídel podle funkce, objasní proces urbanizace a suburbanizace, aglomerace, konurbace, megalopole na makroregionech světa, Evropy a EU
- rozlišuje rozdílné faktory ovlivňující vývoj světového hospodářství v minulosti a současnosti, proměny ve struktuře
- na základě ekonomických údajů a s přihlédnutím k procesu glomerizace vysvětlí rozdíly ve struktuře hospodářství v různých částech světa a zhodnotí jejich stupeň hospodářského rozvoje
- na mapě ukáže nejvýznamnější průmyslové oblasti světa a komplexní oblasti těžby nerostných surovin, zhodnotí bilanci světových surovinových a energetických zdrojů
- objasní jak se měnila energetická spotřeba a jejich struktura za poslední dvě století, uvede příklady alternativních zdrojů elektrické energie
- popíše a zhodnotí strukturu průmyslových odvětví podle stupně rozvoje společnosti
- rozdělí zpracovatelský průmysl a na mapě ukáže nejvýznamnější regiony
- jmenuje typy zemědělství v různých částech světa
- určí příčiny problému hladu a podvýživy

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje přírodní a socioekonomické faktory, rozmístění zemědělské výroby • rozdělí a na mapě ukáže hlavní typy výživy ve světě, charakterizuje zemědělskou výrobu v rozvinutých zemích s tržní ekonomikou, v postkomunistických zemích, v rozvojových zemích, v rámci EU (zvláště pro rostlinnou a živočišnou produkci) • charakterizuje další odvětví zemědělství (rybolov a lesnictví) na mapě ukáže největší světová loviště ryb a nejvýznamnější lesní oblasti • určí a na mapě ukáže nejvýznamnější dopravní uzly makroregionu (EU) • popíše jednotlivé složky dopravy a charakterizuje je podle objemu přepravy, výkonu přepravy a intenzity • rozdělí služby a jejich rozmístění, určí základní předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu na mapě ukáže nejvýznamnější lokality vybraných regionu EU • rozliší formy státní moci, unitární a složené státy • vysvětlí závislost států "chudeho Jihu" na "bohatém Severu" 	
přesahy	
<p>Z: (3. ročník) : Porozumění a poslech (3. ročník) : Čtení (3. ročník) : Mluvení (3. ročník) : Psaní (3. ročník) : Stylistika (3. ročník) : Jazykověda (4. ročník) : EKOLOGIE</p>	
Mezinárodní hospodářské organizace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší formy státní moci, unitární a složené státy 	Mezinárodní hospodářské organizace Politická geografie

- analyzuje různé varianty územně správního členění států, lokalizuje nejvýznamnější závislá území
- vysvětlí závislost států "chudeho Jihu" na "bohatém Severu"
- uvede přehled světových integrací
- lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické změny s přihlédnutím k historickému vývoji

přesahy

Z:

(2. ročník) : Uhlovodíky

(2. ročník) : Surovinové zdroje

(2. ročník) : d-prvky a jejich sloučeniny

Aktivity, pomůcky a soutěže

[Aktivita] - Zeměpisné exkurze

4.6 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevovat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuelně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrativní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazeno tak, aby každý žák dostal možnost se s ním seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

4.6.1 Hudební obor

Vyučovací předmět hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Klade důraz jak na tvůrčí činnosti studentů v oblasti hudby, tak na jejich vnímání, interpretaci i teoretické znalosti v tomto oboru. Buduje vztah žáků k hudbě, učí je orientovat se v jednotlivých hudebních žánrech a stylech.

V rámci předmětu hudební výchova se vyučující věnuje rozvoji tvůrčích dovedností jednotlivých studentů, rozvíjí vokální i instrumentální dovednosti žáků, ale i vnímání hudby, její prožívání a improvizaci. Studenti mají možnost aktivně se účastnit veřejných hudebních vystoupení, které škola organizuje. Těmito činnostmi podněcujeme studenty k rozvoji jejich fantazie, kreativity a seberealizace.

Součástí předmětu hudební výchova je i znalost dějin hudby a hudební teorie. Vedeme žáky k základním znalostem vývoje dějin hudby v jednotlivých historických etapách, hledání souvislostí s jinými druhy umění (výtvarné, literární) i jinými obory (historie, filozofie, sociologie, apod.). Dále vedeme žáky k aktivnímu vnímání hudby a vytváření osobního postoje ve vztahu k hudbě, případně k vlastní interpretaci hudby na základě teoretických znalostí.

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

1.ročník: 2 hodiny

2.ročník: 2 hodiny

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v dělených skupinách, max. počet žáků je 16.

Studenti mají možnost zvolit si mezi předměty hudební výchova a výtvarná výchova, a mohou tak rozvíjet své znalosti a dovednosti v oblasti, která je jim blízká a zajímá je.

Dělení na skupiny umožňuje vyučujícímu věnovat se pozorněji jednotlivým studentům a kreativně s nimi pracovat.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	volitelný (Estetická výchova)	volitelný (Estetická výchova)
Dotace skupiny	2	2

1. ročník - dotace: 2, volitelný (Estetická výchova): 2

Tvoření tónu, intonace a improvizace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá svůj individuální potenciál při zpěvu a mluvním projevu, uplatňuje zásady hlasové hygieny 	Tvoření hlavového tónu Správné dýchání Hlasová hygiena Intonace a rytmizace

	<p>Intervaly, kánon Sólový zpěv Sborový zpěv jednohlasý, dvojhlasý a částečně trojhlasý Vokální part Hlasová improvizace</p>
přesahy	
<p>Do: ČJL (1. ročník) : Literatura od počátků do NO</p>	
průřezová témata	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
Instrumentální hra	
výstupy	učivo
<p>• využívá hudební nástroje, orientuje se v notovém záznamu instrumentálních kompozic</p>	<p>Hra a tvorba jednodušších instrumentálních doprovodů Jednoduché instrumentální kompozice Malá písňová forma Hudební věta Instrumentální part Moderní hudební nástroje</p>
průřezová témata	
<p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p>	
Gesto a pohyb	
výstupy	učivo
<p>• reaguje na hudbu pohybem, ztvárňuje ji a využívá pohyb k vyjádření vlastních představ a pocitů</p>	<p>Pohyb ruky a gesto Jednodušší tanec</p>
přesahy	
<p>Do: TV (1. ročník) : průpravná a kondiční cvičení Z: (1. ročník) : průpravná a kondiční cvičení (1. ročník) : gymnastika</p>	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž</p>	
Starší hudební díla	
výstupy	učivo
<p>• vyděljuje hudební znaky v proudu hudby, rozpoznává výrazové prostředky, uvědomuje si formu díla</p>	<p>Hudební díla starověku, raného středověku, ars antiqua, ars nova, renesance, baroka a jazzu Jednodušší hudební formy Formální struktura slyšených skladeb</p>

	Základy harmonie - tonika, dominanta, subdominanta
přesahy	
Do: ČJL (1. ročník) : Literatura od počátků do NO VO (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
průřezová témata	
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality	
Hudební nástroje	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a ukáže znaky tvorby a interpretace, vysvětlí přínos skladatele a interpreta, formuluje možná poselství hudby 	Rozdělení hudebních nástrojů klasických i moderních Hudební referáty - nové technologie v hudbě Záznam hudby Skladby od starověku po baroko Hudební nosiče
přesahy	
Z: (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
průřezová témata	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Uživatelé	
Hudební styly a žánry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje hudbu na základě svých vědomostí a schopností, vytváří vlastní soudy a preference 	Rozdělení a charakteristika hudebních stylů a žánrů starověku, raného středověku, ars antiqua, ars nova, renesance a baroka Využití hudby Hudba jako kulturní statek a zboží Estetická a umělecká hodnota díla
přesahy	
Do: ČJL (1. ročník) : Literatura od počátků do NO D (1. ročník) : Počátky lidské společnosti D (1. ročník) : Nejstarší civilizace D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury D (1. ročník) : Raný středověk	
Z: (1. ročník) : Literatura od počátků do NO	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií	
Hudba vokální a instrumentální	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení, rozlišuje hudební slohy, popíše podmínky a okolnosti vzniku díla 	Vznik a vývoj hudby Hudba vokální a instrumentální Periodizace hudebního vývoje z různých hledisek Charakteristické hudební znaky slohů od starověku po baroko
přesahy	
Do: ČJL (1. ročník) : Literatura od počátků do NO D (1. ročník) : Počátky lidské společnosti D (1. ročník) : Nejstarší civilizace D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury D (1. ročník) : Raný středověk	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě	
Hudební skladatelé	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odliší hudbu podle stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost využití určité hudby 	Hudební skladatelé od nejstarších dob po baroko a interpreti Srovnávání nahrávek Hudební referáty Umělecký provoz
přesahy	
Do: VO (1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění Z: (1. ročník) : Literatura od počátků do NO	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě	
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií	
Hudba jako způsob identifikace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si roli hudebního průmyslu, popíše možnosti využití hudby, je schopen poukázat na zneužívání hudby 	Hudba jako způsob identifikace Hudba jako druh sebe prezentace Hudba jako druh generační výpovědi Hudba umělé a nonumělé
přesahy	
Z:	

(1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Sociální komunikace, Morálka všedního dne</p> <p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách</p>	
Popis hudebního díla	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • upozorní na netoleranci, rasismus a xenofobii spojený s některými znaky hudby, dokáže se od této hudby distancovat 	<p>Popis hudebního díla v rovině významu, výrazu a výstavby</p> <p>Zařazení díla do historického a sociálního kontextu v rámci hudby starších slohových období</p>
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Morálka všedního dne</p> <p>MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality, Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	
Poselství hudebního díla	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si rozdílnost přístupu lidí k hudbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace názorů a idejí, je schopen se s hudbou ztotožnit nebo ji odmítnout 	<p>Hudební dílo jako možné poselství</p> <p>Vlastní hodnocení díla</p>
přesahy	
Z:	
(1. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
průřezová témata	
<p>OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti</p> <p>MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií</p>	

2. ročník - dotace: 2, volitelný (Estetická výchova): 2

Rozšiřování hlasového rozsahu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá zněle, správně artikuluje, člení větu 	<p>Rozšiřování hlasového rozsahu</p> <p>Hlasová výchova</p> <p>Kultivace pěveckého projevu</p> <p>Sborový zpěv vícehlasý</p>

	<p>Improvizace předvětí a závětí Perioda Intonace a složitější rytmus Orientace v zápise vokálních kompozic</p>
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Morálka všedního dne, Spolupráce a soutěž	
Instrumentální doprovody	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá jednoduché a podle svých schopností i složitější hudební nástroje 	<p>Hra a tvorba složitějších instrumentálních doprovodů Složitější instrumentální kompozice Orientace v notovém záznamu instrumentálních kompozic Moderní hudební nástroje a počítač</p>
Pohybové kreace	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ztvárňuje hudbu pohybem úměrně svým schopnostem a dispozicím 	<p>Pohybové kreace Pohybový doprovod ke skladbám a písním sborovým i sólovým Moderní tanec jako způsob komunikace</p>
přesahy	
Do: TV (2. ročník) : průpravná a kondiční cvičení	
Notový zápis	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v zápise vokálních a instrumentálních kompozic, na základě svých individuálních schopností realizuje jednotlivé skladby 	<p>Notový zápis kánonů, spirituálů, moderních písní a skladeb, popř. muzikálů Vystoupení v rámci skupiny nebo veřejně</p>
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž	
Novější hudební díla	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná hudební znaky v proudu znějící hudby, popíše hudebně výrazové prostředky, uvědomuje si formu díla, k dílu přistupuje jako k logickému celku 	<p>Hudební díla kasicismu, romantismu, novoromantismu, impresionismu, expresionismu, dodekafonie, neoklasicismu a hudby 2. po. 20. století Složitější hudební formy Formální struktura slyšených skladeb Harmonie</p>

přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus	
Komunikace hudby	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ukáže důležité znaky tvorby a interpretace, vysvětlí, v čem tkví originální přínos skladatele a interpreta, dílo dešifruje a interpretuje 	Přímá a nepřímá komunikace hudby Záznam hudby Hudební referáty o současné hudbě Skladby od klasicismu po současnost
přesahy	
Z: (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění (2. ročník) : Stylistika	
průřezová témata	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA: Základní problémy sociokulturních rozdílů, Psychosociální aspekty interkulturality MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách	
Novější styly a žánry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit 	Hudební styly a žánry od klasicismu, romantismu, novoromantismu, impresionismu, dodekafonie, neoklasicismu a hudby 2. pol. 20. století Hudební průmysl Hudba na objednávku
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách	
Znaky hudebních slohů	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy, popíše okolnosti vzniku díla 	Charakteristické znaky hudebních slohů od klasicismu po konec 20. století Průniky, syntézy Hledání nových cest
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus	
průřezová témata	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace	
Moderní skladatelé	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje hudbu podle stylového zařazení, rozpozná vhodnost využití hudby v různých situacích 	Hudební skladatelé klasicismu, romantismu, novoromantismu, impresionismu, expresionismu, dodekafonie, neoklasicismu, hudby 2. pol. 20. století a interpreti Srovnávání moderních nahrávek Hudební referáty
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Od obrozenecké literatury po realismus	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách	
Zařazení hudby do kontextu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše možnosti využití hudby v mimohudební oblasti 	Popis hudebního díla v rovině významu - od klasicismu po 21. století Zařazení díla do historického a sociálního kontextu
přesahy	
Do: ČJL (2. ročník) : Stylistika Z: (2. ročník) : Znakové systémy výtvarného umění	
Hudba jako statek	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů 	Hudba jako druh generační výpovědi Hudba jako statek a zboží - samostatné hudební referáty a následná diskuse, shrnutí
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Sociální komunikace	
Význam hudebních děl	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se distancovat od netolerance, rasismu a xenofobie, využívá k tomu hudbu 	Hudební díla jako možné poselství v moderní době Význam hudebních děl 20. a 21. století
přesahy	

Do: D (2. ročník) : Počátky nové doby
průřezová témata
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich význam, Uživatelé, Účinky mediální produkce a vliv médií, Role médií v moderních dějinách

4.6.2 Výtvarný obor

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět je vytvořen na základě rozpracování vzdělávacího obsahu oboru Výtvarná výchova ze vzdělávací oblasti Umění a kultura z RVP ZV; je povinně zařazen do všech ročníků základního vzdělávání a je tvořen třemi základními okruhy:

- 1) Tvorba
- 2) Recepce
- 3) Setkávání s uměním

Pojetí Výtvarného oboru:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova klade důraz na tvůrčí činnosti – tvorba, vnímání a interpretace. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, fantazii, představivost, intuici a kreativitu. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradiční, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v nových médiích. Tvůrčími aktivitami (Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků) je žák veden k uplatňování a rozvíjení pocitů a prožitků, uplatňuje vhodné prostředky pro vyjádření těchto vjemů. Vedeme žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vedeme žáka k hledání souvislostí, vytváření osobního postoje k obsahu vizuálně obrazných vyjádření a hledání vhodného způsobu prezentace vlastní tvorby žáka (v prostoru, mediální)

Do vzdělávacího obsahu předmětu Výtvarná výchova jsou integrována Průřezová témata (PT), která jsou realizována v průběhu základního vzdělávání

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Časové vymezení předmětu:

Týdenní časová dotace:

1.ročník: 2 hodiny

2.ročník: 2 hodiny

Estetický seminář

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá v dělených skupinách, max. počet žáků je 16. Toto dělení na skupiny umožňuje lepší podmínky pro práci, umožňuje individuální přístup ke studentům v průběhu vyučovacího procesu

- forma realizace výuky: vyučovací hodiny, projekty, exkurze, animační programy galerií a muzeí

☐ místo realizace výuky: specializovaná učebna školy, počítačová učebna, exteriér, galerie, muzea, knihovna

Učební plán předmětu

Ročník	I	II
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	volitelný (Estetická výchova)	volitelný (Estetická výchova)
Dotace skupiny	2	2

1. ročník - dotace: 2, volitelný (Estetická výchova): 2

Znakové systémy výtvarného umění	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé znakové systémy jazyka, hudby, dramatického umění • rozpoznává specifičnost různých obrazných systémů a uplatňuje je při vlastní tvorbě • objasní roli autora při utváření obsahu vizuálně obrazného vyjádření • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • nalezá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjádřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření svých představ • své získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy • své získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku - světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu - vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci - chápání vztahů předmětů a tvarů v období pravěku a starověku, pochopení vztahu antického umění na vývoj umění v následujících stoletích, odkazy antiky vzhledem k renesanci, pochopení architektury v období gotiky - účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) - požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií)

<ul style="list-style-type: none"> • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění
přesahy
<p>Do: M (1. ročník) : Geometrické útvary v rovině D (1. ročník) : Člověk v dějinách - úvod do studia dějepisu D (1. ročník) : Počátky lidské společnosti D (1. ročník) : Nejstarší civilizace D (1. ročník) : Kořeny evropské kultury D (1. ročník) : Raný středověk OSVZ (1. ročník) : Člověk jako jedinec - psychologie Ch (1. ročník) : Chemická vazba, struktura a vlastnosti chemických látek B (1. ročník) : BIOLOGIE ROSTLIN B (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (živočišné houby - členovci) GG (1. ročník) : Země jako vesmírné těleso GG (1. ročník) : Přírodní obraz Země HO (1. ročník) : Hudební nástroje HO (1. ročník) : Hudba jako způsob identifikace HO (1. ročník) : Poselství hudebního díla Z: (1. ročník) : Starší hudební díla (1. ročník) : Hudební skladatelé (2. ročník) : Počítačová grafika</p>
průřezová témata
<p>VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Životní prostředí regionu a České republiky MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce</p>

2. ročník - dotace: 2, volitelný (Estetická výchova): 2

Znakové systémy výtvarného umění	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé znakové systémy jazyka, hudby, dramatického umění • rozpoznává specifičnost různých obrazných systémů a uplatňuje je při vlastní tvorbě • objasní roli autora při utváření obsahu vizuálně obrazného vyjádření • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné umění jako experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku - světonázorové, náboženské, filozofické a vědeckotechnické zázemí historických slohů evropského kulturního okruhu - vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků podstatných pro porozumění aktuální obrazové komunikaci - chápání vztahů předmětů a tvarů v prostoru (Cézanne), celistvost a rozklad tvaru (analytický kubismus), povrch a konstrukce

<p>znalosti, rozpoznává jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> • nalezá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjádřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření svých představ • své získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy • své získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy • samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě 	<p>(syntetický kubismus, konstruktivismus, geometrická abstrakce), vytváření iluze prostoru, objemu a pohybu (antická mimezis, fotografie, film)</p> <ul style="list-style-type: none"> - proměnlivost obrazu v čase (futurismus, nová média), proměnlivost tvaru (animovaný film, nová média), pohyblivé stanoviště diváka a změny úhlu vidění (umění akce, nová média), časoprostorové chápání a proměna kvalit (kubismus, nová média), princip náhody (dadaismus) - relativita barevného vidění (pointilismus, impresionismus, postimpresionismus, Cézanne), taktilní a haptické kvality díla (informel), zapojení těla, jeho pohybu a gest do procesu tvorby (akční tvorba, bodyart) - osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného (Kandinskij, Kupka), figurace a nefigurace (neoklasicismus, lyrická abstrakce), vztah slova a obrazu (lettrismus), vznik a uplatnění symbolu (symbolismus, surrealismus, pop-art, konceptuální umění) - tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus), sebeuvědomování diváka (akční tvorba, osobní mytologie), účast v sociálním prostoru (performance), minority (postmodernismus), stopy člověka v krajině (land-art) - vztahy s neevropskými kulturami (Gauguin, Picasso, minimal-art), zrušení hranice umění a neumění (Duchamp), neumělecké a neškolené vizuální vyjadřování (insitní umění) - požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu (pop-art, televize, nová média – akční umění, postmodernismus), citace a metaznak (postmodernismus), moduly a jejich spojování, rekombinace, struktury (umění nových médií)
přesahy	
<p>Do: M (2. ročník) : Goniometrie D (2. ročník) : Vrcholný a pozdní středověk D (2. ročník) : Objevy a dobývání D (2. ročník) : Počátky nové doby OSVZ (2. ročník) : Úvod do religionistiky B (2. ročník) : BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ (ostnokožci - savci)</p>	

B (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava

GG (2. ročník) : Oceány

HO (2. ročník) : Komunikace hudby

HO (2. ročník) : Zařazení hudby do kontextu

Z:

(1. ročník) : Počátky lidské společnosti

průřezová témata

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH: Žijeme v Evropě, Vzdělávání v Evropě a ve světě

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA: Životní prostředí regionu a České republiky

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA: Média a mediální produkce

4.7 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zařazení oblasti Člověk a zdraví do vzdělávání umožňuje prohloubit vztah žáků ke zdraví, posílit rozumové a citové vazby k dané problematice a rozvinout praktické dovednosti, které určují zdravý životní styl a kvalitu budoucího života v dospělosti. Zařazení této vzdělávací oblasti vychází i z předpokladu, že dobře připravení a motivovaní absolventi gymnázií mohou později výrazně ovlivňovat životní a pracovní postoje ke zdraví v celé společnosti.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví se vzdělávacími obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova navazuje ve svých výstupech i obsahu na stejnojmennou vzdělávací oblast pro základní vzdělávání. Jestliže se základní vzdělávání zaměřovalo především na utváření vztahu ke zdraví a na poznávání preventivní ochrany vlastního zdraví a bezpečí, vzdělávání na gymnáziu směřuje důsledněji k získání schopnosti aktivně podporovat a chránit zdraví v rámci širší komunity. Znamená to, že absolvent gymnázia by měl být připraven sledovat, hodnotit a v daných možnostech řešit situace související se zdravím a bezpečností i v rámci své budoucí rodiny, pracoviště, obce atd.

Významnou roli při tom hraje větší schopnost žáků získávat informace, analyzovat jejich obsah, ověřovat (uplatňovat) poznané v praktických činnostech, diskutovat o vzniklých problémech, o jejich prožívání, o vlivu konkrétních postupů řešení na zdraví atd. Realizace této vzdělávací oblasti tak (v porovnání se základním vzděláváním) daleko více staví na samostatnosti žáků, na jejich aktivním přístupu k dané problematice, na osobních zkušenostech a názorech, ale i na uvědomělejší utváření vztahů k jiným osobám i okolnímu prostředí, na větší zodpovědnosti za bezpečnost a zdraví, na organizačních schopnostech atd.

Výchova ke zdraví má ve vzdělávání především praktický a aplikační charakter. V návaznosti na přírodovědné a společenskovední vzdělávání a s využitím specifických informací o zdraví směřuje především k hlubšímu poznávání rizikového a nerizikového chování (v partnerských vztazích, rodičovských rolích, ve styku s návykovými látkami a jinými škodlivinami, při ohrožení bezpečí atd.) a k osvojování praktických postupů vhodných pro všestrannou aktivní podporu osobního, ale i komunitního a globálního zdraví (v běžném životě i při mimořádných událostech).

Tělesná výchova usiluje o trvalý vztah k pohybovým činnostem a o optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti. Vychází především z motivující atmosféry, zájmu žáků a z jejich individuálních předpokladů (možností). Využívá k tomu specifických emočních prožitků, sociálních situací a bioenergetických zátěží v individuálně utvářené nabídce pohybových činností (od zdravotně rekreačních až po výkonnostní). Z hlediska celoživotní perspektivy směřuje tělesná výchova k hlubší orientaci žáků v otázkách vlivu pohybových aktivit na zdraví. Vede je k osvojení a pravidelnému využívání konkrétních pohybových činností (kondičních a vyrovnávacích programů) v souladu s jejich pohybovými zájmy a zdravotními potřebami. Významná zůstává otázka bezpečnosti a úrazové prevence při pohybových činnostech. Velká pozornost je i nadále věnována rozvoji pohybového nadání i korekcím pohybových znevýhodnění (oslabení).

Je třeba i nadále dbát na to, aby pohled na problematiku zdraví nebyl úzce oborový a podpora zdraví prolínala celým vzděláváním i režimem školy.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání tělesných, duševních a sociálních potřeb i důsledků jejich naplňování či neuspokojování;
- poznávání životních hodnot a formování odpovídajících postojů souvisejících se zdravím a mezilidskými vztahy;
- přebírání odpovědnosti za zdraví, bezpečnost a kvalitu životního prostředí;
- upevňování vazeb: zdraví – tělesná, duševní a sociální pohoda (zdatnost) – péče o zdraví a bezpečnost – odpovědnost – vzájemná pomoc – prožitek – vzhled – vitalita – výkonnost – úspěšnost – sociální stabilita – zdraví;
- uplatňování zdravého způsobu života a aktivní podpory zdraví: zařazování osvědčených činností a postupů z oblasti hygieny, stravování, pohybu, osobního bezpečí, partnerských vztahů;
- schopnosti diskutovat o problematice týkající se zdraví, hledat a realizovat řešení v rozsahu společných možností;
- zprostředkování vhledu do života dospělých a rodiny a k uplatňování zákonnosti, tolerance, respektu a pomoci jako předpokladu bezkonfliktního partnerského vztahu a rodinného života;
- aktivní ochraně zdraví před návykovými látkami a jinými škodlivinami;
- osvojení způsobů účelného chování a poskytnutí (zajištění) nezbytné pomoci v situacích ohrožení zdraví a bezpečí, včetně mimořádných událostí;
- vnímání pohybové činnosti jako zdroje zdravotních účinků, ale i uměleckých, emočních, společenských a jiných prožitků;
- poznávání historie i současnosti společenského a sportovního života a k hodnocení konkrétních jevů souvisejících se zdravím.

4.7.1 Tělesná výchova

Předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 4. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v tělocvičně, na venkovním hřišti a také v přilehlých Komenského sadech.

Vzdělávání je zaměřeno na :

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže způsobené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jak jim předcházet nebo je řešit

Předmětem prolínají průřezová témata:

- angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov.chování
- obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- schopnost zapojovat se do diskuse, lidské vztahy,
- vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují a organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu

Učitel

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

-s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

-vede žáky ke správnému způsobu řešení problémů

kompetence komunikativní

Žáci

-komunikují na odpovídající úrovni

“-osvojí si kultivovaný ústní projev

-účinně se zapojují do diskuse

Učitel

-vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

-podle potřeby žáků v činnostech pomáhá

-zadává úkoly při kterých mohou žáci spolupracovat

kompetence sociální a personální

Žáci

-spolupracují ve skupině

-podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu

-v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

-vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel

-umožňuje každému žákovi zažít úspěch

-zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

-podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

-požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy”

kompetence občanské

Žáci

-respektují názory ostatních

-formují si volní a charakterové rysy

-zodpovědně se rozhodují podle dané situace

-aktivně se zapojují do sportovních aktivit

-rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

-rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)

Učitel

-vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

-vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

-umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

kompetence pracovní

Žáci

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecních pravidel bezpečnosti

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	2	2	2	2
Povinnost (skupina)	povinný	povinný	povinný	povinný
Dotace skupiny				

1. ročník - dotace: 2, povinný

průpravná a kondiční cvičení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá vhodné soubory cvičení pro svou relaxaci • dokáže připravit organismus na následující pohybové cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - švihadla, plné míče, cvičení s činkami a expandry - kruhový trénink, posilování břišních a zádových svalů, posilování paží s využitím náčiní a vlastní váhy, posilování nohou - rozvoj rychlosti - rychlé přeběhy, člunkový běh - rozvoj vytrvalosti - běh individuálním tempem - šplh na tyči a na laně - rozvoj pohyblivosti - strečinková cvičení - průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků)

	- zdravotně zaměřená cvičení
přesahy	
Do: HO (1. ročník) : Gesto a pohyb Z: (1. ročník) : Gesto a pohyb	
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	
gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim v souladu se svými zájmy • využívá vhodné soubory cvičení pro svou relaxaci • volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj 	- gymnastika – akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním - akrobacie - kotoul vpřed , kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na ruce s výdrž, přemet stranou, rovnovážná cvičení, - přeskok - roznožka přes kozu našir s oddáleným můstkem, skrčka přes kozu nadél - cvičení na hrazdě - výmyk předem jednož, přešvih, vzpor jizdmo, toč vzad - kruhy - komihání, houpání, seskok zákmihem, obraty, svis vznesmo, svis střemhlav - cvičení na trampolíně - skoky do duchny - cvičení na kladině - chůze, obraty, poskoky, skoky - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností
přesahy	
Do: HO (1. ročník) : Gesto a pohyb	
průřezová témata	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, Spolupráce a soutěž	
atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim v souladu se svými zájmy • dokáže připravit organismus na následující pohybové cvičení • volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky (podle materiálního vybavení školy); hody, vrh koulí - průpravná běžecká cvičení - atletická abeceda, běhy - 60m, 100m, 1500m, vytrvalostní běh 12 minut, štafetový běh - nízký start, polovysoký start - hod kriketovým míčkem, nácvik vrhu koulí 4kg - skok daleký - z místa, s rozběhem - nácvik skoku vysokého - rozběh, odraz, technika flopu - pravidla atletických soutěží - pohybové dovednosti a pohybový výkon - pohybové odlišnosti a handicapy – věkové, pohlavní, výkonnostní - průpravná, kondiční, koordinační, a jinak zaměřená cvičení - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem - individuální pohybový režim - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž	
sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim v souladu se svými zájmy • dokáže připravit organismus na následující pohybové cvičení • umí poskytnout první pomoc při úrazech 	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle podmínek školy a zájmu žáků)

	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal - herní činnosti jednotlivce - základní herní systémy a kombinace - míčová technika - basketbal - herní činnosti jednotlivce - driblíng, dvojtakt, střelba na koš - základní herní systémy a kombinace - volejbal - herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka a podání - základní herní systémy a kombinace - florbal - herní činnosti jednotlivce - technika hole - přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace - házená - herní činnosti jednotlivce - trojtakt, přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - pravidla osvojovaných pohybových činností - sportovní role - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Spolupráce a soutěž	
lyžařský a snowboardový kurz	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže připravit organismus na následující pohybové cvičení • umí poskytnout první pomoc při úrazech • volí a používá vhodnou výstroj a výzbroj 	<p>lyžování sjezdové (jednotlivé formy lyžování jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků)</p> <ul style="list-style-type: none"> - průpravná lyžařská cvičení - nácvik základního oblouku - mírná vlnovka, zvýrazněná vlnovka, krátký, střední a dlouhý oblouk - oblouky v přívratu - modifikovaný oblouk

	<ul style="list-style-type: none"> - nácik carvingového oblouku - závody ve slalomu snowboarding (jednotlivé formy snowboardingu jsou zařazovány podle aktuálních sněhových podmínek, materiálních podmínek a zájmu žáků) - průpravná snowboardová cvičení - smýkaný oblouk odlehčením vzhůru a odlehčením dolů - řezaný oblouk - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž	
doplňkové sporty	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje svůj pohybový režim v souladu se svými zájmy • dokáže připravit organismus na následující pohybové cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> - další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků) - lakros - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - ringo - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - softball - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - in line bruslení - základní technika jízdy na in line bruslích - vytrvalostní jízda - slalom

	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - pohybové hry různého zaměření - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - sportovní role - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
průřezová témata	
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA: Sociální komunikace, Spolupráce a soutěž	
zdravý způsob života	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace a v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace 	<p>péče o zdraví</p>

2. ročník - dotace: 2, povinný

průpravná a kondiční cvičení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vybrat vlastní kondiční programy pro svůj rozvoj • provádí osvojované pohybové dovednosti dle svých předpokladů • usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - švihadla, plné míče, cvičení s činkami a expandry - kruhový trénink, posilování břišních a zádočných svalů, posilování paží s využitím náčiní a vlastní váhy, posilování nohou - rozvoj rychlosti - rychlé přeběhy, člunkový běh - rozvoj vytrvalosti - běh individuálním tempem - šplh na tyči a na laně

	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj pohyblivosti - strečinková cvičení - zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy - organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže - individuální pohybový režim - průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků)
přesahy	
Z: (2. ročník) : Pohybové kreace (3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)	
gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojené pohybové dovednosti dle svých předpokladů • usiluje o své pohybové sebezdokonalení 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika – akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním - akrobacie - kotoul vpřed , kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na rukou s výdrží, přemet stranou, rovnovážná cvičení, - přeskok - roznožka přes kozu naššíř s oddáleným můstkem, skrčka přes kozu naššíř - cvičení na hrazdě - výmyk předem jednoož, přešvih, vzpor jizdmo, toč vzad, podmet - kruhy - komihání, houpání, seskok zákmihem, obraty, svis vznesmo, svis střemhlav - cvičení na trampolíně - skoky do duchny - cvičení na kladině - chůze, obraty, poskoky, skoky - zdravotně zaměřená cvičení - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností

	<ul style="list-style-type: none"> - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků) - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vybrat vlastní kondiční programy pro svůj rozvoj • usiluje o své pohybové sebezdokonalení • zná pravidla osvojovaných sportů a rozhoduje třídní utkání 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky (podle materiálního vybavení školy); hody, vrh koulí - průpravná běžecká cvičení - atletická abeceda, běhy - 60m, 100m, 1500m, vytrvalostní běh 12 minut, štafetový běh - nízký start, polovysoký start - hod kriketovým míčkem, nácvik vrhu koulí 4kg - skok daleký - z místa, s rozběhem - nácvik skoku vysokého - rozběh, odraz, technika flopu - pravidla atletických soutěží - zdravotně orientovaná zdatnost – složky ZOZ; kondiční testy - individuální pohybový režim - pohybové dovednosti a pohybový výkon - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem

	<p>- olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu</p> <p>- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí</p>
sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí osvojované pohybové dovednosti dle svých předpokladů • usiluje o své pohybové sebezdokonalení • zná pravidla osvojovaných sportů a rozhoduje třídní utkání 	<p>- sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle podmínek školy a zájmu žáků)</p> <p>- fotbal - herní činnosti jednotlivce - základní herní systémy a kombinace - míčová technika</p> <p>- basketbal - herní činnosti jednotlivce - driblink, dvojtakt, střelba na koš - základní herní systémy a kombinace</p> <p>- volejbal - herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka a podání - základní herní systémy a kombinace</p> <p>- florbal - herní činnosti jednotlivce - technika hole - přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace</p> <p>- házená - herní činnosti jednotlivce - trojtakt, přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace</p> <p>- organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže</p> <p>- první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností</p> <p>- vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech</p> <p>- sportovní role</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
úpoly	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vybrat vlastní kondiční programy pro svůj rozvoj • volí bezpečné chování při aktivitách v neznámém prostředí • zná pravidla osvojovaných sportů a rozhoduje třídní utkání 	<ul style="list-style-type: none"> - individuální pohybový režim - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - pohybové odlišnosti a handicap – věkové, pohlavní, výkonnostní - úpoly – sebeobrana; základy džudo; aikido; karatedo (základem je sebeobrana, rozsah ostatních činností je stanoven v návaznosti na připravenost vyučujícího a zájem žáků) - pravidla osvojovaných pohybových činností - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
doplňkové sporty	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vybrat vlastní kondiční programy pro svůj rozvoj • provádí osvojované pohybové dovednosti dle svých předpokladů • zná pravidla osvojovaných sportů a rozhoduje třídní utkání 	<ul style="list-style-type: none"> - další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků) - lakros - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - ringo - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla

	<ul style="list-style-type: none"> - softball - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - in line bruslení - základní technika jízdy na in line bruslích - vytrvalostní jízda - slalom - pohybové dovednosti a pohybový výkon - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - pravidla osvojovaných pohybových činností - sportovní role - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
zdravý způsob života	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace a v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace 	<p>péče o zdraví</p>
mimořádné události	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události 	<p>chování při mimořádných událostech</p>

3. ročník - dotace: 2, povinný

průpravná a kondiční cvičení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí optimální kompenzační cvičení • posoudí kvalitu základních částí pohybu a označí příčiny nedostatku 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - švihadla, plné míče, cvičení s činkami a expandry - kruhový trénink, posilování břišních a zádových svalů, posilování paží s využitím náčiní a vlastní váhy, posilování nohou - rozvoj rychlosti - rychlé přeběhy, člunkový běh - rozvoj vytrvalosti - běh individuálním tempem

	<ul style="list-style-type: none"> - šplh na tyči a na laně - rozvoj pohyblivosti - strečinková cvičení - organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže - individuální pohybový režim - průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků)
přesahy	
Z:	
(3. ročník) : BIOLOGIE ČLOVĚKA (fylogeneze člověka - nervová soustava)	
gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí kvalitu základních částí pohybu a označí příčiny nedostatku • přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladně sportujících • aktivně uplatňuje olympijské myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika – akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním - akrobacie - kotoul vpřed , kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na ruce s výdrží, přemet stranou, rovnovážná cvičení, - přeskok - roznožka přes kozu našší s oddáleným můstkem, skrčka přes kozu našší - cvičení na hrazdě - výmyk předem jednož, přešvih, vzpor jizdmo, toč vzad, podmet - kruhy - komihání, houpání, seskok zákmihem, obraty, svis vnesmo, svis střemhlav - cvičení na trampolíně - skoky do duchny - cvičení na kladině - chůze, obraty, poskoky, skoky - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava

	<p>pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)</p> <ul style="list-style-type: none"> - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvolí optimální kompenzační cvičení • posoudí kvalitu základních částí pohybu a označí příčiny nedostatku • přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladně sportujících • aktivně uplatňuje olympijské myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky (podle materiálního vybavení školy); hody, vrh koulí - průpravná běžecká cvičení - atletická abeceda, běhy - 60m, 100m, 1500m, vytrvalostní běh 12 minut, štafetový běh - nízký start, polovysoký start - hod kriketovým míčkem, nácvik vrhu koulí 4kg - skok daleký - z místa, s rozběhem - nácvik skoku vysokého - rozběh, odraz, technika flopu - pravidla atletických soutěží - pravidla osvojovaných pohybových činností - organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže - individuální pohybový režim - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc

	<p>soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu</p> <p>- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí</p>
sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí kvalitu základních částí pohybu a označí příčiny nedostatku • přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladně sportujících • aktivně uplatňuje olympijské myšlenky 	<p>- sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných sportovních hrách podle podmínek školy a zájmu žáků)</p> <p>- fotbal - herní činnosti jednotlivce - základní herní systémy a kombinace - míčová technika</p> <p>- basketbal - herní činnosti jednotlivce - driblink, dvojtakt, střelba na koš - základní herní systémy a kombinace</p> <p>- volejbal - herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka a podání</p> <p>- základní herní systémy a kombinace</p> <p>- florbal - herní činnosti jednotlivce - technika hole - přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace</p> <p>- házená - herní činnosti jednotlivce - trojtakt, přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace</p> <p>- organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže</p> <p>- individuální pohybový režim</p> <p>- první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností</p> <p>- pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>- sportovní role</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
sportovně cyklo-turistický kurz	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí kvalitu základních částí pohybu a označí příčiny nedostatku • přizpůsobí svou pohybovou činnost dané skladně sportujících 	<ul style="list-style-type: none"> - týdenní sportovně turistický kurz se zaměřením na cykloturistiku a sportovní hry - technika jízdy na kole v terénu, orientace v terénu - míčové hry - volejbal, fotbal, tenis, nohejbal, basketbal, softball - plavání - základy jízdy na lodi - technika pádlování a veslování - horolezectví - základy techniky navazování, uzlování a pohybu ve skalním terénu, lanové dráhy a překážky - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce a pobytu v přírodě; orientace v méně přehledné krajině

	<ul style="list-style-type: none"> - další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků) - sportovní výbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita
doplňkové sporty	
výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků) - lakros - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - ringo - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - softball - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - in line bruslení - základní technika jízdy na in line bruslích - vytrvalostní jízda - slalom - pohybové dovednosti a pohybový výkon - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - pravidla osvojovaných pohybových činností - sportovní role
zdravý způsob života	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace a v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví
zásady první pomoci	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	<ul style="list-style-type: none"> základy první pomoci

4. ročník - dotace: 2, povinný

průpravná a kondiční cvičení	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá tělocvičné názvosloví • umí vybrat vhodné kondiční programy pro svůj rozvoj 	<ul style="list-style-type: none"> - cvičení s náčiním - švihadla, plné míče, cvičení s činkami a expandry - kruhový trénink, posilování břišních a zádových svalů, posilování paží s využitím náčiní a vlastní váhy, posilování nohou - rozvoj rychlosti - rychlé přeběhy, člunkový běh - rozvoj vytrvalosti - běh individuálním tempem - šplh na tyči a na laně - rozvoj pohyblivosti - strečinková cvičení- svalová nerovnováha – příčiny svalové nerovnováhy; testy svalové nerovnováhy - zdravotně zaměřená cvičení - organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže - průpravná, kondiční, koordinační, tvořivá, estetická a jinak zaměřená cvičení - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků)
gymnastika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá tělocvičné názvosloví • sleduje sportovní výkony a výsledky a naměřená data dokáže vyhodnotit • umí vybrat vhodné kondiční programy pro svůj rozvoj • aktivně naplňuje olympijské myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - gymnastika – akrobacie; přeskoky a cvičení na náradí; cvičení s náčiním - akrobacie - kotoul vpřed, kotoul vzad, kotoul letmo, stoj na ruce s výdrží, přemet stranou, rovnovážná cvičení, - přeskok - roznožka přes kozu našíp s oddáleným můstkem, skrčka přes kozu našíp, odbočka - cvičení na hrazdě - výmyk předem snožmo, přešvih, vzpor jzdmo, toč vzad, podmet, sklopka

	<ul style="list-style-type: none"> - kruhy - komíhání, obraty, svis vznesmo, svis střemhlav, vzepření tahem, vzpory - cvičení na trampolíně - skoky do duchny - cvičení na kladině - chůze, obraty, poskoky, skoky - organismus a pohybová zátěž – způsoby zatěžování; kompenzace jednostranné zátěže - rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik) - první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností - kondiční a estetické formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem (určeno především děvčatům – alespoň dvě formy cvičení podle podmínek a zájmu žákyň, případně žáků) - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem - olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu - úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
atletika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sleduje sportovní výkony a výsledky a naměřená data dokáže vyhodnotit • umí vybrat vhodné kondiční programy pro svůj rozvoj • aktivně naplňuje olympijské myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> - atletika – běh na dráze a v terénu (sprinty, vytrvalý běh, štafetový běh); skok do výšky nebo do dálky (podle materiálního vybavení školy); hody, vrh koulí - přípravná běžecká cvičení - atletická abeceda, běhy - 60m, 100m,

	<p>1500m,vytrvalostní běh 12 minut,štafetový běh</p> <ul style="list-style-type: none"> - nízký start, polovysoký start - hod kriketovým míčkem, nácvik vrhu koulí 4kg - skok daleký - z místa, s rozběhem - nácvik skoku vysokého - rozběh, odraz, technika flopu - pravidla atletických soutěží <p>- individuální pohybový režim</p> <p>- pravidla osvojovaných pohybových činností</p> <p>- hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí</p> <p>- rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)</p> <p>- sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita</p> <p>- měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem</p> <p>- olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpůrných látek neslučitelných s etikou sportu</p> <p>- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí</p>
sportovní hry	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá organizaci školních soutěží a turnajů • sleduje sportovní výkony a výsledky a naměřená data dokáže vyhodnotit 	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - sportovní hry – herní systémy, herní kombinace a herní činnosti jednotlivce

• **aktivně naplňuje olympijské myšlenky**

v podmínkách utkání (alespoň ve dvou vybraných

sportovních hrách podle podmínek školy a zájmu žáků)

- fotbal - herní činnosti jednotlivce - základní herní systémy a kombinace - míčová technika
- basketbal - herní činnosti jednotlivce - driblíng, dvojtakt, střelba na koš - základní herní systémy a kombinace

- volejbal - herní činnosti jednotlivce - odbití obouruč vrchem, spodem, přihrávka a podání
- základní herní systémy a kombinace

- florbal - herní činnosti jednotlivce - technika hole - přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace

- házená - herní činnosti jednotlivce - trojtakt, přihrávka, střelba, základní herní systémy a kombinace

- rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností – zásady jednání a chování v různém prostředí; úprava pohybových činností podle aktuálních podmínek (možných rizik)

- první pomoc při sportovních úrazech – závažná poranění a život ohrožující stavy; improvizovaná první pomoc v podmínkách sportovních činností

- vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech

- sportovní výzbroj a výstroj – účelnost, funkčnost, bezpečnost, finanční dostupnost a kvalita

- pravidla osvojovaných pohybových činností

- sportovní role- olympismus v současném světě: jednání fair play – spolupráce ve sportu a pomoc soupeři, pomoc pohybově znevýhodněným, sport pro každého, sport a ochrana přírody, odmítání podpurných látek neslučitelných s etikou sportu

	- úspěchy našeho sportu na pozadí nejdůležitějších historických sportovních událostí
doplňkové sporty	
výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - další moderní a netradiční pohybové činnosti (činnosti jsou zařazovány podle podmínek školy a zájmu žáků) - lakros - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - ringo - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - softball - herní činnosti jednotlivce - základní herní systém a kombinace - míčová technika - základní pravidla - in line bruslení - základní technika jízdy na in line bruslích - vytrvalostní jízda - slalom - pohybové dovednosti a pohybový výkon - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech - pravidla osvojovaných pohybových činností - sportovní role
zdravý způsob života	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace a v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace 	péče o zdraví
zásady první pomoci	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podle konkrétní situace zasáhne při závažných poraněních a život ohrožujících stavech 	základy první pomoci

4.8 Volitelné vzdělávací aktivity

4.8.1 Volitelné předměty

Učební plán předmětu

Ročník	III	IV
Dotace	4	8
Povinnost (skupina)	volitelný (bez skupiny)	volitelný (bez skupiny)
Dotace skupiny		

Volitelné předměty jsou zařazeny do 3. a 4. ročníku jako povinně volitelné. Žáci příslušných ročníků vybírají z aktuální nabídky, která vychází zejména z požadavků žáků a je uvedena v příloze ŠVP. Výuka je realizována ve skupinách.

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

Obecné zásady hodnocení a klasifikace

Hodnocení a klasifikace jsou průběžnou činností celého klasifikačního období. Na jeho počátku seznámí všichni vyučující žáky se způsoby a kritérii hodnocení. Během hodnocení uplatňuje vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt a přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka.

Učitel klasifikuje jen učivo dané časovým rozvržením učiva. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času ke zvládnutí, procvičení a zažití učiva. Účelem zkoušení je hodnotit úroveň toho, co žák umí, nikoliv pouze vyhledávat mezery v jeho vědomostech a dovednostech. Kromě povinné dokumentace (ve smyslu legislativy a pokynů ředitele školy) vede vyučující vlastní záznamy o klasifikaci žáků tak, aby byl schopen podat informace o frekvenci a struktuře hodnocení.

Na konci klasifikačního období se do celkové klasifikace dle charakteru předmětu v přiměřené míře zahrnuje též zájem žáka o předmět, úroveň jeho domácí přípravy, míra aktivity ve vyučovacích hodinách a jeho schopnost samostatného myšlení a práce, požadované výstupy z projektů, kurzů a dalších forem samostatné práce.

Závěrečné hodnocení výsledků vzdělávání žáků v klasifikačním období

Klasifikace a slovní hodnocení žáka

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací. S písemným doporučením školského poradenského zařízení lze žáka hodnotit i slovně nebo kombinací obou způsobů. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech se na vysvědčení hodnotí v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 vyhlášky č. 13/2005 Sb. stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Hodnocení chování žáka

V denní formě vzdělávání se chování žáka hodnotí v souladu s ustanovením § 3 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb. stupni hodnocení:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje v souladu s ustanovením § 3 odst. 4 vyhlášky č. 13/2005 Sb. stupni:

- a) Prospěl(a) s vyznamenáním, není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný, a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50 a chování je hodnoceno jako velmi dobré.
- b) Prospěl(a), není-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný
- c) Neprospěl(a), je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný

Zkoušky před komisí

Konají se v těchto případech:

- a) Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb.
- b) Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- c) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- d) Má-li žák v daném předmětu absenci vyšší než 25%, může příslušný vyučující navrhnout doplňující zkoušku.

Komisionální zkoušku podle písmena a), b) a c) může žák konat v jednom dni pouze jednu. V případě zkoušky podle písmena a), b) a c) odpovídá výsledná známka u zkoušky známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky dle písmena d) je výsledná známka u zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující. Tato zkouška nemusí být komisionální.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků v průběhu klasifikačního období

Výsledky vzdělávání žáka

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených učebním plánem se hodnotí stupni prospěchu: výborný (1), chvalitebný (2), dobrý (3), dostatečný (4), nedostatečný (5).

Zásady hodnocení a získávání podkladů ke klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků a konzultacemi s ostatními vyučujícími (popř.

psychology a zdravotníky, pokud to situace vyžaduje). Učitelé jsou povinni zohlednit doporučení psychologických a jiných vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a získávání podkladů ke klasifikaci žáka. Pravidla pro získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci jsou v pravomoci jednotlivých vyučujících a předmětových komisí. V případě stanovení těchto pravidel předmětovou komisí jsou závazná pro všechny vyučující daného předmětu. Vyučující, případně předmětová komise stanoví kritéria a požadavky (například počet známek, účast na praktických činnostech, vypracování seminárních prací, prezentací projektů, splnění výstupů z ročníkových kurzů apod.) nutné pro ukončení klasifikace v daném klasifikačním období. Součástí těchto pravidel jsou náhradní požadavky pro klasifikaci žáků zdravotně znevýhodněných nebo dlouhodobě nepřítomných z vážných omluvených důvodů. S pravidly pro získávání podkladů k hodnocení a klasifikaci a s požadavky nutnými pro ukončení klasifikace vyučující seznámí žáky na začátku každého klasifikačního období. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Výsledný prospěch za klasifikační období vychází z podkladů k hodnocení a klasifikaci, stupeň prospěchu se však neurčuje pouze na základě průměru známek za příslušné období. Rodiče a zákonní zástupci žáků nižšího stupně víceletého studia jsou seznamováni s průběžnou klasifikací prostřednictvím webových stránek školy.

Informace o hodnocení a klasifikaci

Pedagogická dokumentace

Vyučující je povinen průběžně informovat žáky, jejich rodiče a vedení školy o výsledcích hodnocení a klasifikace chování, prospěchu a celkového prospěchu žáků. Je povinen zapisovat tyto výsledky do pedagogické dokumentace. K té patří třídní výkaz, klasifikační záznamy učitele a vysvědčení.

Dokumentace o celkovém hodnocení žáka

Dokumentace o celkovém hodnocení žáka je vedena třídním učitelem podle pokynů k vyplňování pedagogické dokumentace v třídním výkazu. Rodičům žáků je celkové hodnocení žáka sdělováno prostřednictvím vysvědčení. Bližší informace je třídní učitel povinen podat rodičům na vyžádání např. během jejich návštěvy ve škole. Za první pololetí lze žákovi vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení (§ 69 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb.). Výpis z vysvědčení je tištěn na běžný kancelářský papír a podepisuje jej pouze třídní učitel. Je užíváno běžné razítko školy (ne kulaté úřední). Výpisy z vysvědčení žákům zůstávají.

Dokumentace o klasifikaci prospěchu

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní

zkoušení, písemné atd.). Učitel vede také evidenci absence žáků ve vlastních hodinách. V případě své dlouhodobé nepřítomnosti v průběhu klasifikačního období nebo při rozvázání pracovního poměru je učitel povinen předat tento klasifikační přehled zástupci ředitele, který ho poskytne zastupujícímu nebo novému učiteli. Výsledek každé klasifikace zaznamenává učitel do svého klasifikačního deníku nejpozději k datu sdělení známky žákovi. Žáci nižšího stupně víceletého studia si klasifikaci zapíší do studijních průkazů a učitel zápis parafuje.

V případě náhlého zhoršení prospěchu žáka informuje učitel neprodleně třídního učitele, který informuje rodiče, v případě předpokládaného nedostatečného prospěchu prokazatelným způsobem. Rodiče žáků informuje učitel o prospěchu na třídních schůzkách, nebo během individuálních konzultací. Poskytnout rodičům termín k individuální konzultaci je povinností učitele. Vedení školy a ostatní vyučující informuje učitel o chování a prospěchu žáků na pedagogické radě. Všichni vyučující předají podklady pro hodnocení prospěchu a kázně na konci čtvrtletí třídnímu učiteli, který pro jednání pedagogické rady připraví v termínu stanoveném v týdenním plánu práce školy podklady o třídě na formuláři, který se stává součástí zápisu z pedagogické rady. Navrhuje-li třídní učitel opatření k posílení kázně v pravomoci ředitele školy nebo snížení stupně z chování, projedná důvody, které jej k tomu vedou, s ředitelem školy v předstihu před pedagogickou radou. Na konci klasifikačního období v termínu určeném v měsíčním plánu práce zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a předají třídnímu učiteli návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu ap.

Sebehodnocení žáků

Jedním z cílů hodnocení je také naučit žáky, aby dokázali objektivně sami zhodnotit svou práci a schopnosti. Ve svém sebehodnocení by měl žák zejména posoudit následující oblasti:

- Příprava a schopnost učit se
- Ústní projev
- Písemný projev
- Práce ve skupině, kolektivu
- Nezdar, změna názoru, hodnocení druhých
- Řešení problémů
- Dodržování stanovených pravidel, ochota spolupráce a pomoci
- Vlastní aktivita

Tvorba hodnocení žáků

Klasifikační řád

Výborný (1)

Žák

- se bez problémů orientuje v učivu, výstupy zvládá v plném rozsahu
- chápe souvislosti a dokáže si průběžné poznatky propojit do vyšších celků
- dokáže využít nabytých poznatků a zkušeností v jiných předmětech (mezipředmětové vztahy = MZV)
- umí v praxi využít osvojených vědomostí a poznatků
- dokáže pracovat samostatně a řešit problémy ve skupině (skupinová práce - SK)
- vyjadřuje jasně, srozumitelně a kultivovaně své názory a myšlenky, vhodně argumentuje
- jeho písemný projev je věcně a jazykově správný

Chvalitebný (2)

Žák

- se s menšími problémy orientuje v učivu, ve výstupech se projevují menší nedostatky
- chápe souvislosti, ne vždy je propojí do vyšších celků
- ne vždy dokáže využít nabytých poznatků a zkušeností v jiných předmětech - MZV
- ve většině případů umí v praxi využít osvojených vědomostí a poznatků
- dokáže pracovat samostatně a podílet se z větší části na řešení úkolů ve skupině - SK
- vyjadřuje s menšími obtížemi své názory a myšlenky, většinou správně argumentuje
- jeho písemný projev je v podstatě věcně a jazykově správný

Dobře (3)

Žák

- se orientuje v učivu s většími obtížemi, ve výstupech se projevují větší nedostatky
- má problémy s pochopením souvislostí a s jejich propojením do vyšších celků
- vyskytují se potíže ve využití nabytých poznatků a zkušeností v jiných předmětech - MZV
- některé poznatky využívá v praxi a souvislosti rozpoznává s obtížemi
- řeší problémy s pomocí, ve skupině se podílí na vypracování méně náročných úkolů - SK
- vyjadřuje nepřesně své názory a myšlenky, při argumentaci často chybuje
- v jeho písemném projevu se vyskytují závažnější chyby věcné i jazykové

Dostatečně (4)

Žák

- v učivu se málo orientuje, ve výstupech se projevují závažné nedostatky
- má značné problémy s pochopením souvislostí a s jejich propojením do vyšších celků
- málokdy dokáže využít nabytých poznatků a zkušeností v jiných předmětech - MZV
- některé poznatky je schopen použít v praxi
- s pomocí pracuje a řeší problémy se značnými obtížemi, ve skupině potřebuje stále

podněty - SK

- vyjadřuje velmi nepřesně své názory a myšlenky, zřídka dokáže argumentovat
- v jeho písemném projevu se vyskytují zásadní chyby věcné i jazykové

Nedostatečně (5)

Žák

- není schopen se orientovat v probírané látce, nesplňuje stanovené výstupy
- není schopen chápat souvislosti a nepropojuje je do vyšších celků
- nedokáže využít nabytých poznatků a zkušeností z jiných předmětů - MZV
- velké nedostatky v poznatcích neumožňují jejich využití v praxi
- není schopen samostatné práce, nezapojuje se do práce skupinové ani pod vedením učitele - SK
- není schopen formulovat své myšlenky a názory, vesměs nezvládá argumentaci
- jeho písemný projev je z většiny věcně i jazykově nesprávný

Autoevaluace školy

Východiska

Vlastní hodnocení školy (autoevaluace) je důležitou součástí ŠVP Matičního gymnázia, Ostrava, příspěvkové organizace. Slouží pracovníkům školy, rodičům, žákům, odborné i laické veřejnosti k tomu, aby získali informace o tom, jak jsou plněny cíle stanovené Školním vzdělávacím programem. Vlastní hodnocení školy je významnou součástí zpětné vazby pedagogické činnosti. Na autoevaluaci se podílí vedení školy, evaluační tým a pracovníci školy.

Autoevaluace se zaměřuje na šest oblastí stanovených vyhláškou č.15/2005 Sb. a dále je rozvíjí v cílech a kritériích, na které navazují nástroje autoevaluace. Na závěr je uvedeno časové rozvržení autoevaluačních činností v průběhu školního roku.

Vlastní hodnocení školy se zpracovává za období dvou školních roků. Návrh struktury vlastního hodnocení projednává ředitel školy s pedagogickou radou nejpozději do konce září školního roku, v němž se má vlastní hodnocení školy uskutečnit. Vlastní hodnocení školy se projednává v pedagogické radě do 31. října následujícího školního roku.

Oblasti autoevaluace

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
<ul style="list-style-type: none"> • zajistit kvalitní lidské, materiální a finanční zdroje • vytvořit optimální, bezpečné podmínky pro všechny žáky a pracovníky školy 	<ul style="list-style-type: none"> • spokojenost pracovníků školy, rodičů i žáků • vylepšování materiálně-didaktických prostředků a jejich efektivní využívání • příjemné klima školy, dobré vztahy ve škole (učitel – žák, žák – žák, učitel – učitel, učitel – rodiče) • nízký výskyt rizikových forem chování ve škole 	<ul style="list-style-type: none"> • dotazníky • konzultační hodiny, třídnické hodiny, pozorování, hledání zdrojů financí, sponzoring, projekty • třídní schůzky 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 x ročně • průběžně <ul style="list-style-type: none"> • 2 – 3 x ročně

Průběh vzdělávání

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
<ul style="list-style-type: none"> • zajistit kvalitní práci pedagogických pracovníků školy • využívat účelné metody výuky • efektivně využívat dostupných materiálně-didaktických prostředků • motivovat žáky k dosažení jejich osobního maxima 	<ul style="list-style-type: none"> • spokojenost žáků a rodičů • kvalita výsledků práce učitele • úroveň výuky • kvalita výsledků žáků 	<ul style="list-style-type: none"> • hospitační činnost vedení školy, pozorování, sebehodnocení učitelů, klasifikace, sebehodnocení žáků, dotazníky • rozhovory • vzájemné hospitace • srovnávací testy • statistické zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně <ul style="list-style-type: none"> • 1 x ročně • 2x ročně • 4 x ročně • dle nabídky • 2 x ročně

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vztahy učitel – žák – rodič

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
<ul style="list-style-type: none"> • zajistit pozitivní sociální klima pro studium všech žáků • spolupracovat a vytvářet pozitivní vztahy s rodiči žáků • zlepšovat vzájemné vztahy mezi jednotlivými skupinami (učitel – žák – rodič) 	<ul style="list-style-type: none"> • spokojenost žáků a rodičů • minimální výskyt sociopatologických jevů • informovanost rodičů • optimální klima školy 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování, rozhovory, konzultační hodiny, akce studentské samosprávy • besedy • dotazníky <ul style="list-style-type: none"> • třídní schůzky • Den otevřených dveří 	<ul style="list-style-type: none"> • průběžně <ul style="list-style-type: none"> • dle nabídky <ul style="list-style-type: none"> • 2 – 3 x ročně • 2 x ročně

Výsledky vzdělávání žáků

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
<ul style="list-style-type: none">Analyzovat, jakých výsledků dosáhli žáci v rámci jednotlivých ročníků i v rámci školy	<ul style="list-style-type: none">klasifikaceúspěšnost žáků v soutěžích, olympiádáchvýsledky maturitních zkoušekúspěšnost přijetí maturantů na VŠsrovnávací testy (přidaná hodnota)	<ul style="list-style-type: none">klasifikacerozhovory, výsledky olympiád a soutěží, srovnávací testystatistická zpracování	<ul style="list-style-type: none">průběžně2 x ročně

Řízení školy, kvalita personální práce, DVPP

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
<ul style="list-style-type: none">zajistit kvalitní manažerskou prácizajistit efektivní chod školymotivovat pracovníky školy k DVPPpodporovat pracovníky školy v jejich profesním růstu	<ul style="list-style-type: none">spokojenost pracovníků školyvyužití poznatků ve výuce	<ul style="list-style-type: none">dotazníkyrozhovory a předávání informací (materiálů) v rámci PK	<ul style="list-style-type: none">1 x za obdobíprůběžně

Výsledky práce školy

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
<ul style="list-style-type: none">snažit se o dobrou image gymnázia na veřejnostiúspěšné studium absolventů na vyšších typech škol	<ul style="list-style-type: none">propagace školy na veřejnostiakce pro veřejnostškolní a mimoškolní aktivityspokojenost a uplatnění absolventů	<ul style="list-style-type: none">Den otevřených dveříveřejné prezentace výsledků práce žáků, výměnné pobytysoutěže, olympiády, zájmové útvary, informace do médií, rozhovoryVýroční zpráva školy, statistiky	<ul style="list-style-type: none">2 x ročnědle možnostíprůběžně1 x ročně